

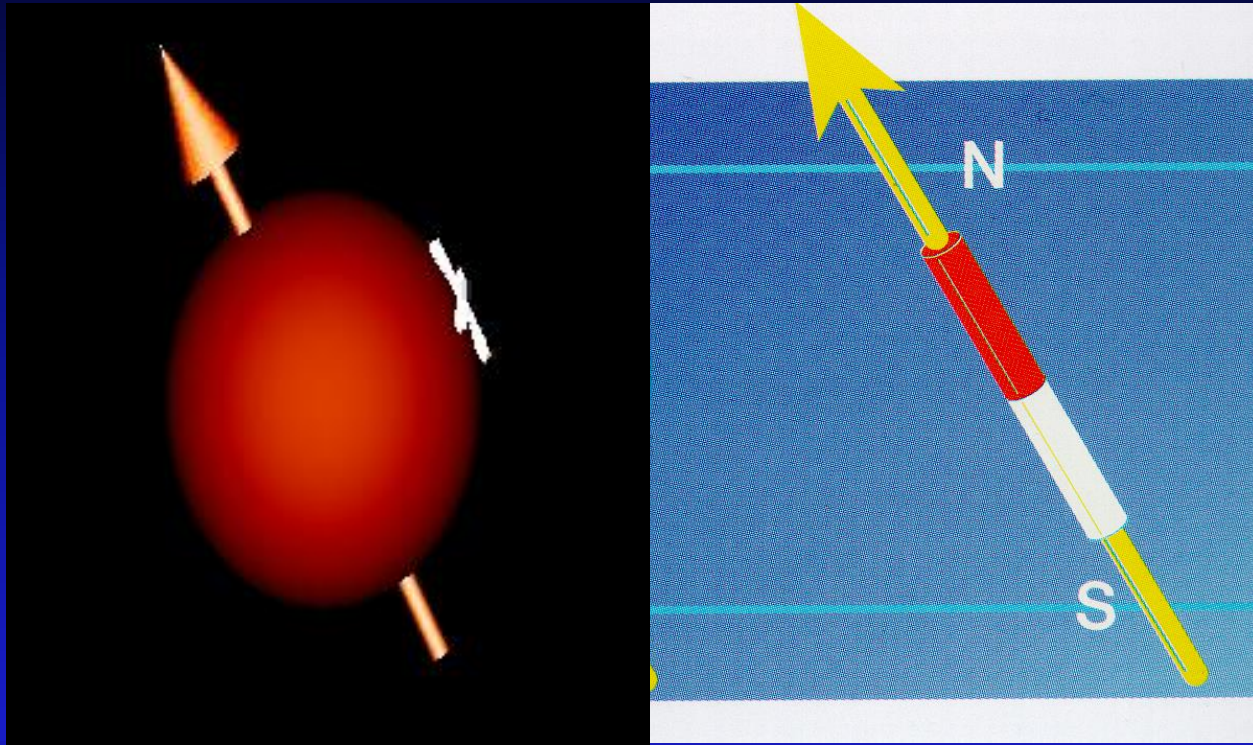
MR zobrazování: Moderní aplikace v neurovědách

Jaroslav Tintěra
IKEM

- **Obecný úvod do MRI**
- Funkční MR zobrazování
- Mozkové sítě a konektivita

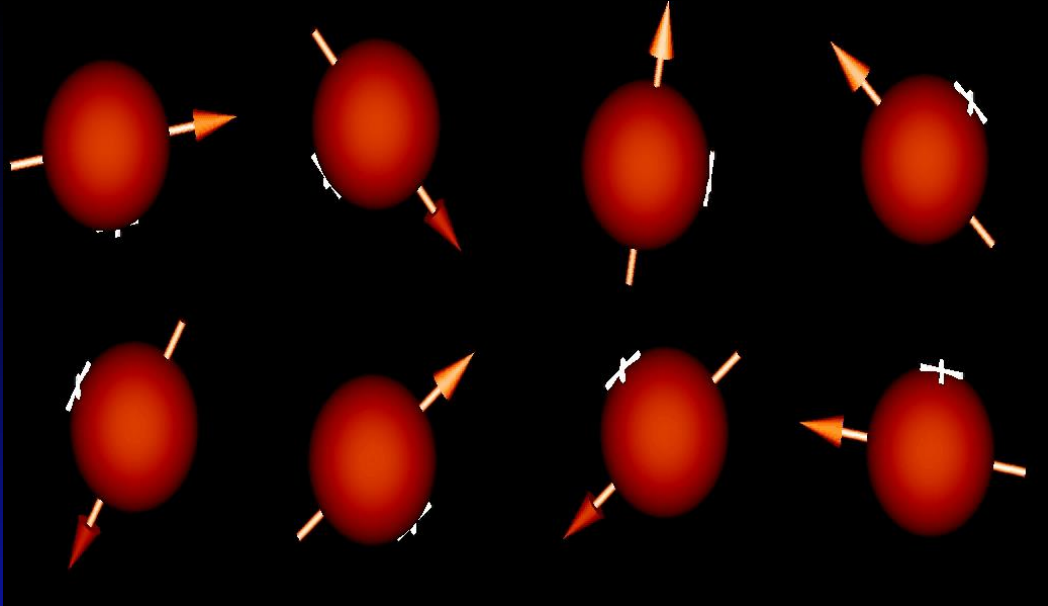
Základní fenomén

Jaderný spin $\Leftrightarrow$ magnetický moment

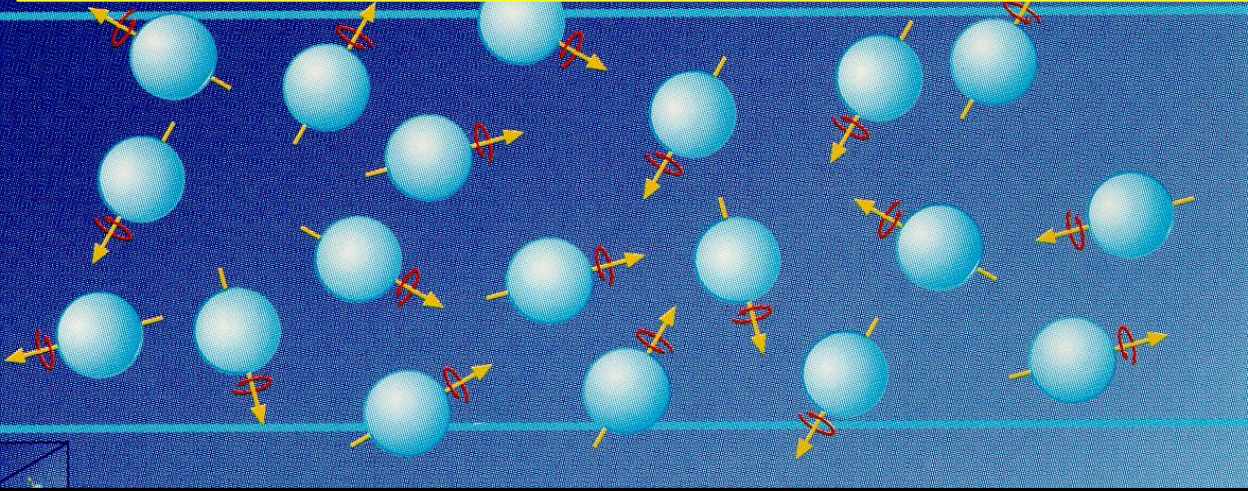
Jaderný spin - magnetický projev jednoho jádra

Podmínka pro NMR: hodnota spinu = (celé číslo) $\times$ $\frac{1}{2}$
(vodíková jádra mají spin = $\frac{1}{2}$)

*Celkovým projevem
všech jader je
magnetizace*

**Vektorový součet všech spinů v malém objemu:
vektor magnetizace M**

V magnetickém poli

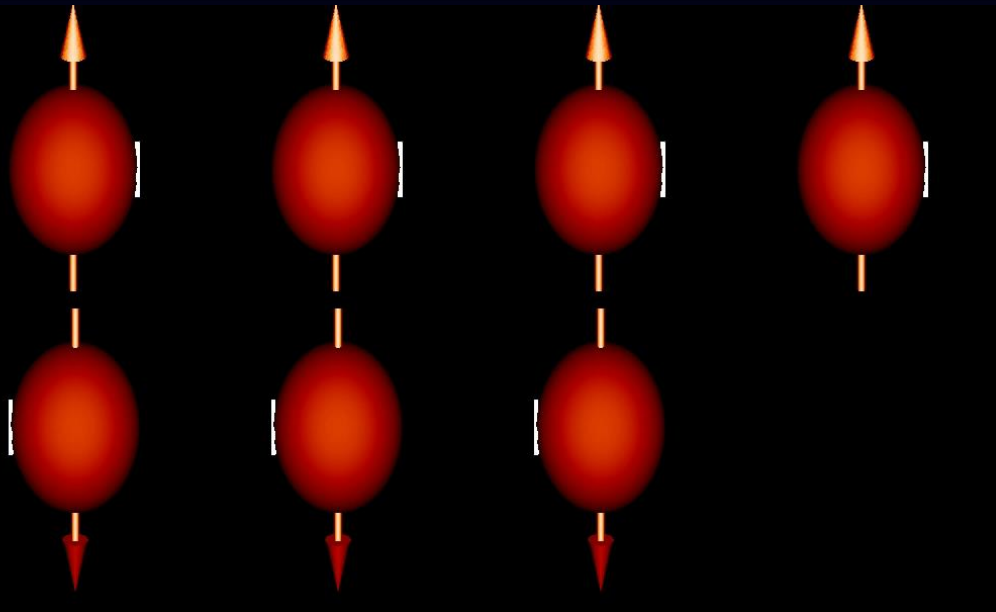
$$\mathbf{B} = 0$$

je magnetizace

$$\Rightarrow \mathbf{M} = 0$$

Orientace spinů v magnetickém poli: vznik magnetizace

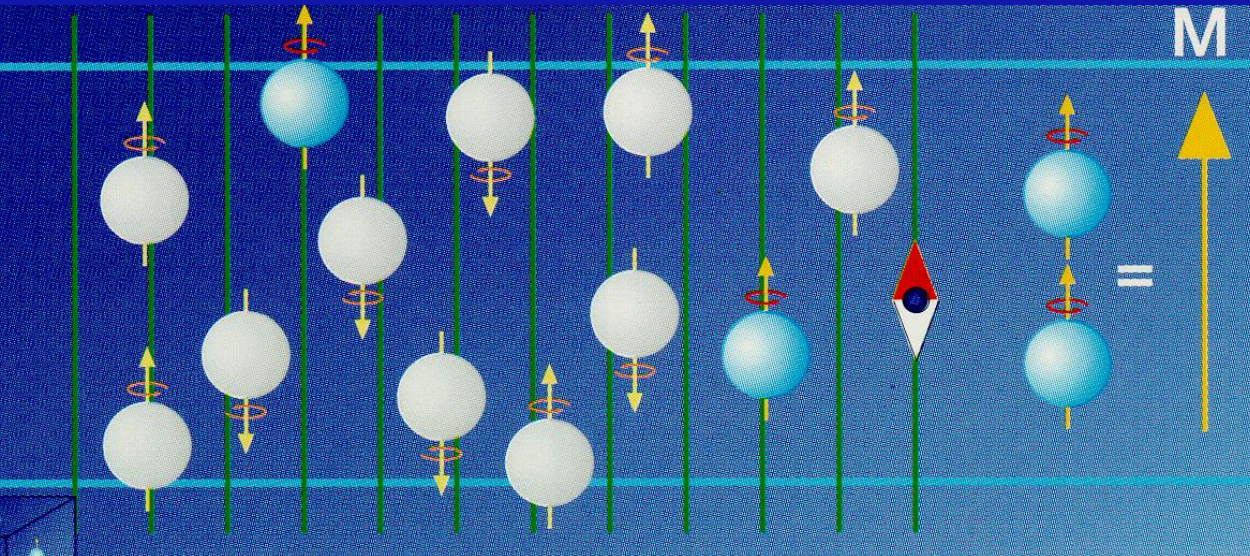
V magnetickém poli

$$\mathbf{B} \neq 0$$

je magnetizace

$$\Rightarrow \mathbf{M} \neq 0$$

(to vše při teplotě
vyšší než absolutní nula)

Spinový soubor v magnetickém poli

Orientace populace spinů
v magnetickém poli

V magnetickém poli

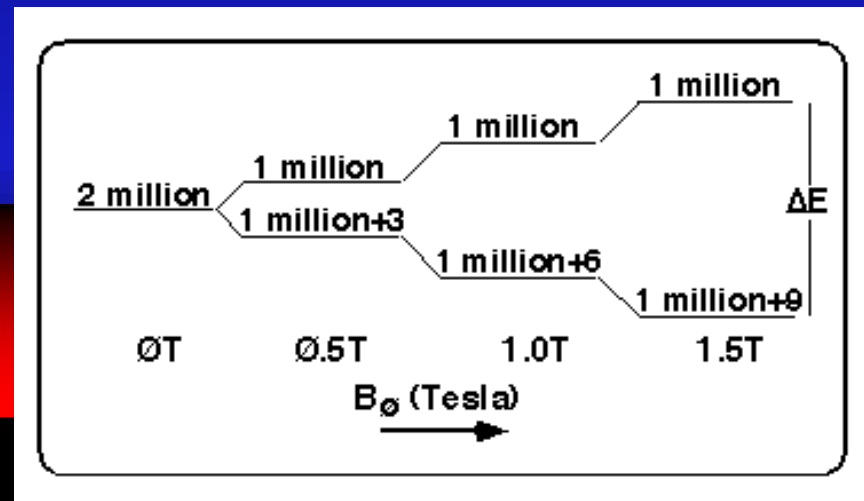
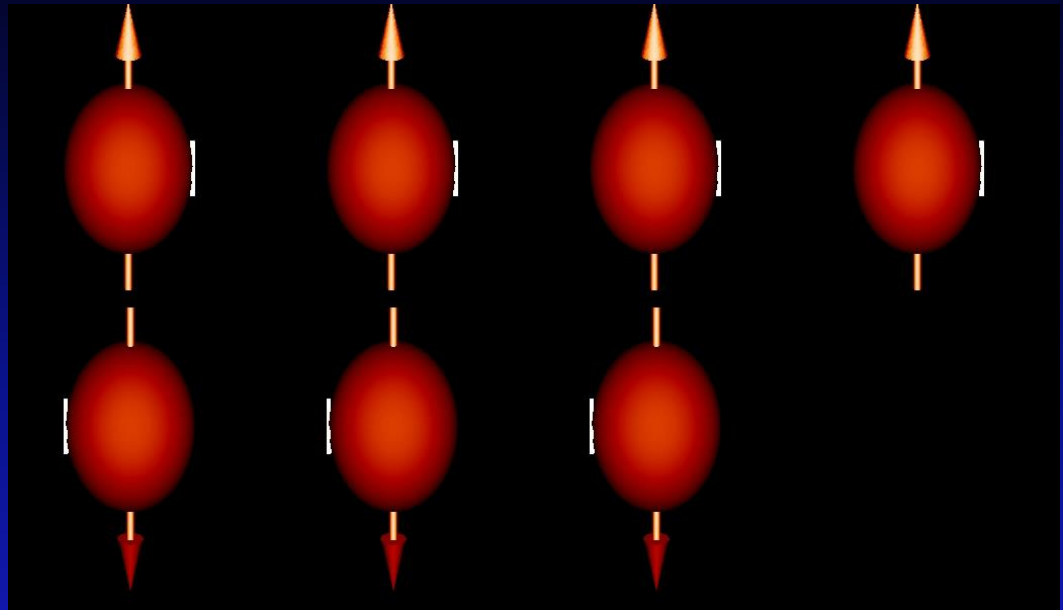
$$\mathbf{B} \neq \mathbf{0} \Rightarrow \mathbf{M} \neq \mathbf{0}$$

Boltzmanův zákon

$$\frac{n_+}{n_-} = \exp\left(-\frac{2\mu B_0}{kT}\right)$$

Spinová polarizace:

~ 5 ppm v 1,5 T

Magnetizace v magnetickém poli

Precese s Larmorovou frekvencí

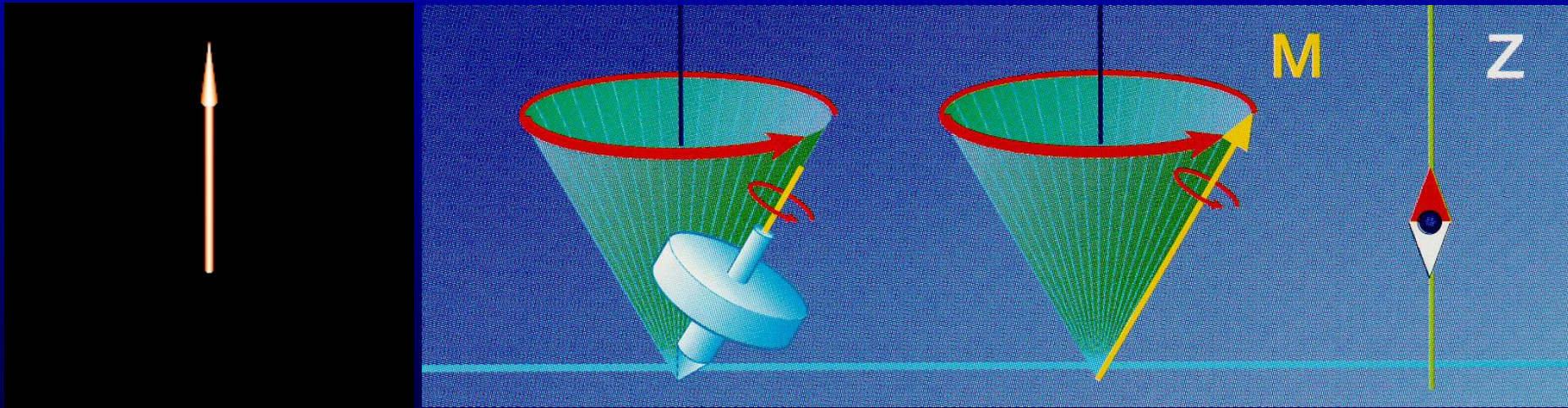
$$\omega_L = \gamma \cdot B$$

Frekvence je přímo úměrná magnetickému poli ...

a konstanta úměrnosti γ (gyro-magnetický poměr)

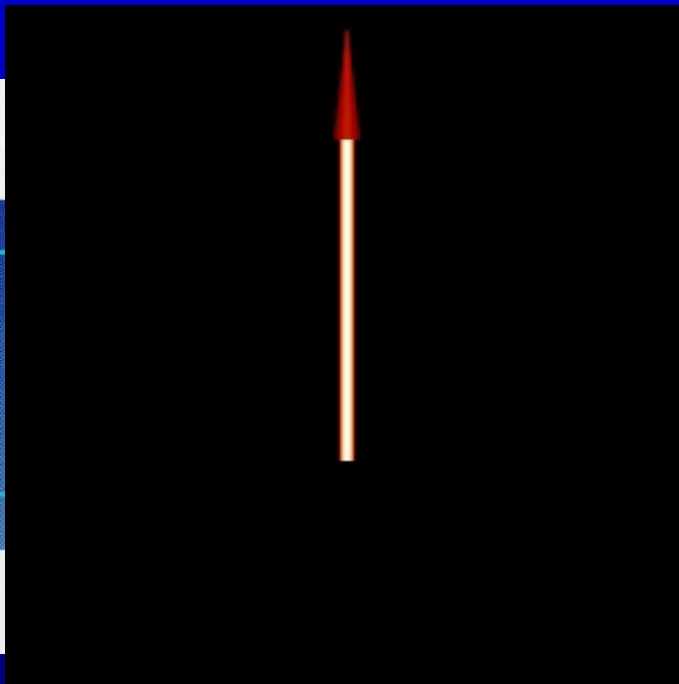
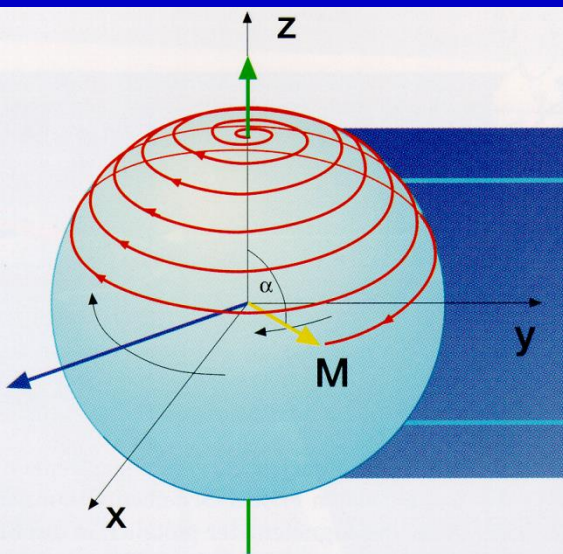
je vlastností daného jádra (prvku)

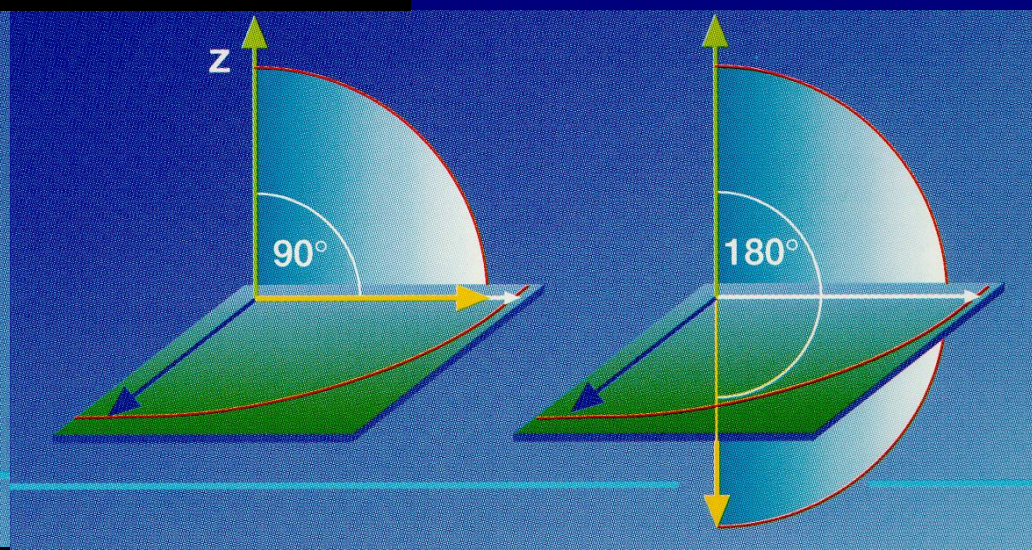
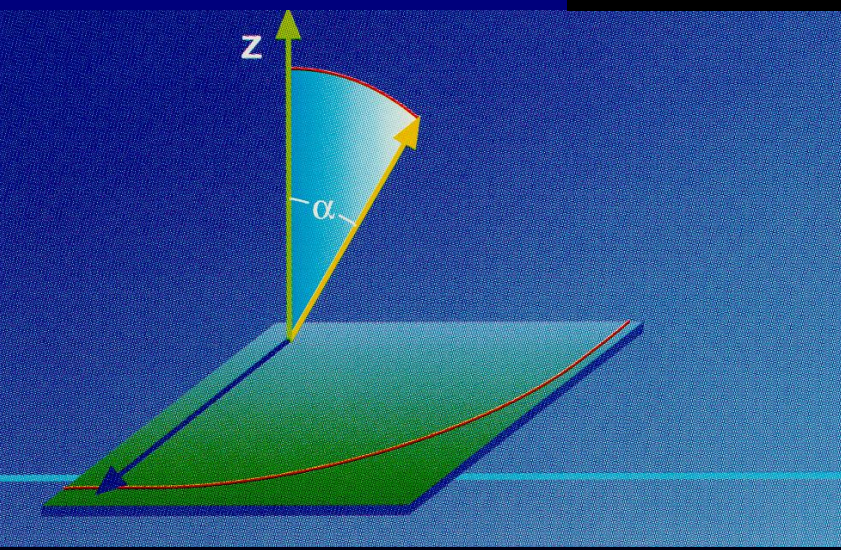
Spiny vodíkových jader vykonají ~ 42 milionů otáček za vteřinu
v magnetickém poli 1 T

Dodáním energie = sklápění magnetizace

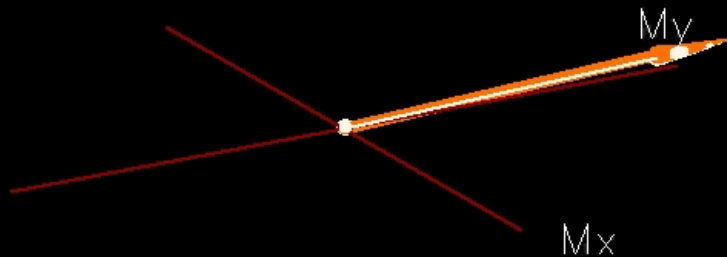
Radio-frekvenčním pulsem
s frekvencí ω_L

Relaxace magnetizace

M_z

tintera 2005

Rychlost relaxace závisí na fyzikálních vlastnostech tkáně

Každá z obou komponent magnetizace (příčná a podélná) relaxuje jinak rychle: oba děje jsou na sobě nezávislé

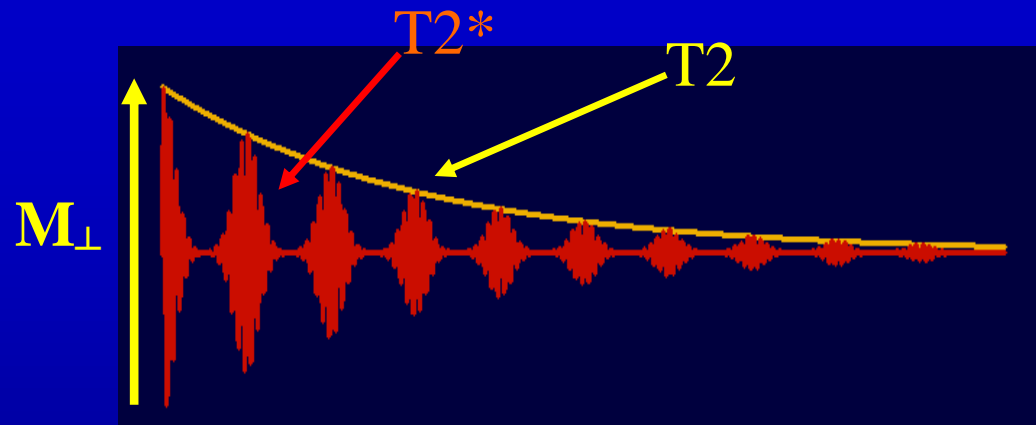
Příčná složka (měřená) relaxuje s časovou konstantou **T2**

Podélná složka relaxuje s časovou konstantou **T1**

Relaxační děje ...

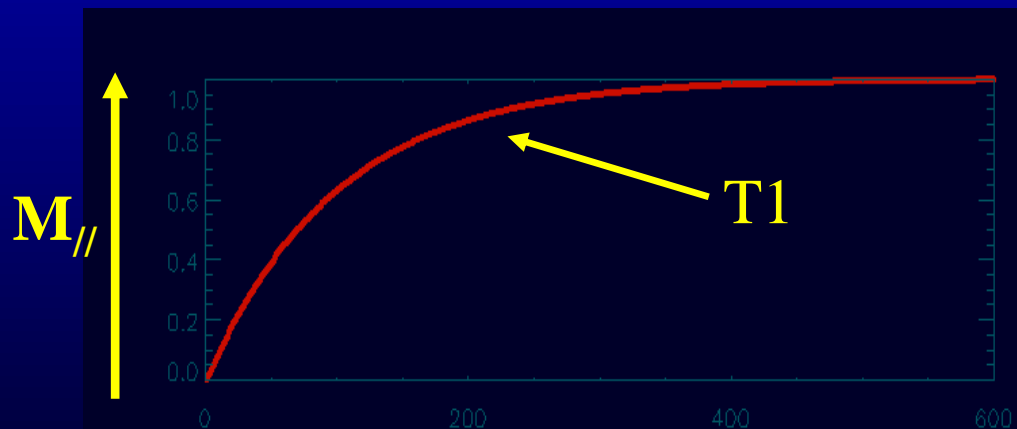
chovají se exponenciálně

Příčná složka $M_{\perp} \rightarrow 0$
T2 a T2* relaxační děj

T2 bio-tkáně:
80-200 ms

Podélná složka $M_{\parallel} \rightarrow M_0$
T1 relaxační děj

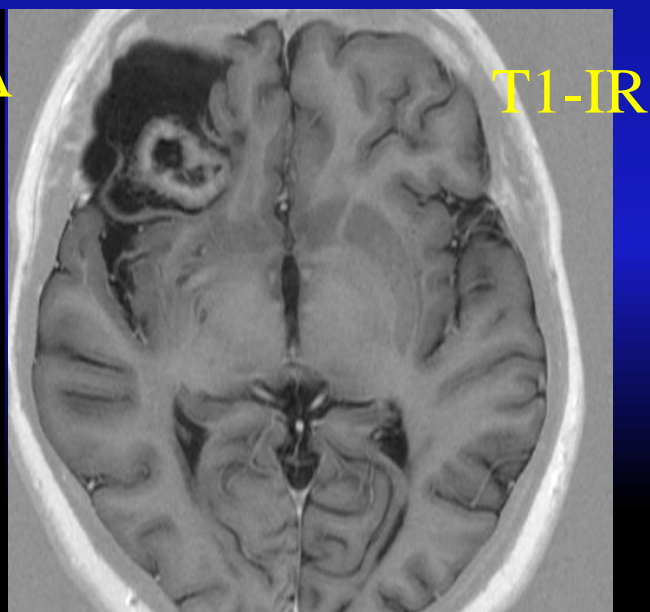
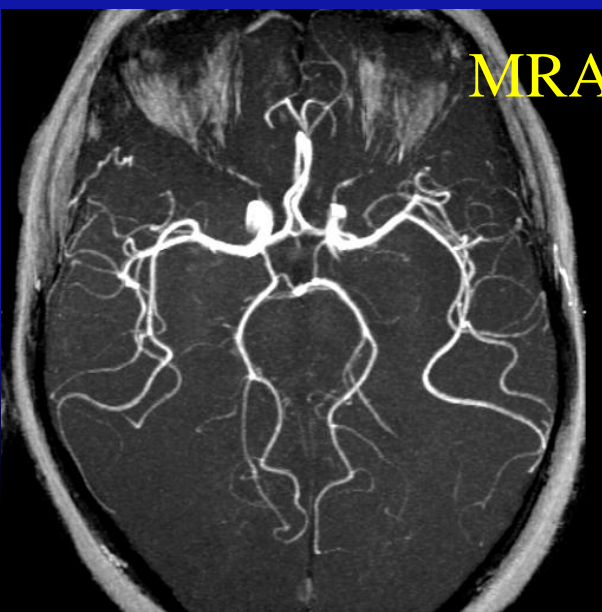
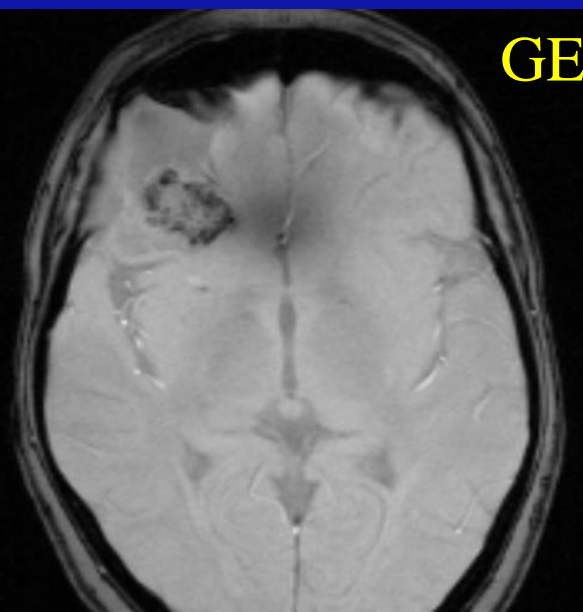
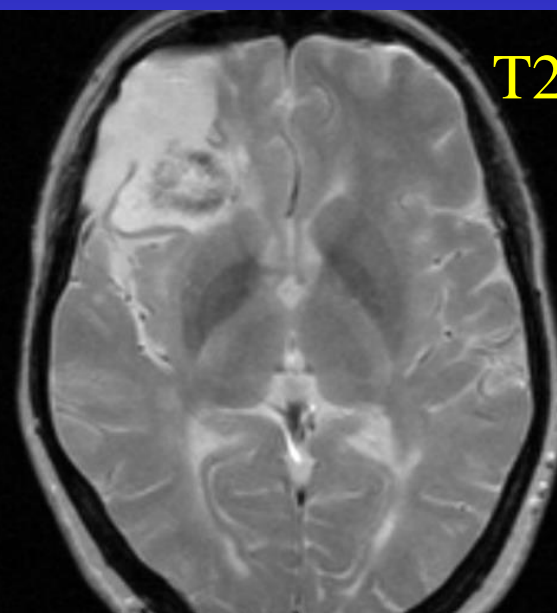
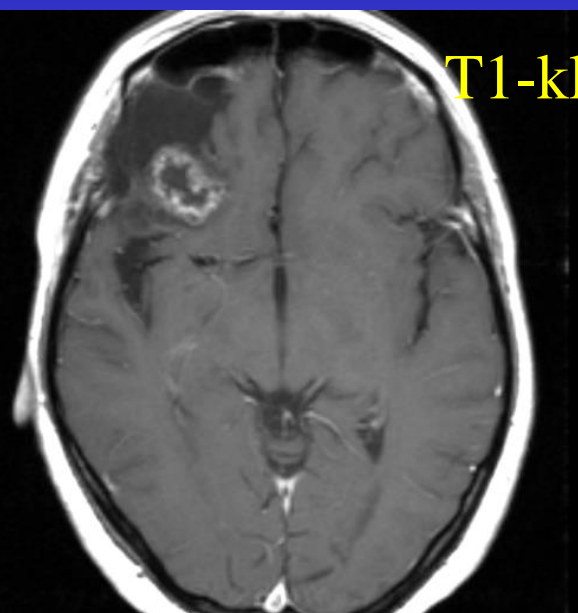
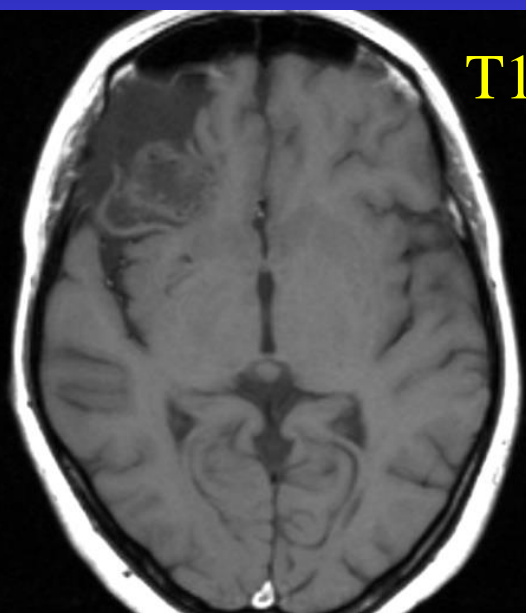

T1 bio-tkáně:
700-2000 ms

Co vše ovlivňuje MR signál a kontrast obrazů

- **Protonová hustota** (hustota jaderných spinů)
- **T1 relaxace** (biochemické vazby tkáně)
- **T2 relaxace** (biochemické vazby tkáně + vliv nativ. param. látek)
- **Proudění spinů** (krev v cévách)
- **Difuze spinů** (Brownův pohyb hlavně v extra-celulárním prostoru)
- **Perfuze spinů** (mikrocirkulace v kapilárách)

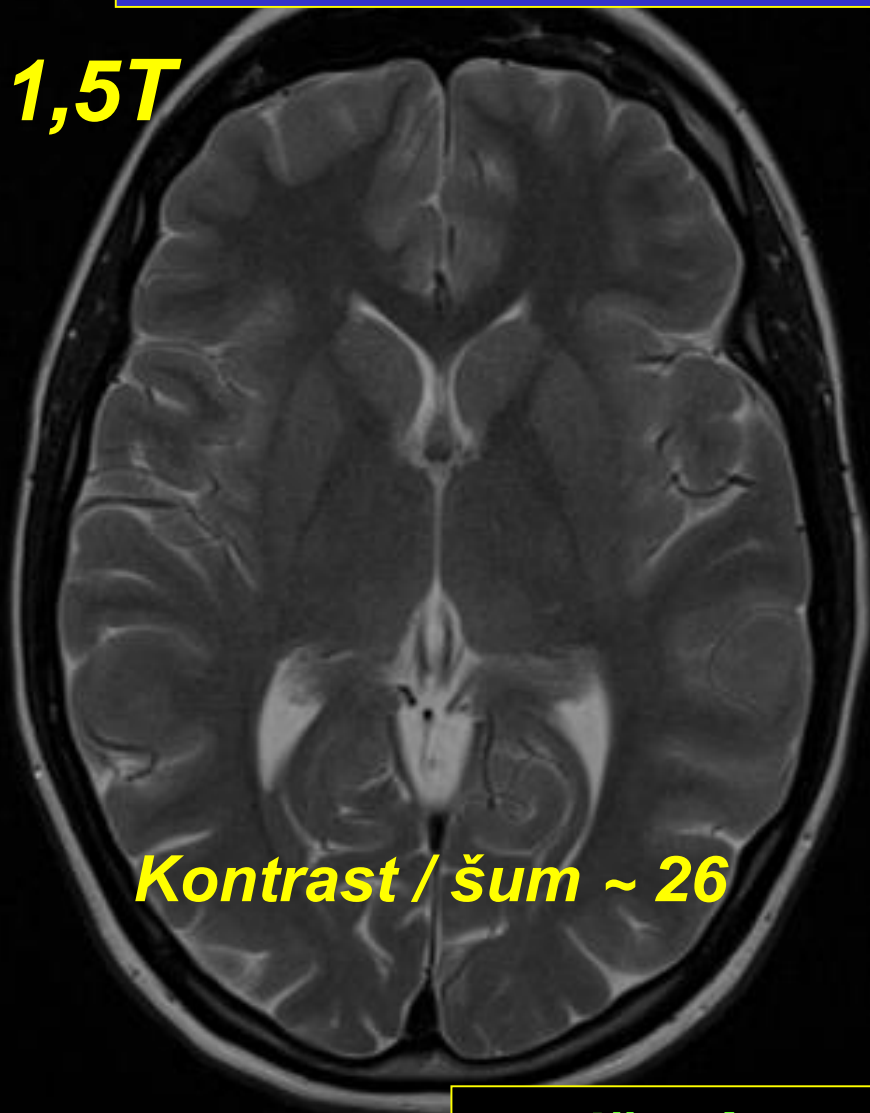
MR obrazy: vynikající kontrast, komplexní informace

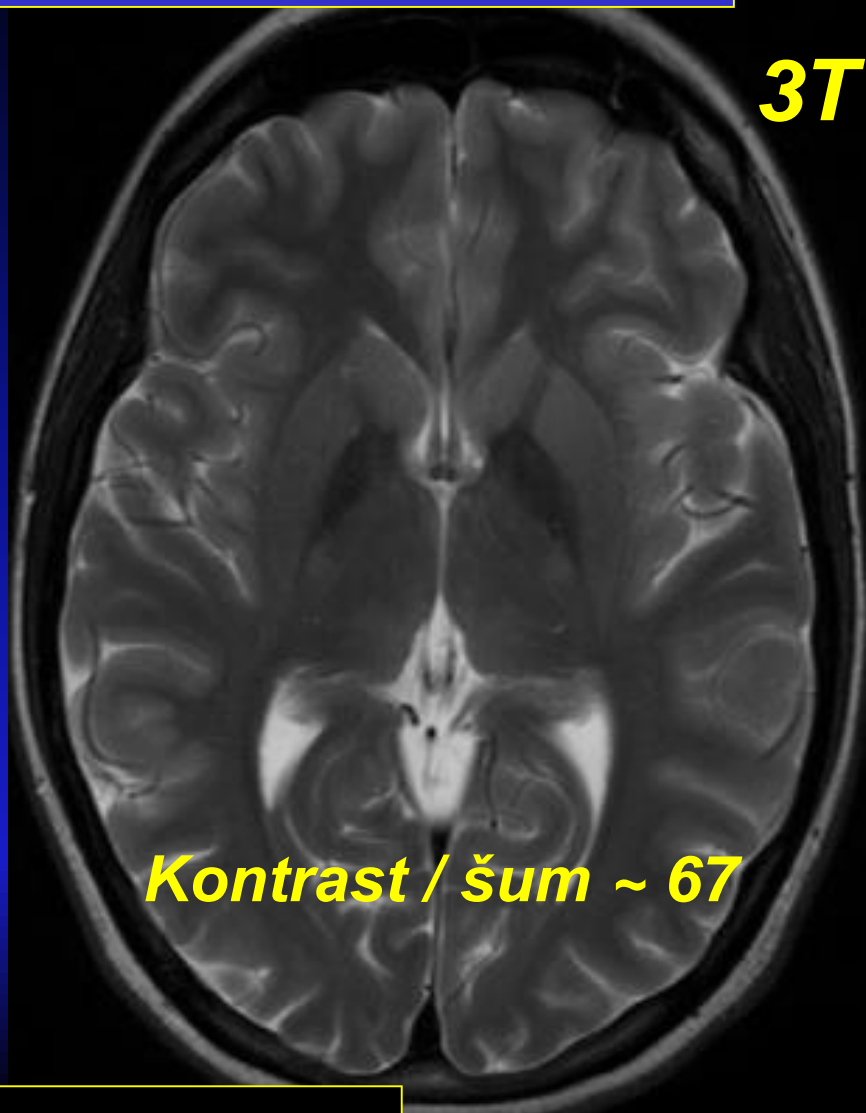
Výhoda vysokého magnetického pole

1,5T

Kontrast / šum ~ 26

3T

Kontrast / šum ~ 67

rozlišení: 0,45 x 0,45 x 4 mm

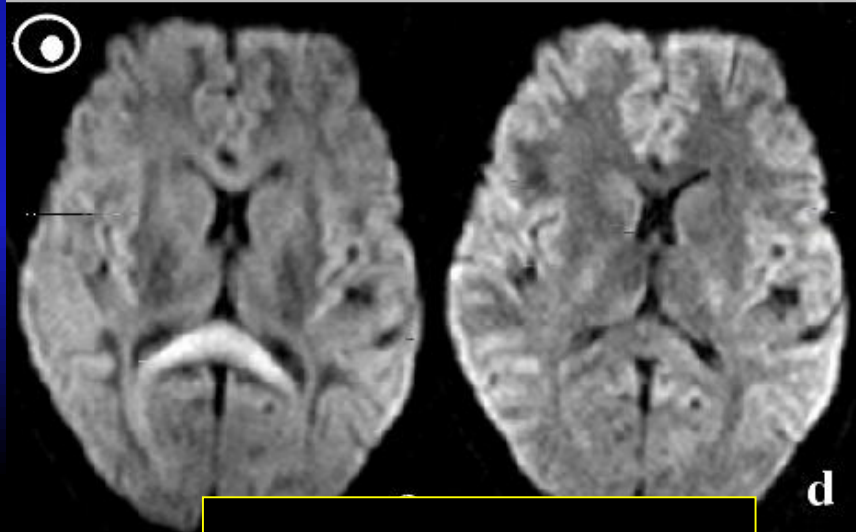
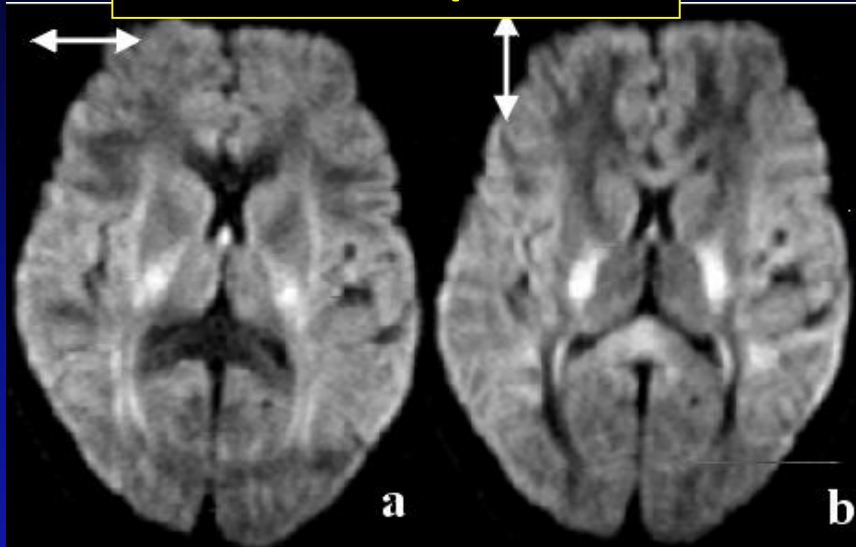
Proudění spinového systému

makroskopické

MR angiografie

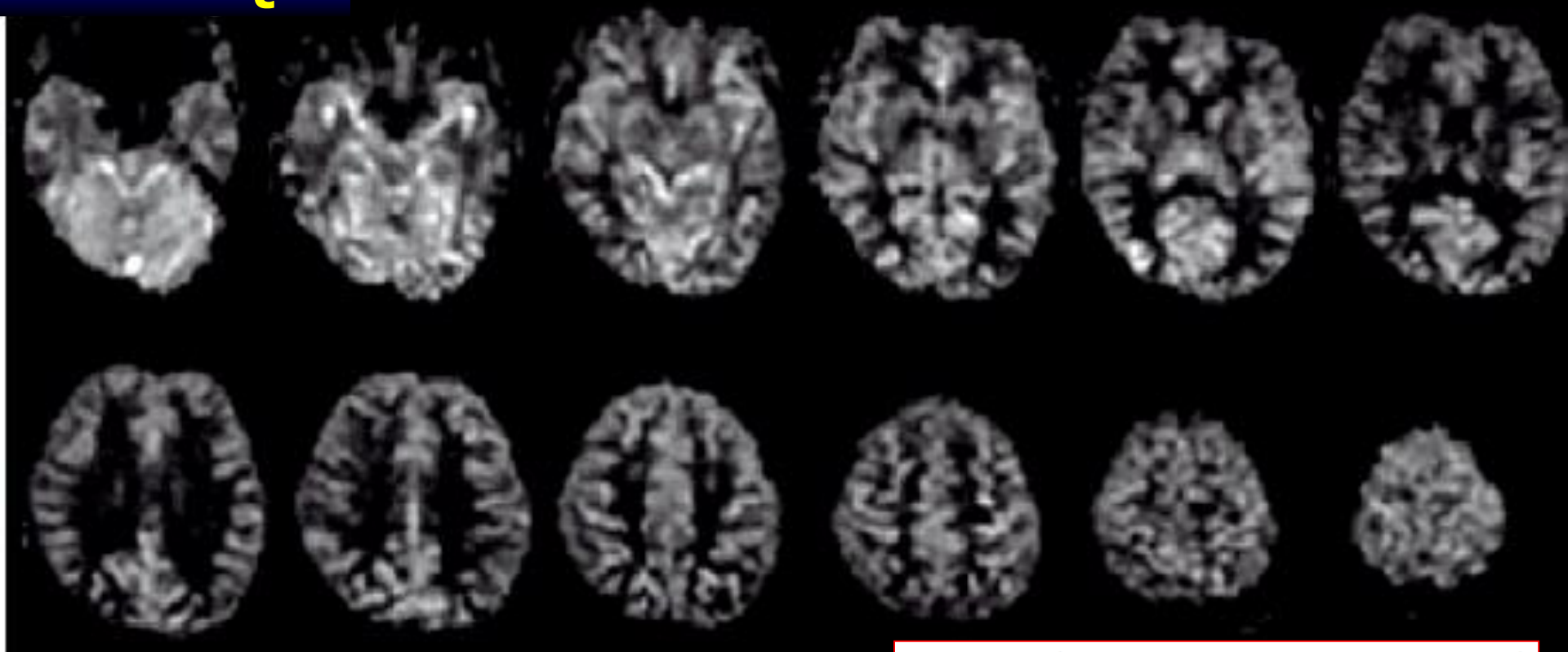
mikroskopické

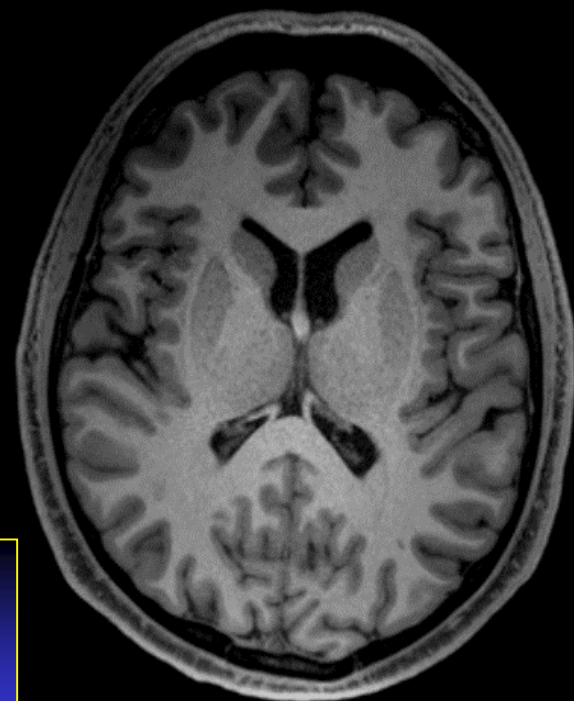
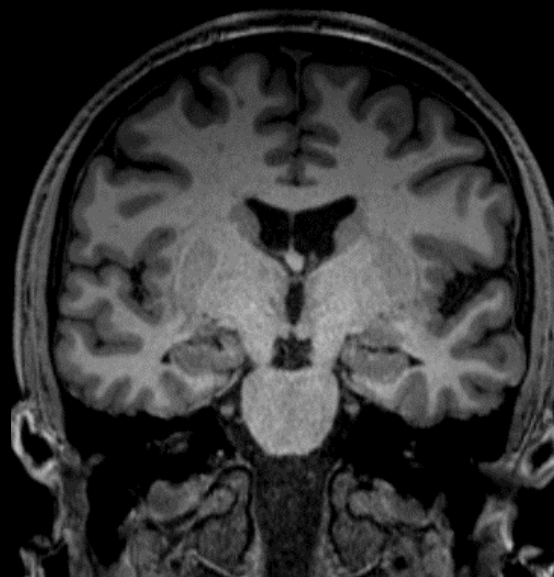
zobrazení difúze

Perfúzní mapy ASL: normální perfúze

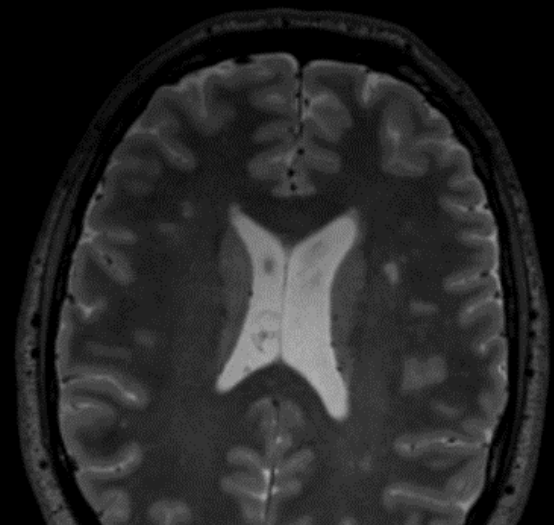
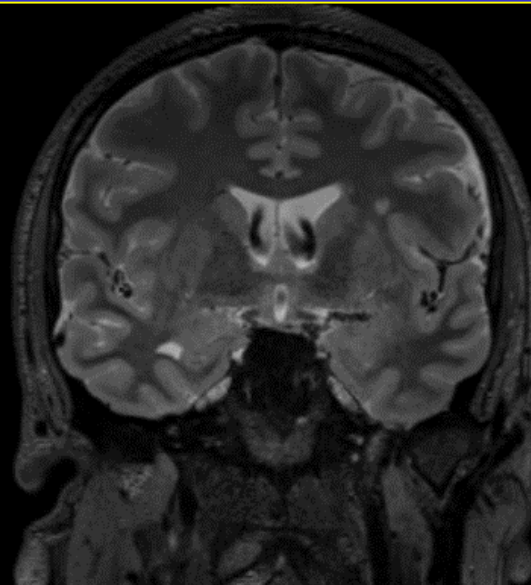
PICORE Q2T

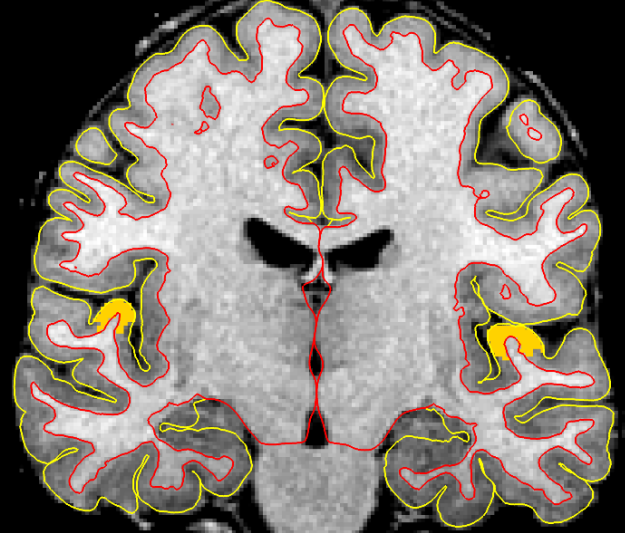
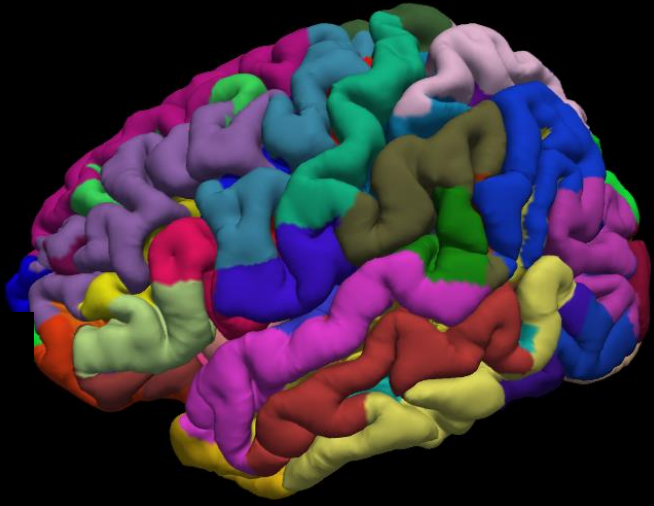
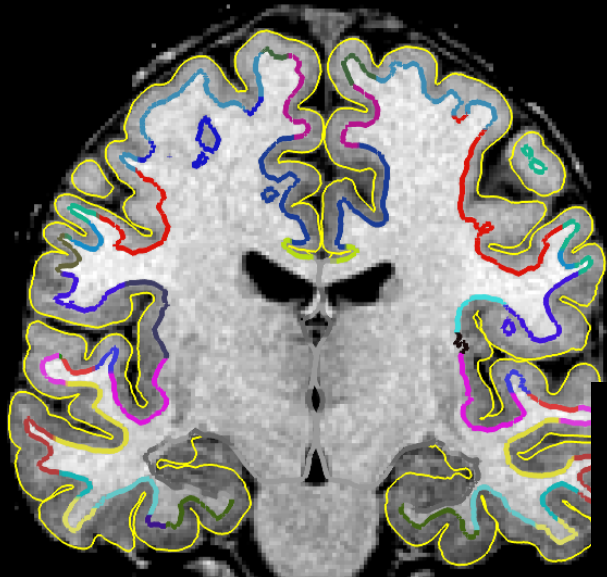
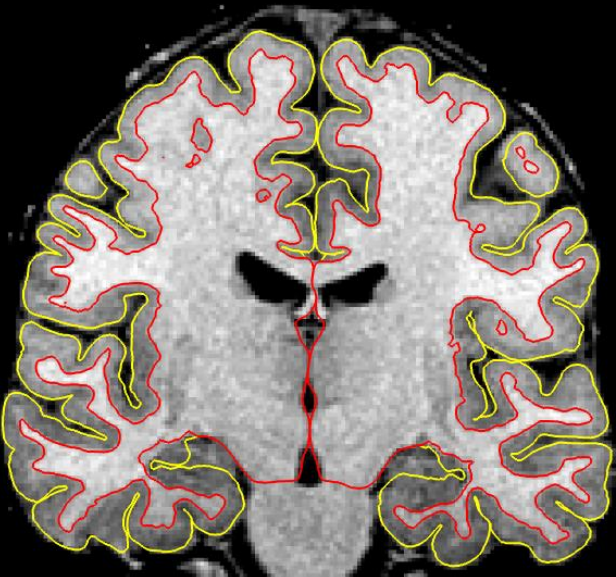

Morfometrie:
rozlišení: 0,7 x 0,7 x 0,7 mm

Morfometrie: tloušťka šedé hmoty

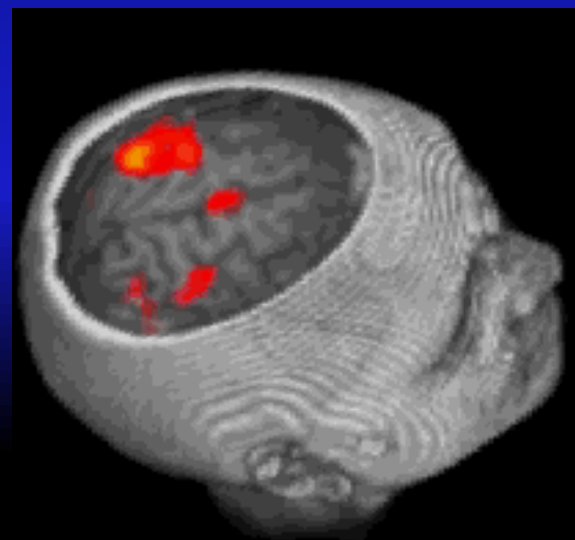
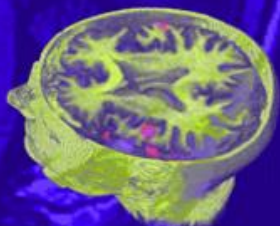
- Obecný úvod do MRI
- **Funkční MR zobrazování**
- Mozkové sítě a konektivita

O čem je funkční zobrazování fMRI: Které funkce jsou kde uloženy?

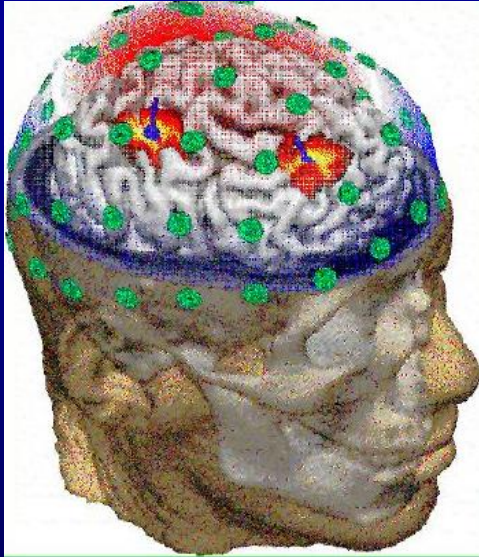
- 1) Zobrazení funkční topologie
- 2) Zobrazení funkční konektivity
- 3) Sledování vlivu „neuro-intervence“
(farmaka, vnořené elektrody apod.)

fMRI

Functional Magnetic Resonance Imaging (fMRI) is a recent noninvasive imaging technology that can be used to identify regions in the brain that are activated during the performance of particular tasks. In contrast to conventional MRI scans showing brain structure, fMRI provides information about brain function.

Funkční mapování mozku: tradiční metody

EEG & MEG

rozlišení

- prostorové: nízké
- časové: vysoké

- neuronální aktivita

PET

rozlišení

- prostorové: nižší
- časové: nízké

- metabolická aktivita

fMRI

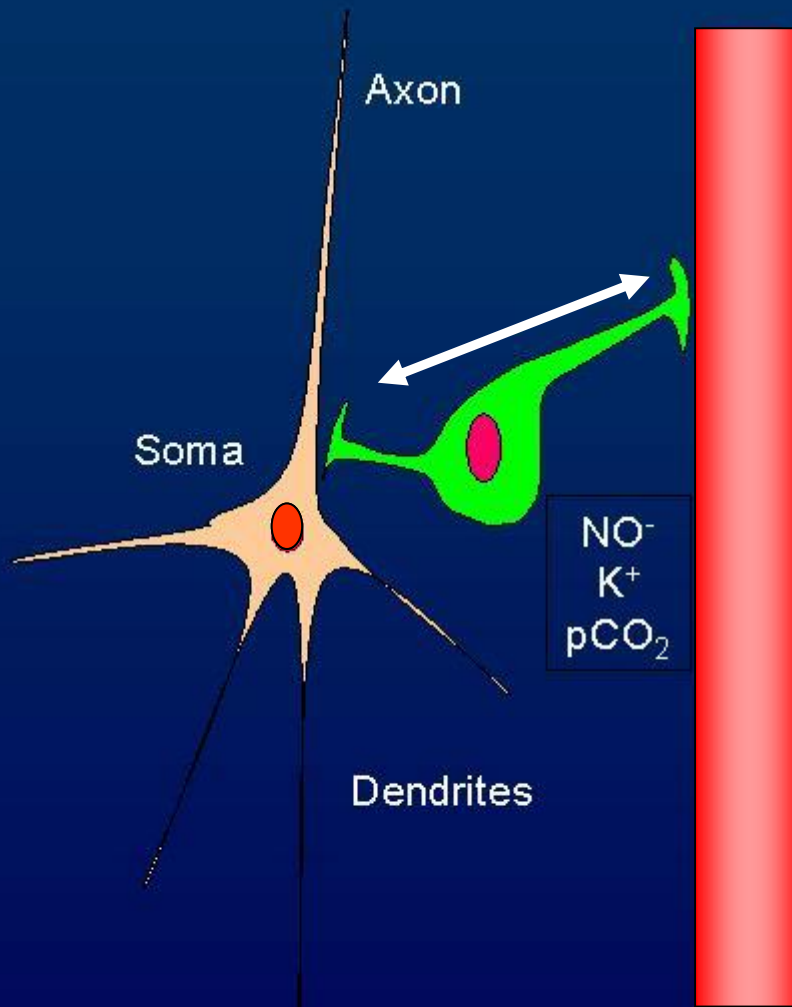
rozlišení

- prostorové: vysoké
- časové: adekvátní

- hemodynamická odezva

fMRI a Neuro-vaskulární vazba

Céva

Zvýšení metabolismu urychluje produkci a uvolnění vaso-aktivních substancí

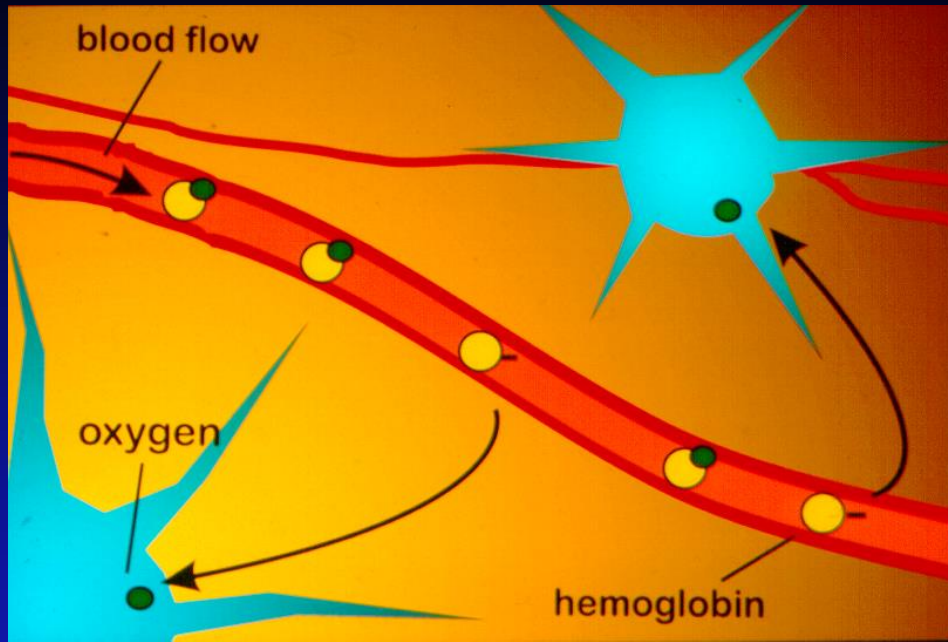
Transport od neuronů a astrocytů k endoteliálním buňkám

Uvolnění svalových vláken arteriol

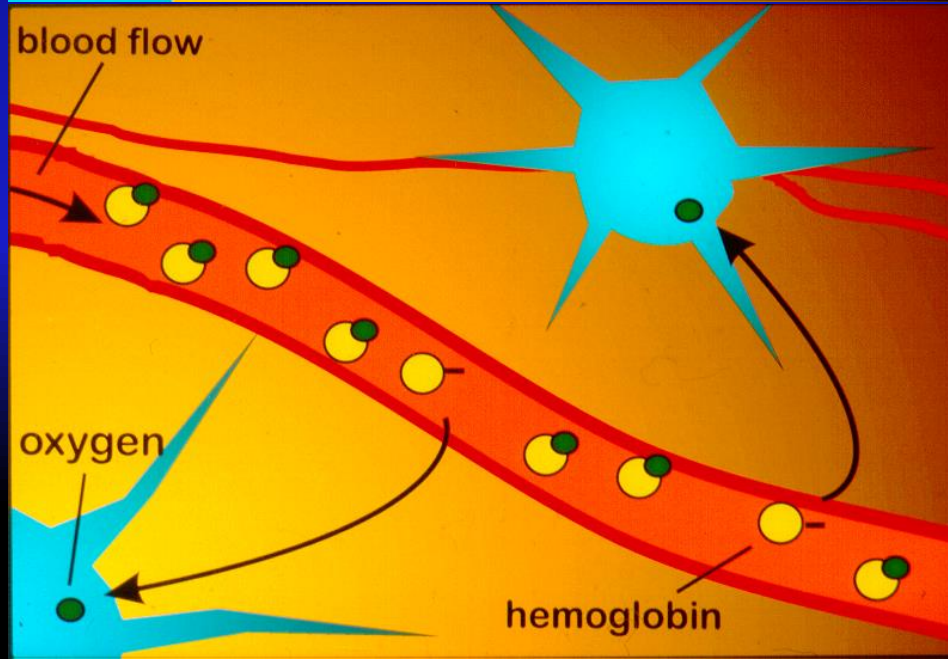
Zvýšení lokálního průtoku krve

1890: Coupling of Blood Flow and Metabolism was first described (Roy and Sherrington)

Model regulace průtoku krve v mozku

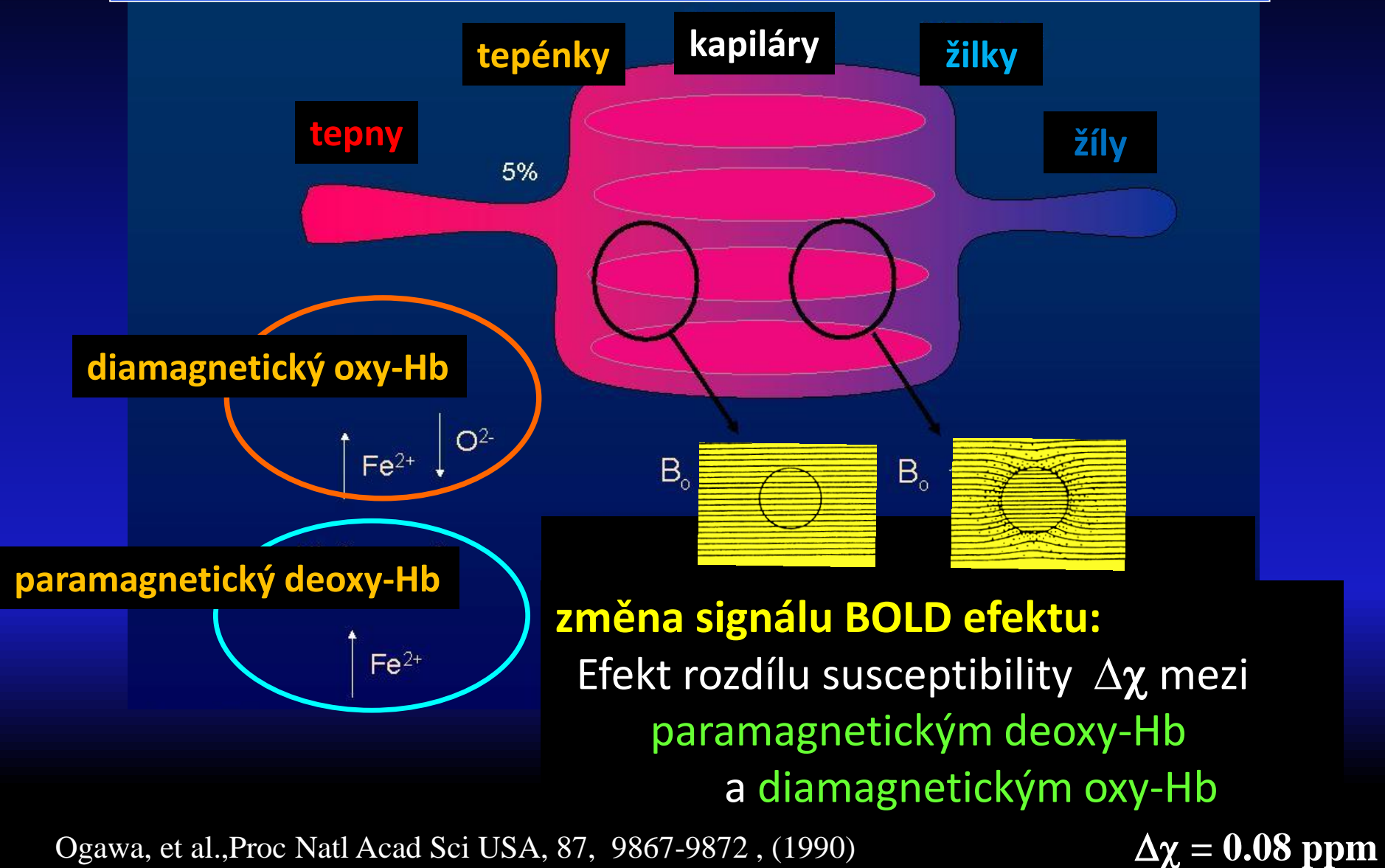
klid

**zvýšení lokální perfúze
zvýšení koncentrace oxy-Hb**

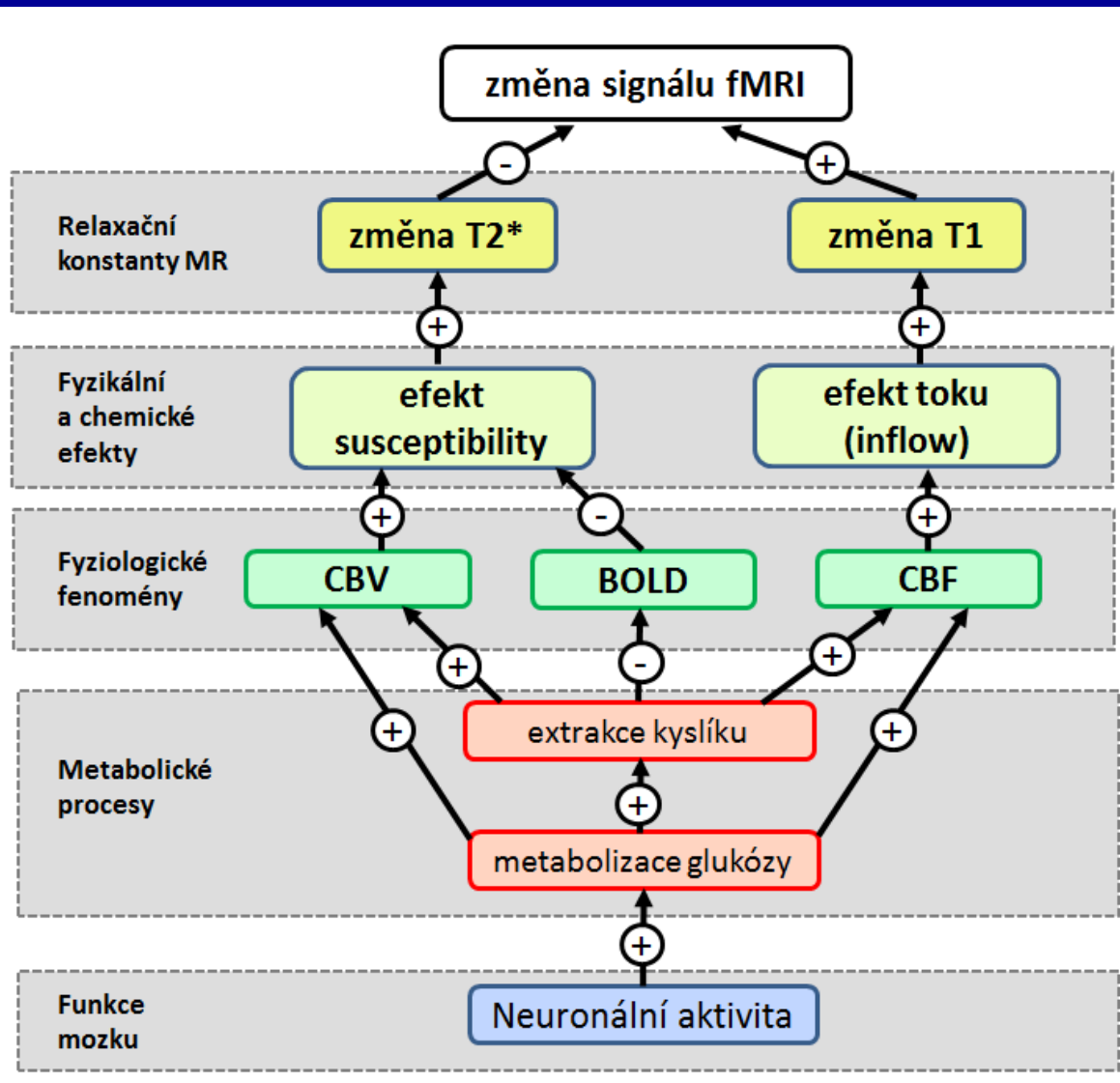
stimulace

Nejčastěji používaný efekt pro fMRI: Blood Oxygen Level Dependent kontrast

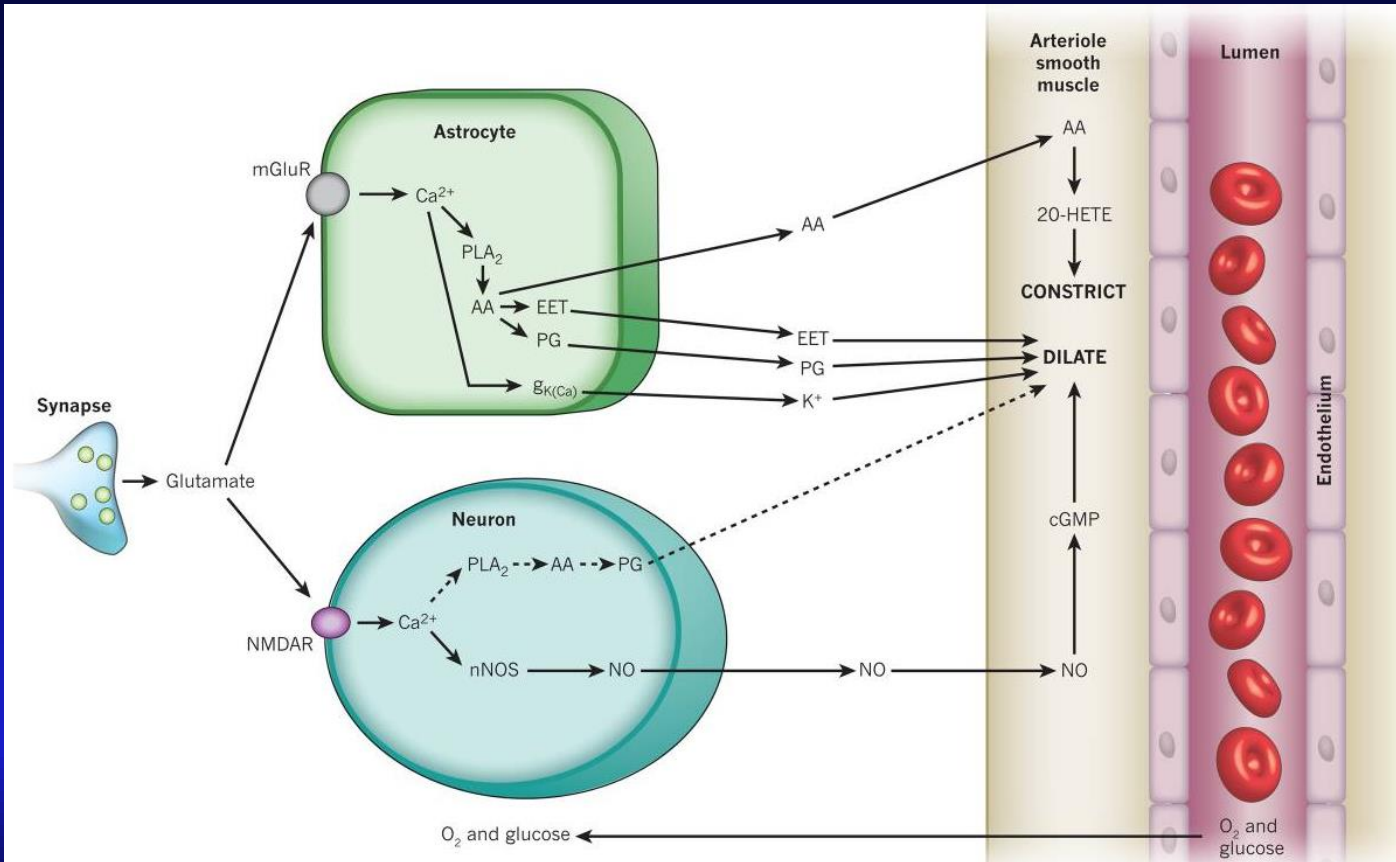
Neuro-vaskulární vazba

Časová konstanta
~ 4-7 s

Vztah mezi aktivací neuronů (spiking) a BOLD?

- BOLD je vázán i na metabolické změny astrocytů

EET – epoxyeicosatrienic acid

PG – prostaglandin

NO – nitrid oxide

velmi komplexní proces
a nelze přesně říci, která substance se více či méně uplatňuje

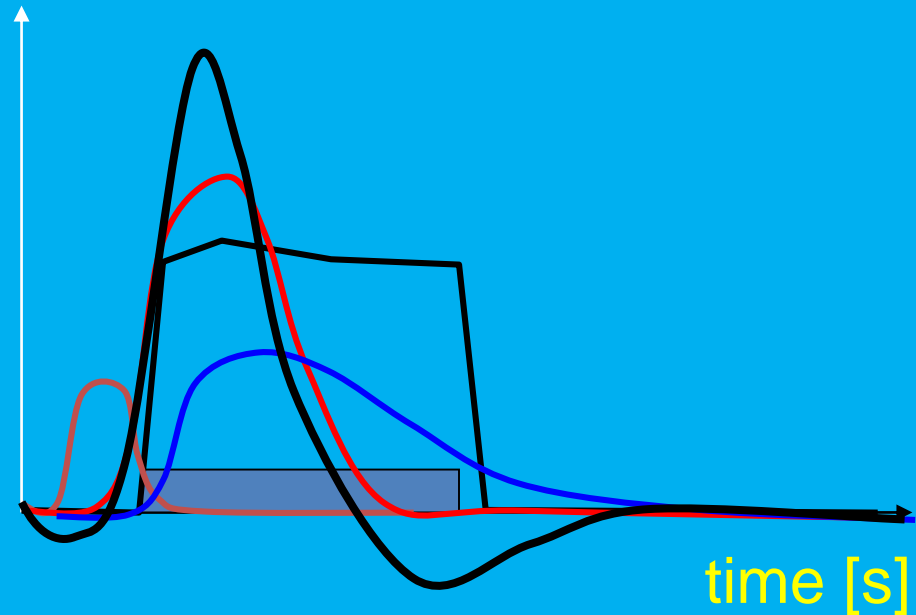
[Nature](#), 2010 Nov 11;468(7321):232-43.

Glial and neuronal control of brain blood flow.

[Attwell D](#), [Buchan AM](#), [Chrupak S](#), [Lauritzen M](#), [Macvicar BA](#), [Newman EA](#).

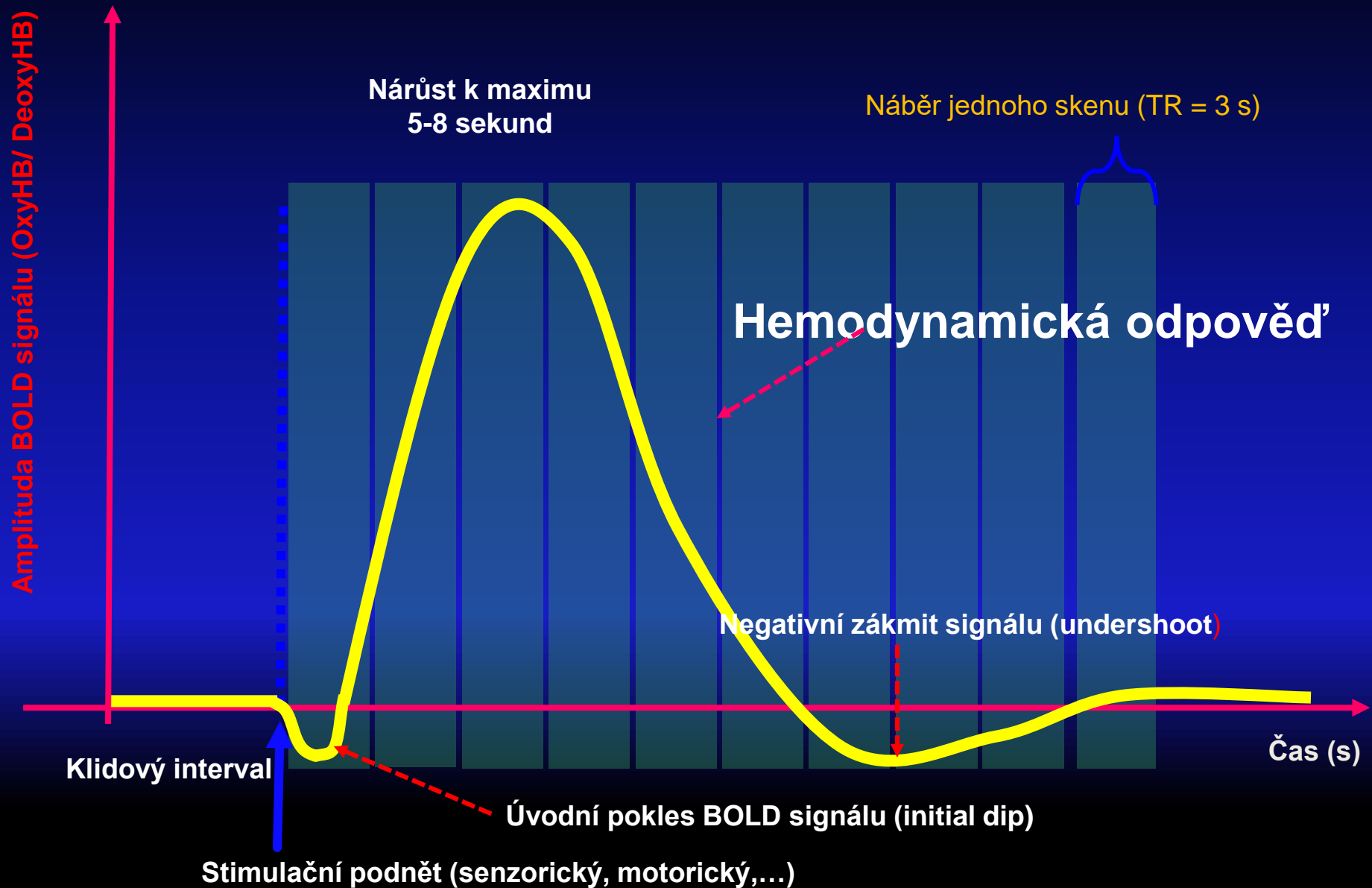
Časové průběhy: Hemodynamic response function (HRF)

- Total Neural Activity
- Oxygen extraction fraction
- CBF
- CBV
- BOLD

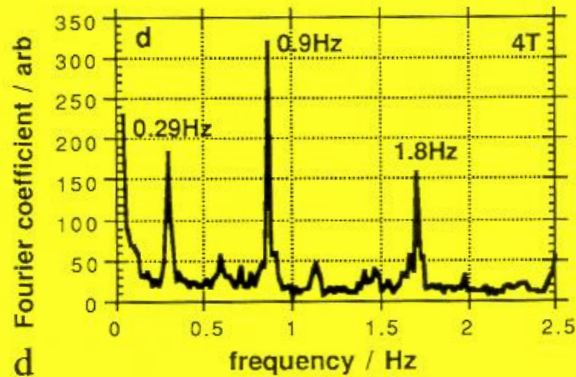
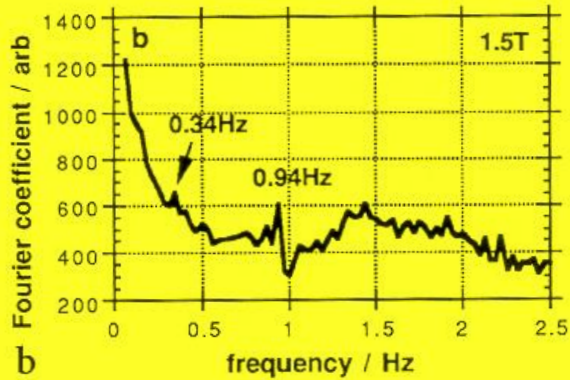

BOLD: hemodynamic response function (HRF)

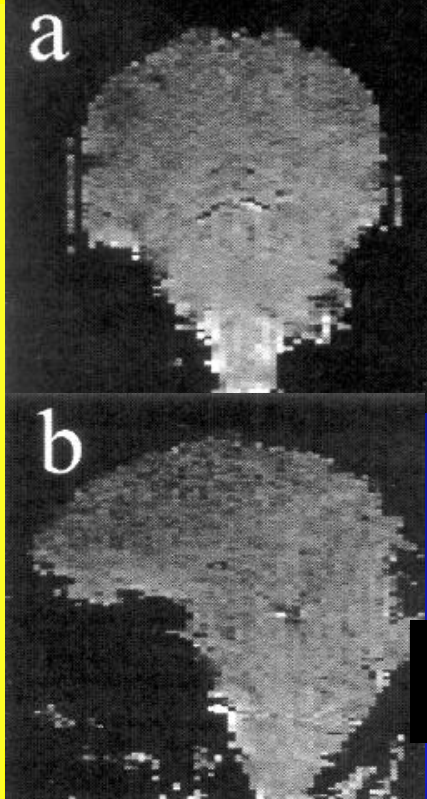

Fyziologická omezení (rušení)

Frekvenční závislost šumu

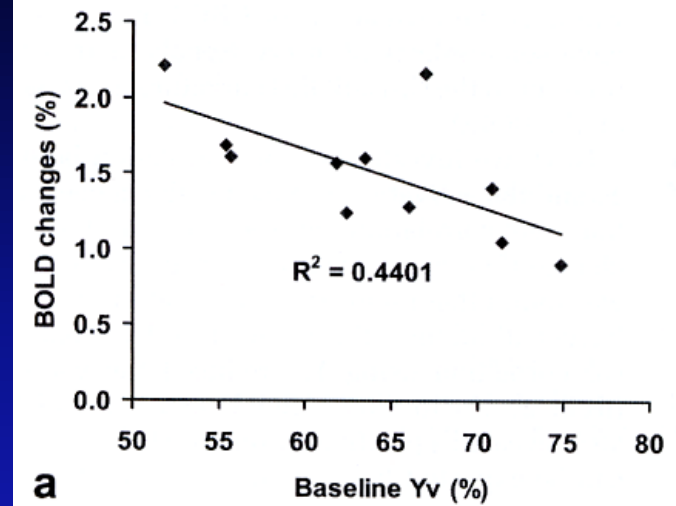

Prostorová distribuce šumu

Field maps (B.Wowk et al.)

Klidová oxygenace a BOLD efekt

H. Lu et al., MRM 2008

Pokles ΔS_{BOLD} s vyšší úrovní oxygenace:
na 10% nárůstu Y je pokles ΔS_{BOLD} o 0,37%

Variabilita BOLD signálu

- klidová oxygenace
- vazodilatační schopnost (kofein, insulin)

Hlavní zdroje fyziologického šumu:

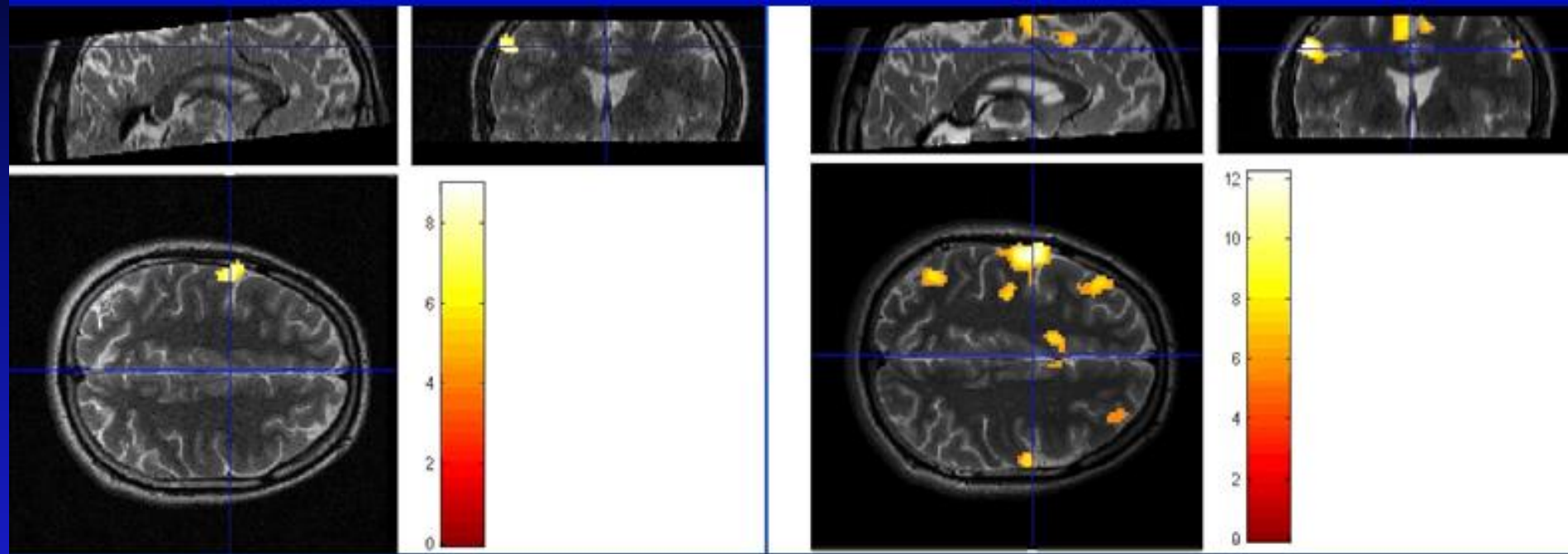
- pulzace mozku se srdečním rytmem
- pulzace modulovaná dýcháním
- spontánní mozková aktivita – „default mode“

Převzato od P.Jezzard

Závislost BOLD signálu na magnetickém poli

Avanto 1,5 T: TE = 50 ms

Trio 3 T: TE = 30 ms

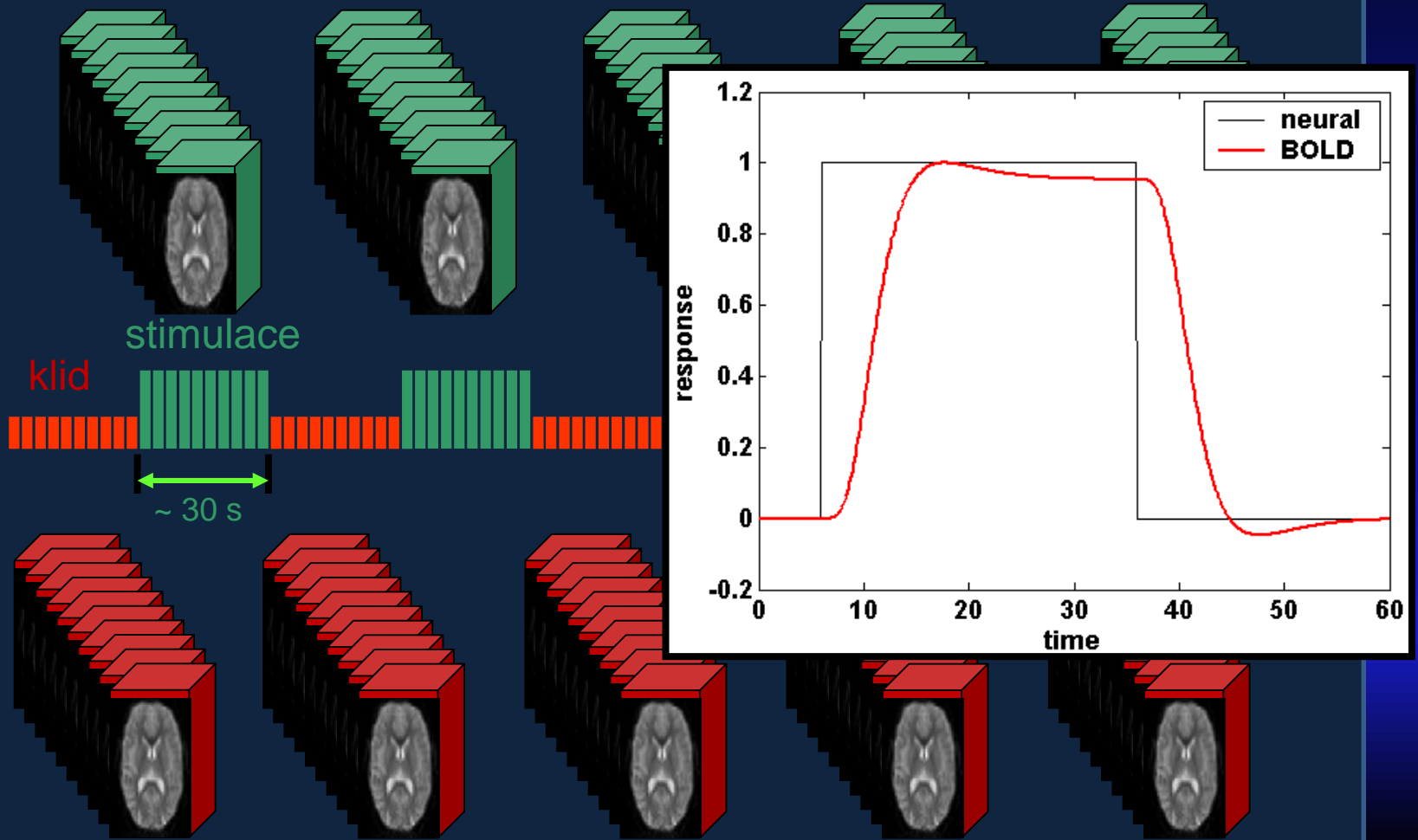

test verbální fluence

Blokové schéma – 5 písmen (100 obrazů, TR = 3 s)
voxel = 2 x 2 x 2 mm, smooth na 6 x 6 x 6 mm
GLM s $p = 0,05$ FWE korekce

Blokové schéma **stimulace** a akvizice

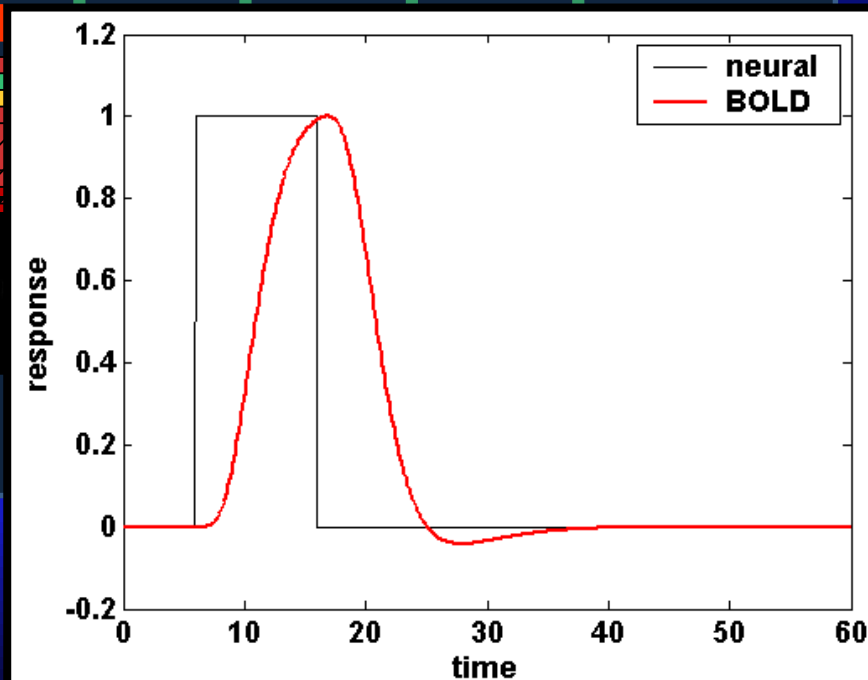
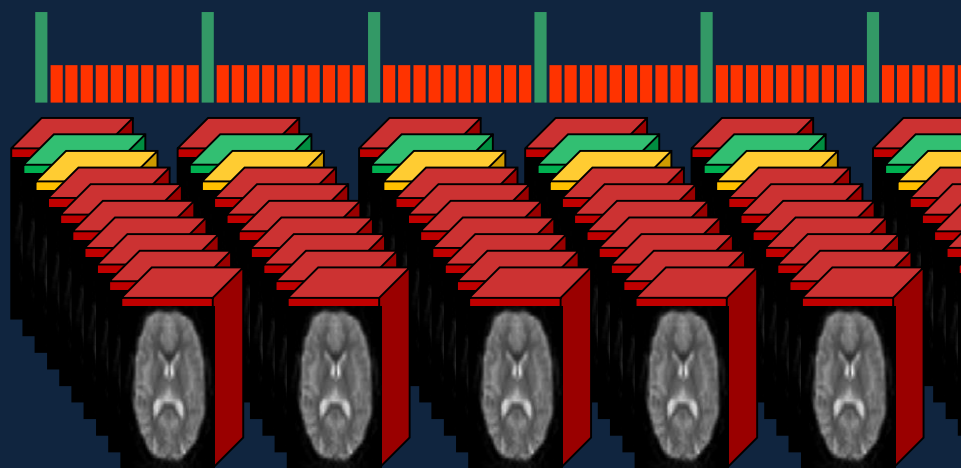

Blokové schéma je optimální z hlediska fyziologie a velikosti efektu

Event-related design

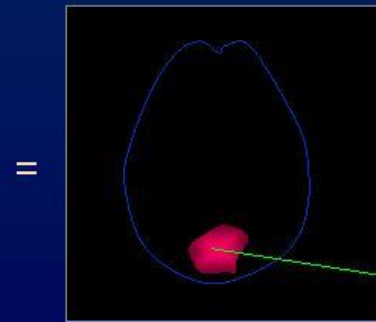
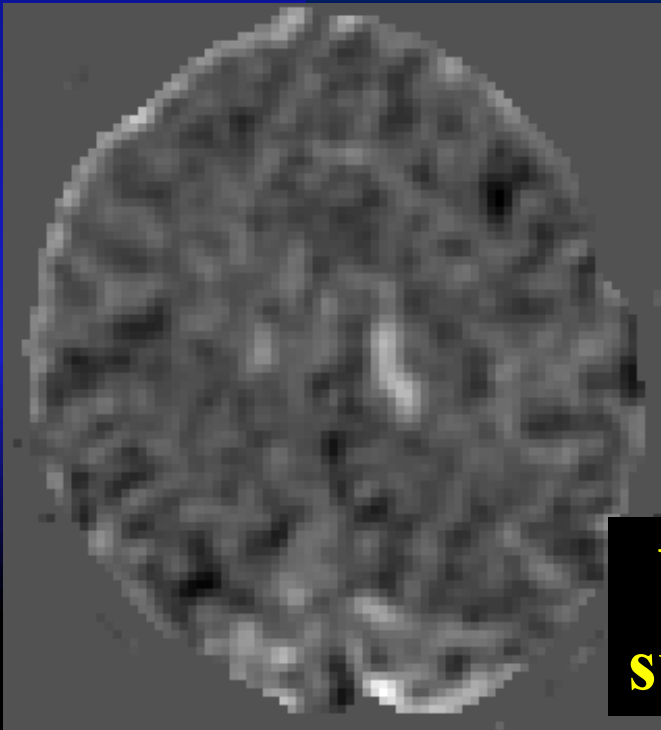
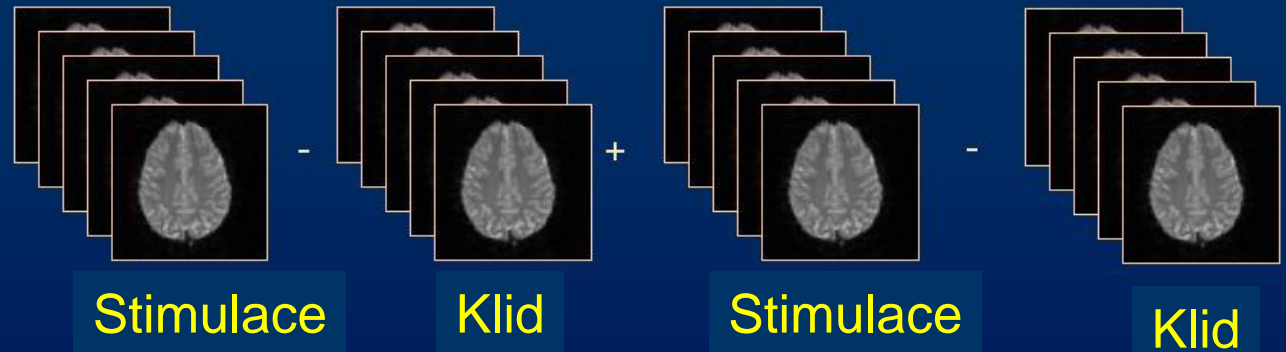
stimulace

klid

Event-related design umožňuje analyzovat mozkovou aktivaci při odpovědi na jednotlivý stimulus

Náhled na jednoduché blokové schéma

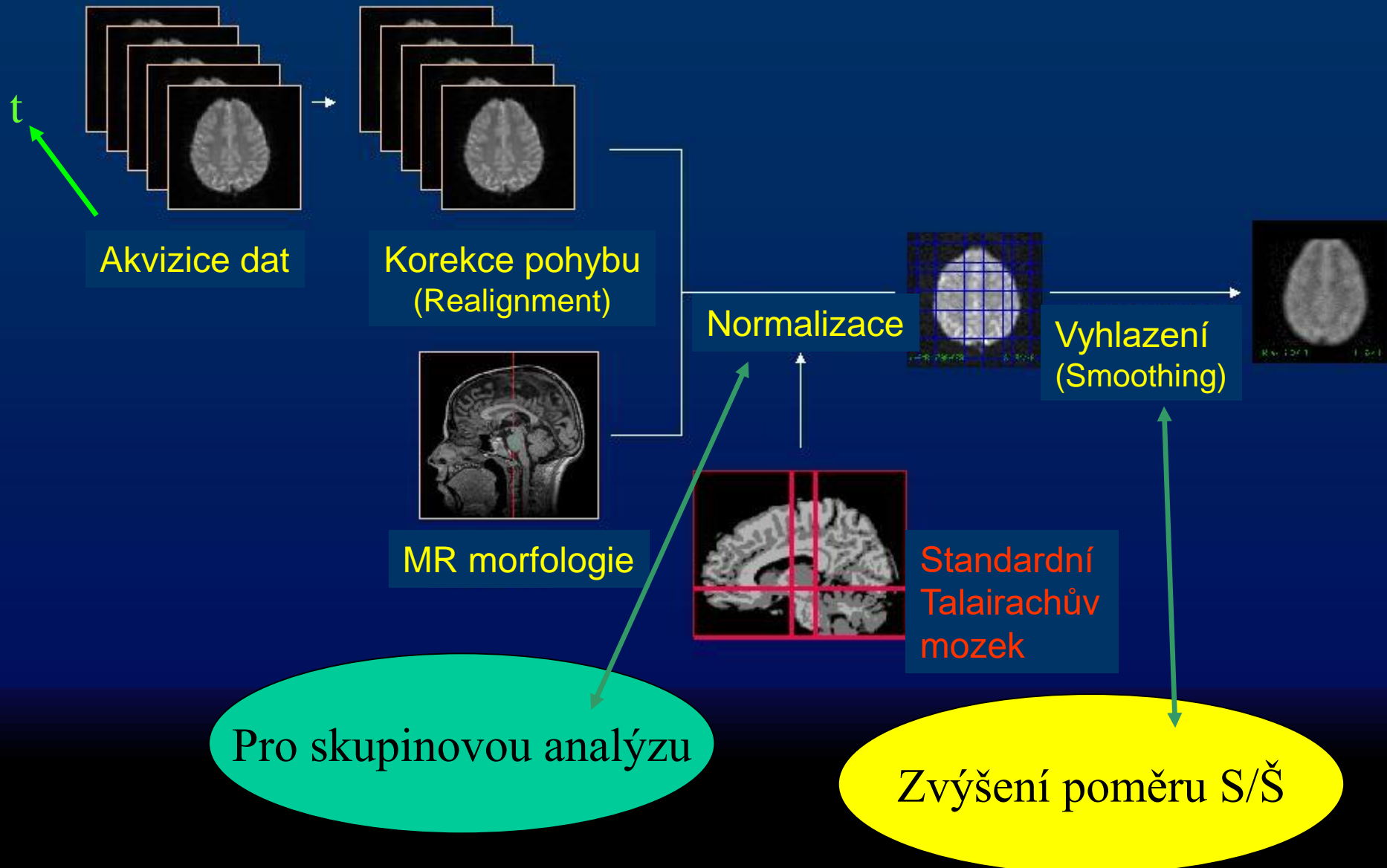

Změna MR signálu
~
rozdílu dvou stavů

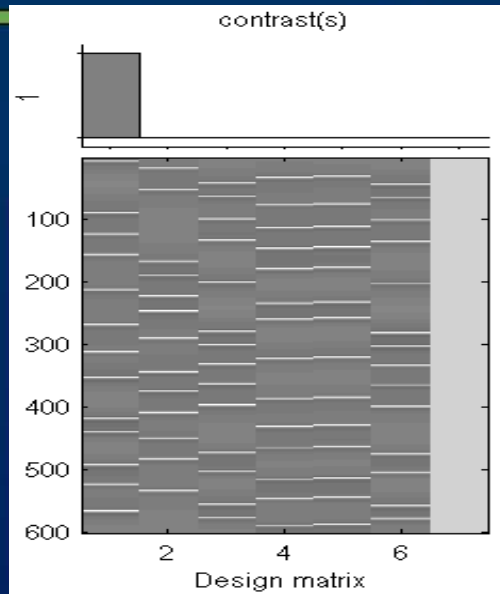
**V principu tedy stačí
subtrakce obrazů, ale...**

Průběh zpracování dat fMRI: Pre-processing

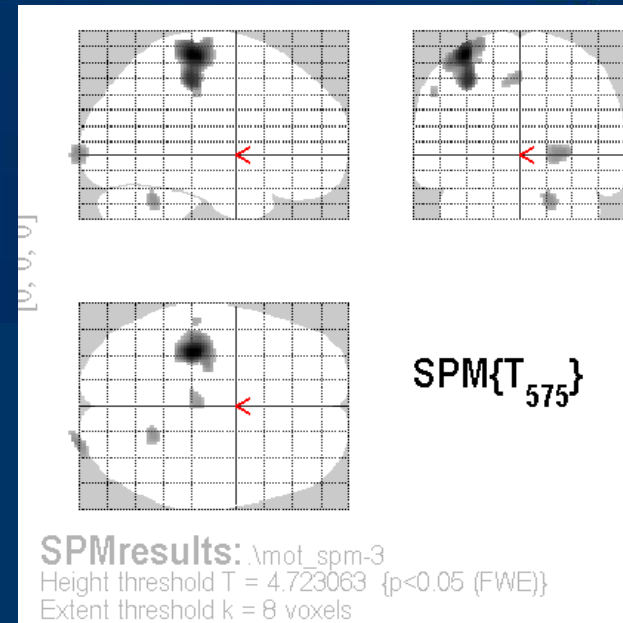

Průběh zpracování dat fMRI: **Statistika**

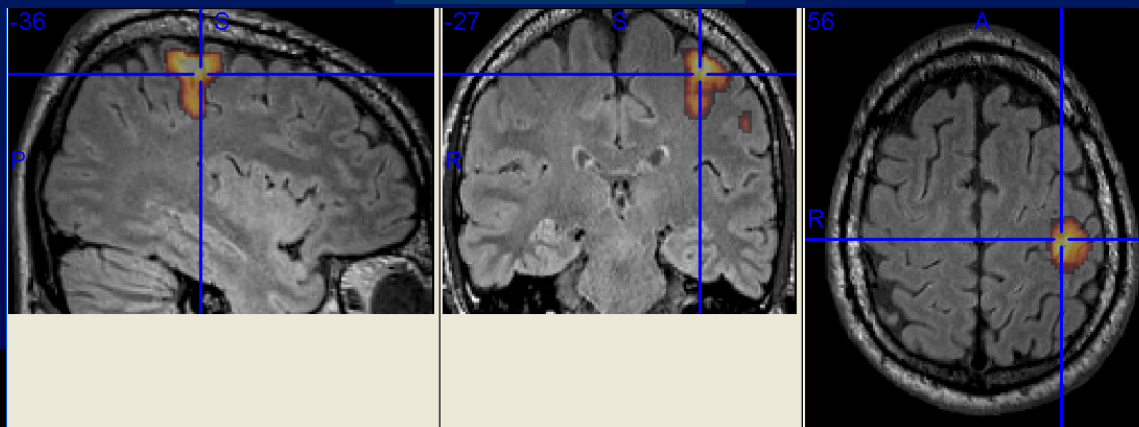
Model (hypotéza)

Uplatnění statistiky:
Popisuje model časový vývoj signálu?

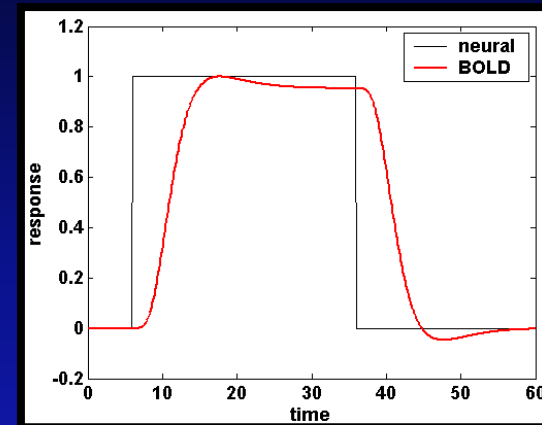
Pokud ano (na úrovni p)

Výsledné fMRI

Alternativní vyhodnocení fMRI

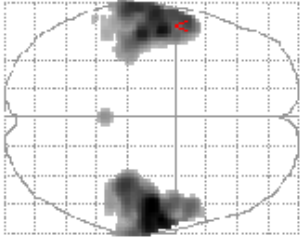
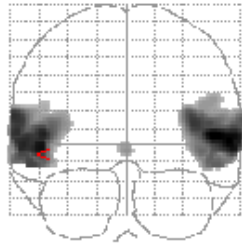
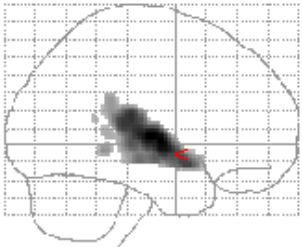
- **Obecný lineární model (GLM)**
  - **předpokládá modelovou funkci HRF**
  - signál je lineární superpozicí jedné či více HRF a „náhodné“ fluktuaace

- **Analýza nezávislých komponent (ICA)**
  - **nepředpokládá žádnou modelovou funkci**
  - předpokládá **prostorové korelace voxelů** a možnou časovou koherenci
  - rozloží data do několika (~ 20) **ortogonálních (nekorelujících) časových průběhů** a **prostorových typů chování**

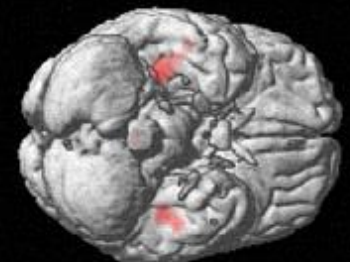
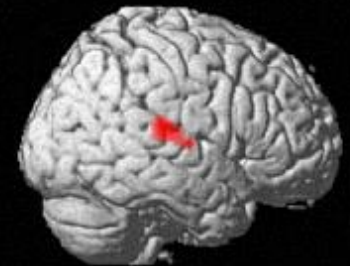
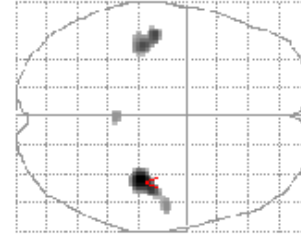
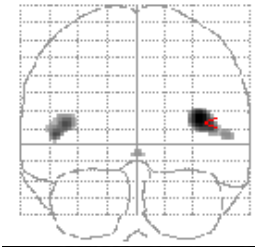
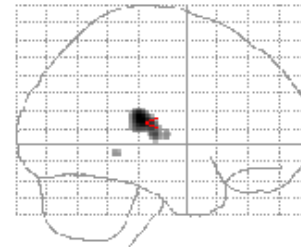
Skupinová (2nd level) statistika

SPN_{music}
[-52.5168, 3.21573e-15, -6.67067]

Auditory stim:
music

SPN_{noise}
[40.3341, -23.51, 12]

Auditory stim:
White noise

subjects: 21
 $p = 0.01$, corrected

Jaké jsou nejčastější klinické aplikace fMRI

Předoperační plánování:

- 1) motorika (senso-motorika)
- 2) verbální procesy a paměť
- 3) vizuální kortex
- 4) sluchový kortex

Psychiatrie:

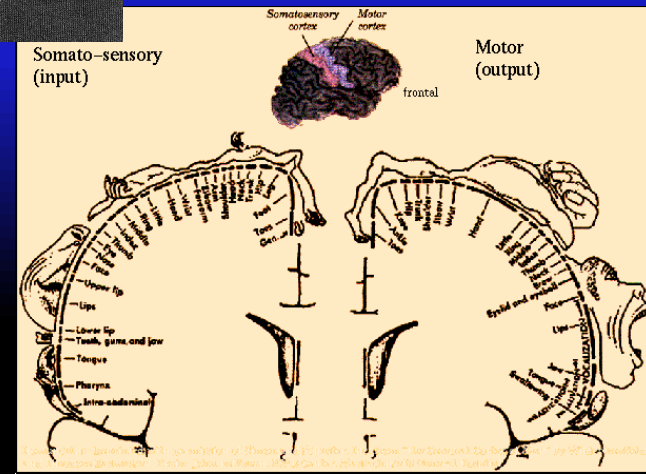
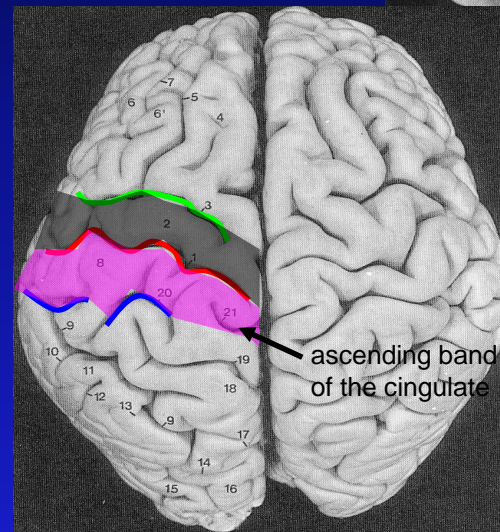
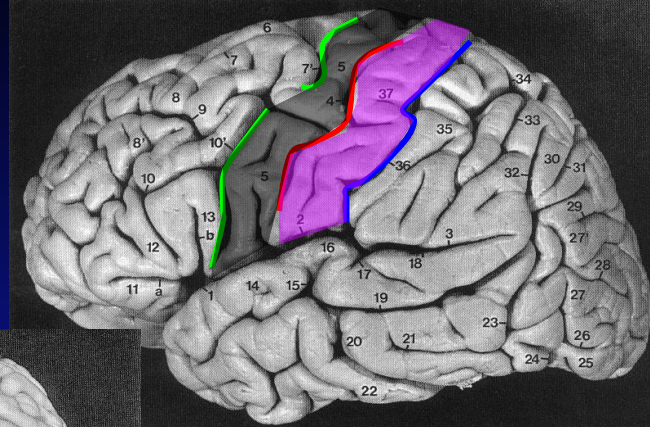
kognitivní testy

Testování vlivu farmak:

kognitivní testy

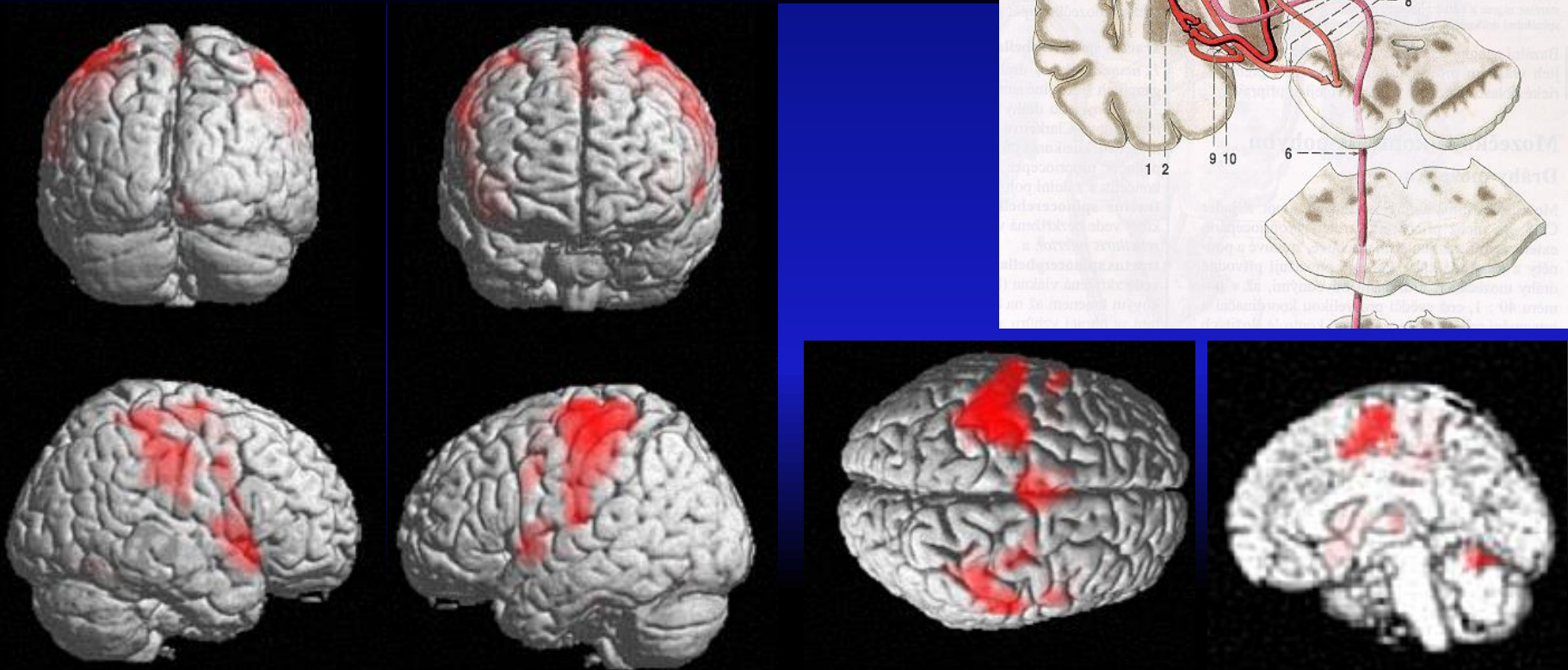
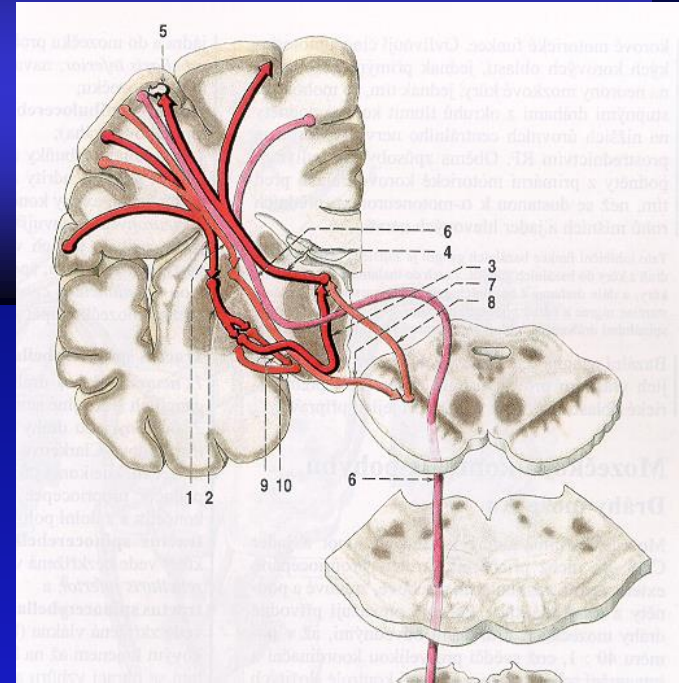
Neurovědy:

všechno možný

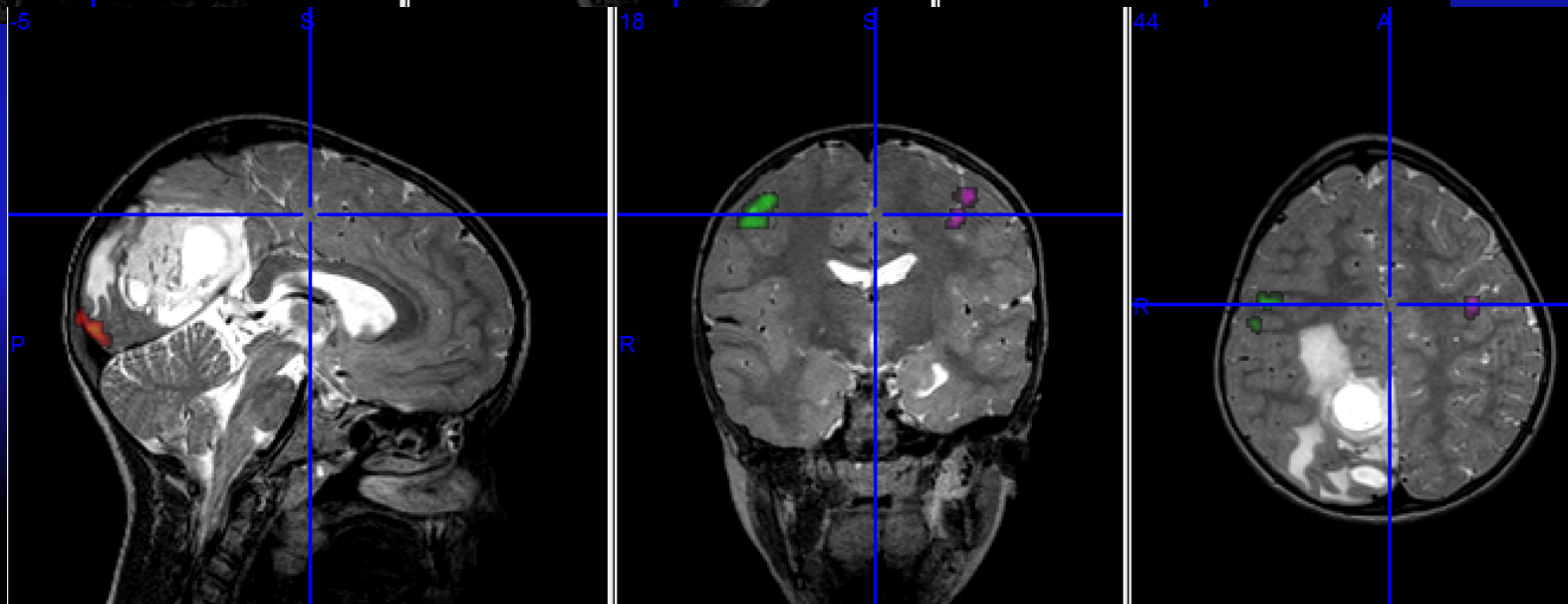
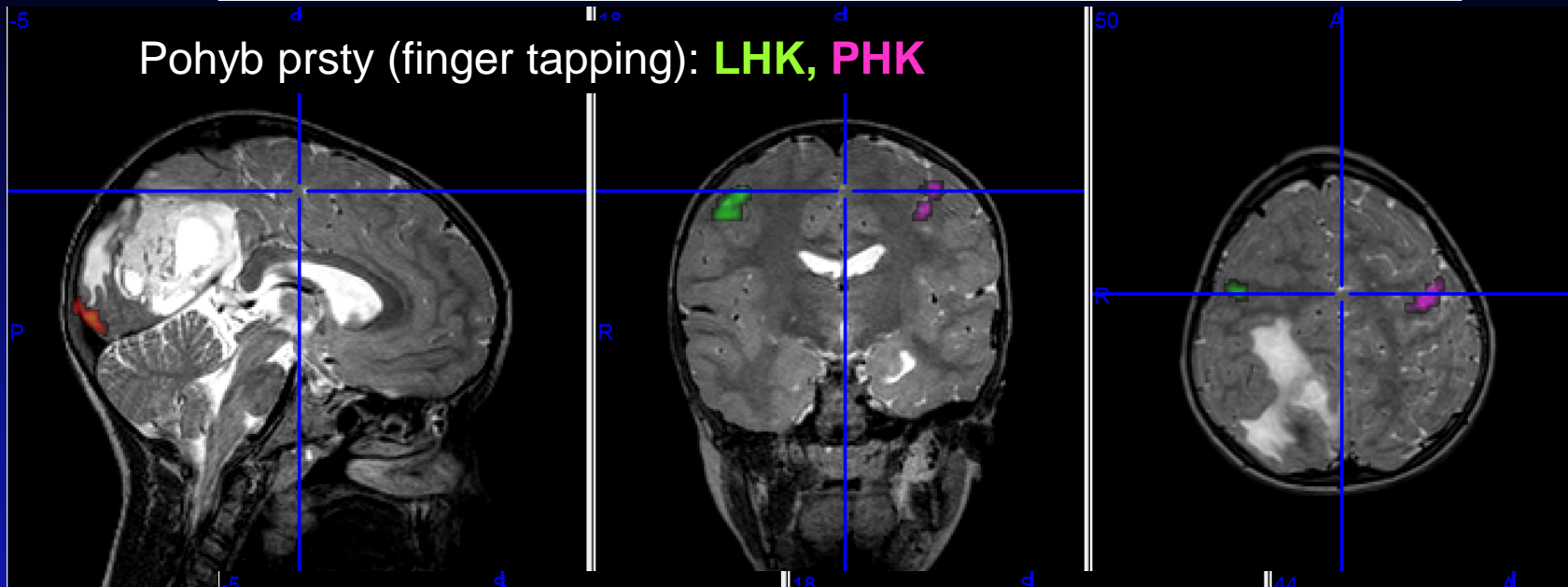
Motorický kortex

- Pohyb prstů (ruka), jednoduchý pohyb (noha):
- Silný a reprodukovatelný efekt
- Jak standardizovat?

Motorický kortex

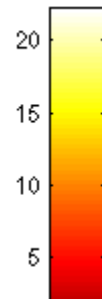
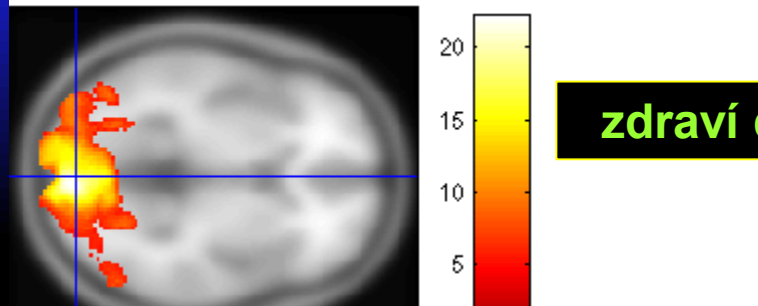
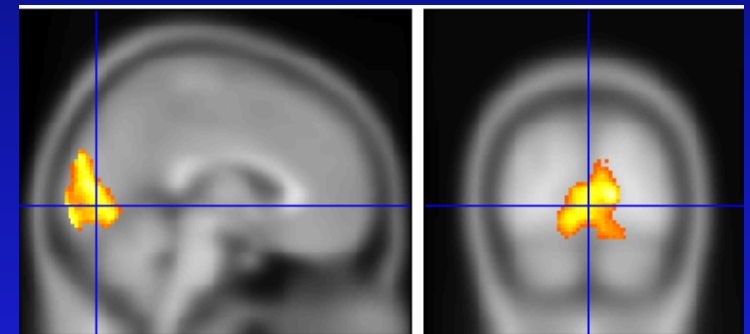
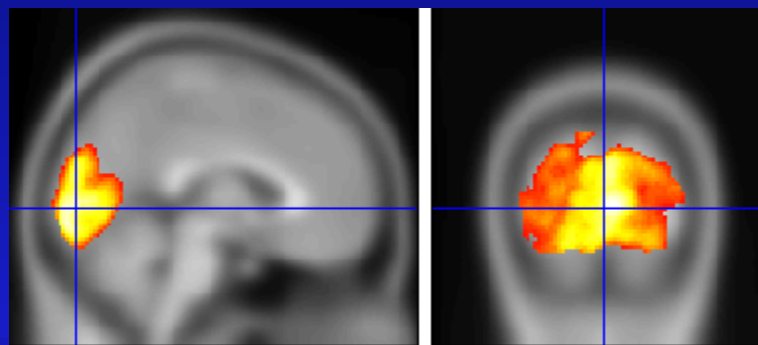
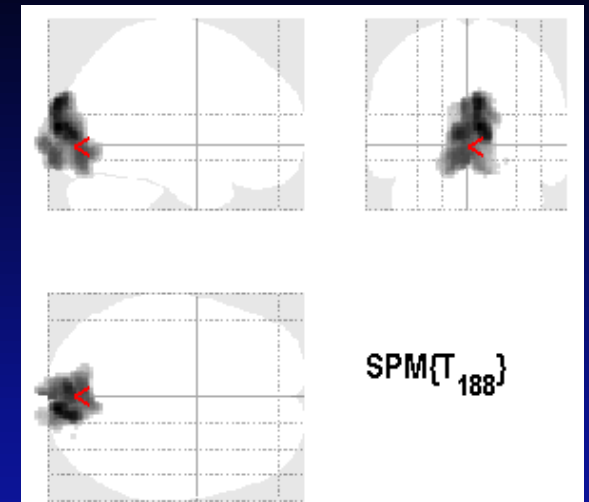
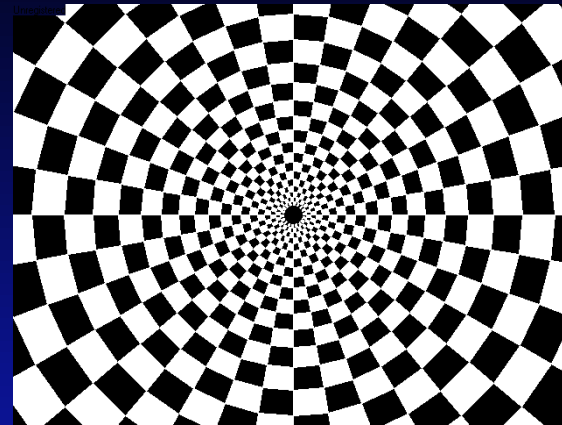
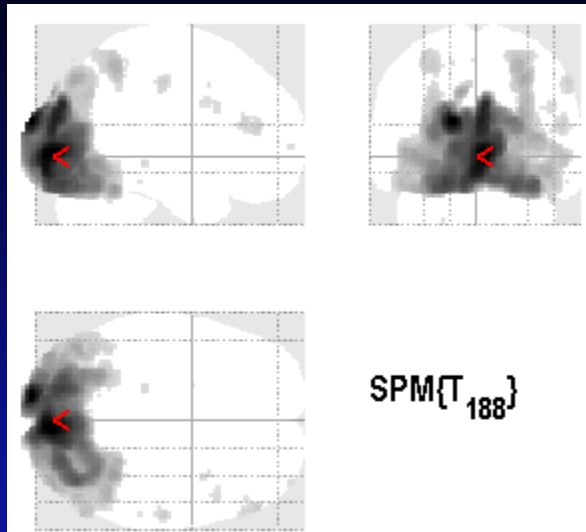
Pohyb prsty (finger tapping): **LHK**, **PHK**

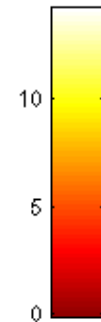
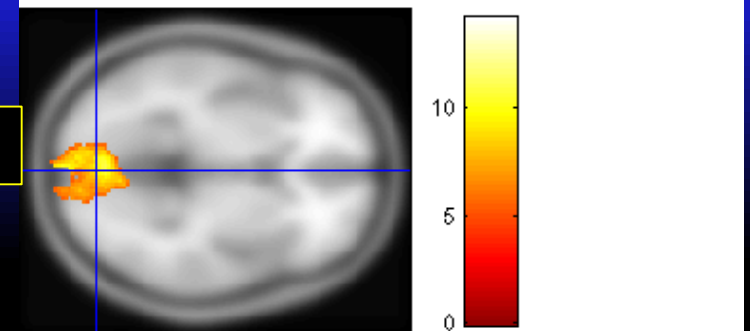
měření: 2x2x2 mm vyhlazení: 4x4x4 mm

Vizuální kortex

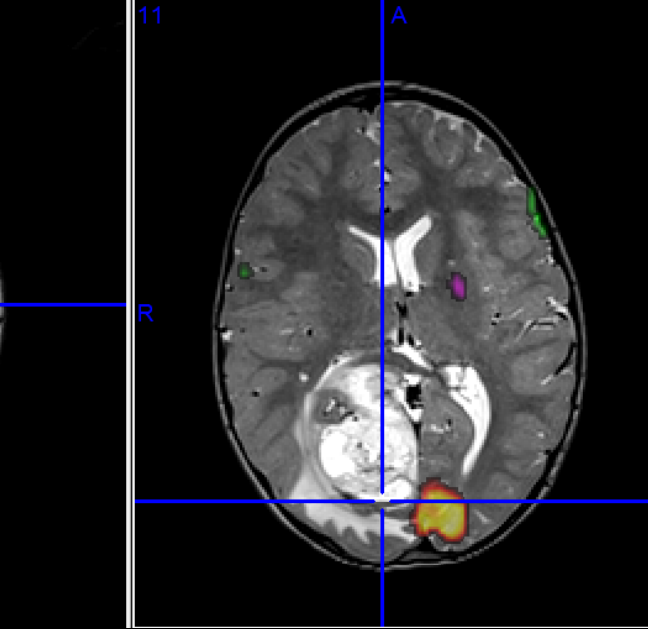
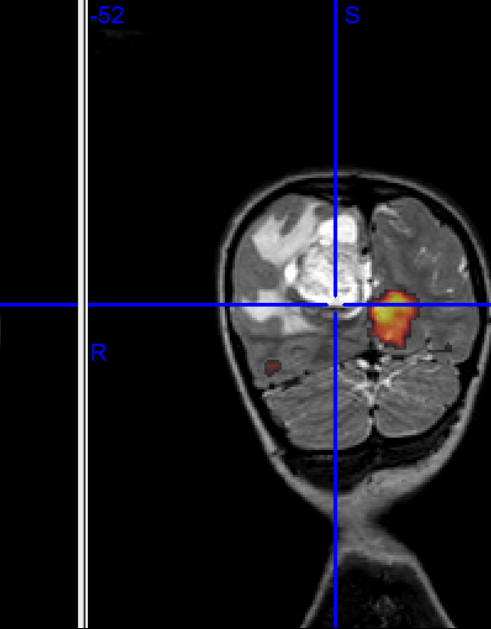
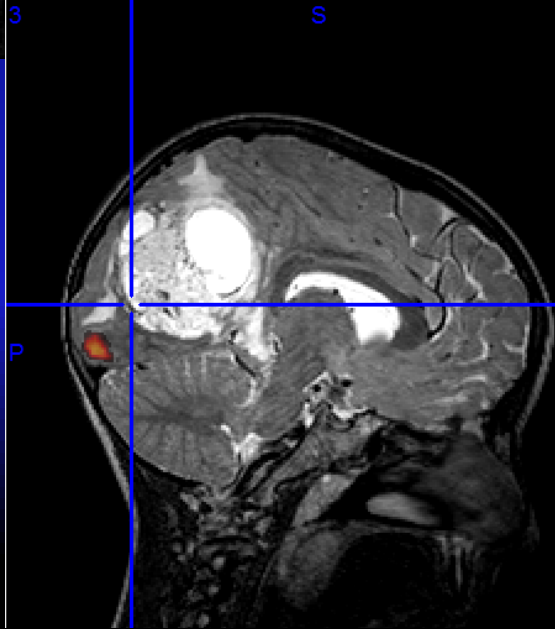
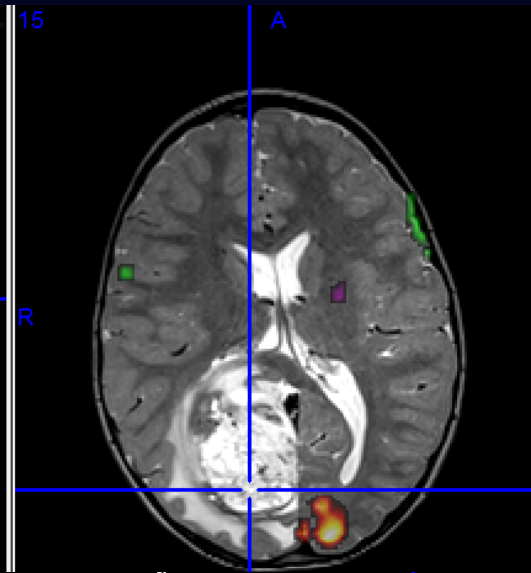
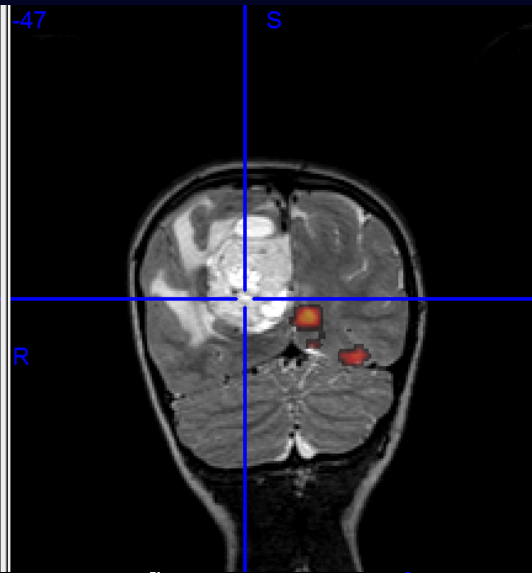
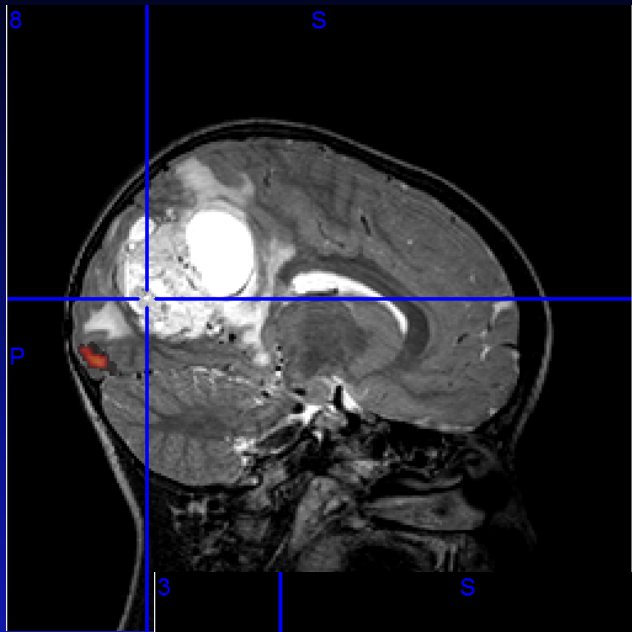

zdraví dobrovolníci

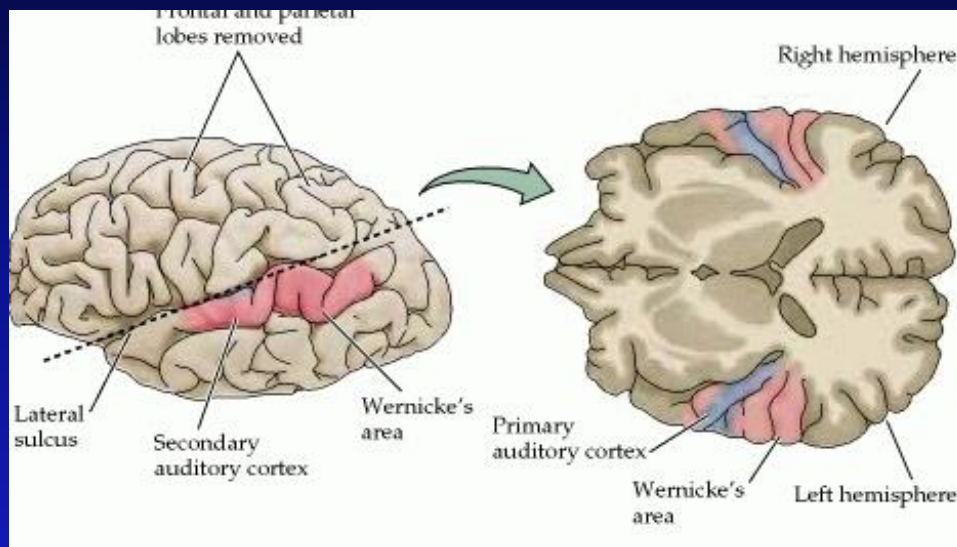

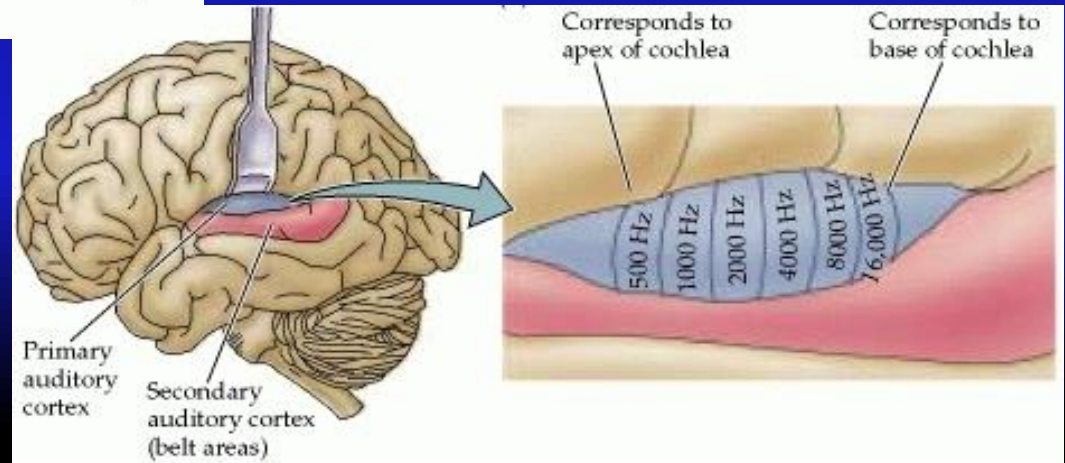
Vizuální kortex: pacient

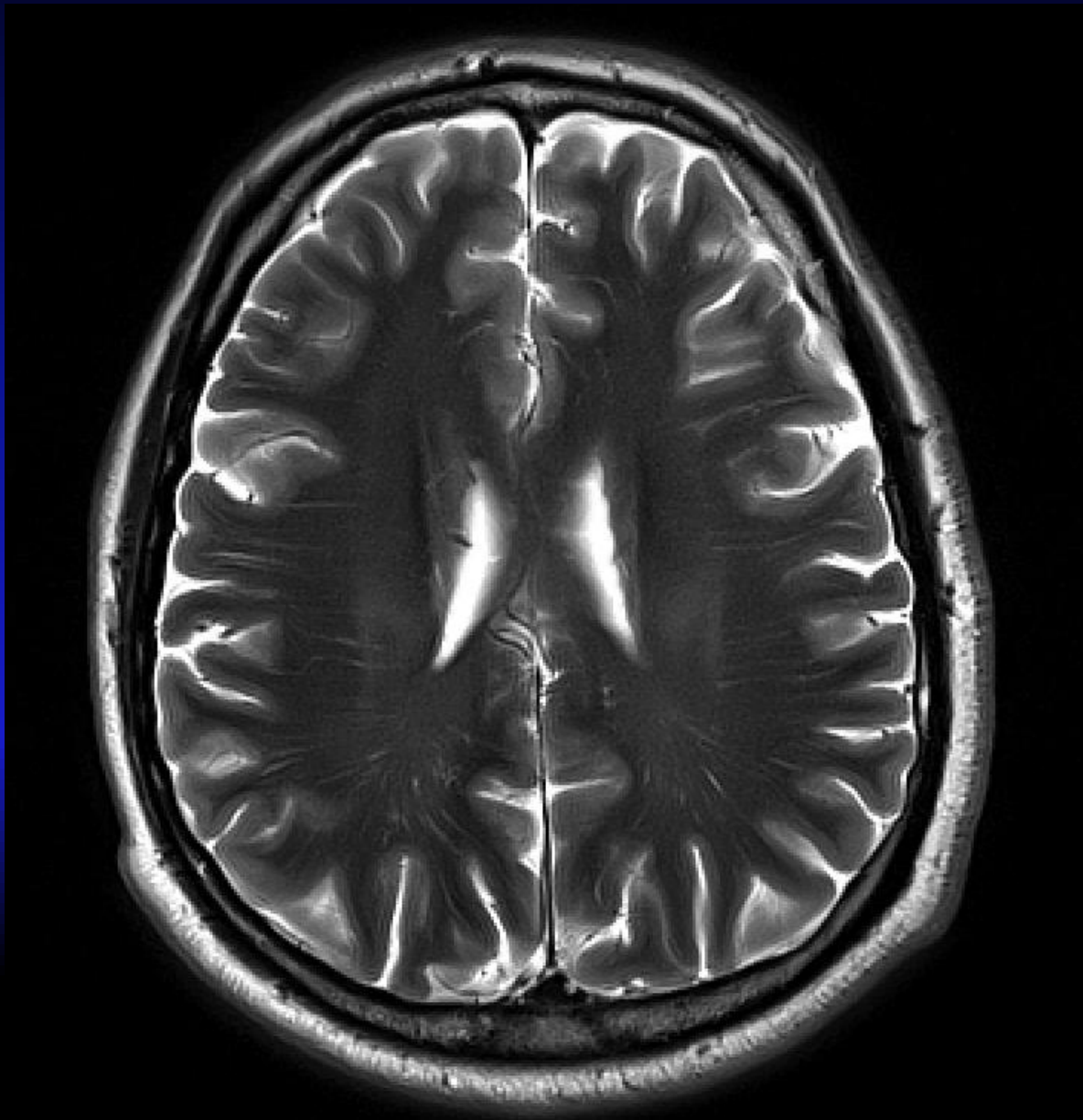
Frekvenční topologie sluchového kortexu

Brodmann areas 41 & 42 of the human brain.

Topologie sluchu – frekvenční závislost

350 Hz

700 Hz

1,5 kHz

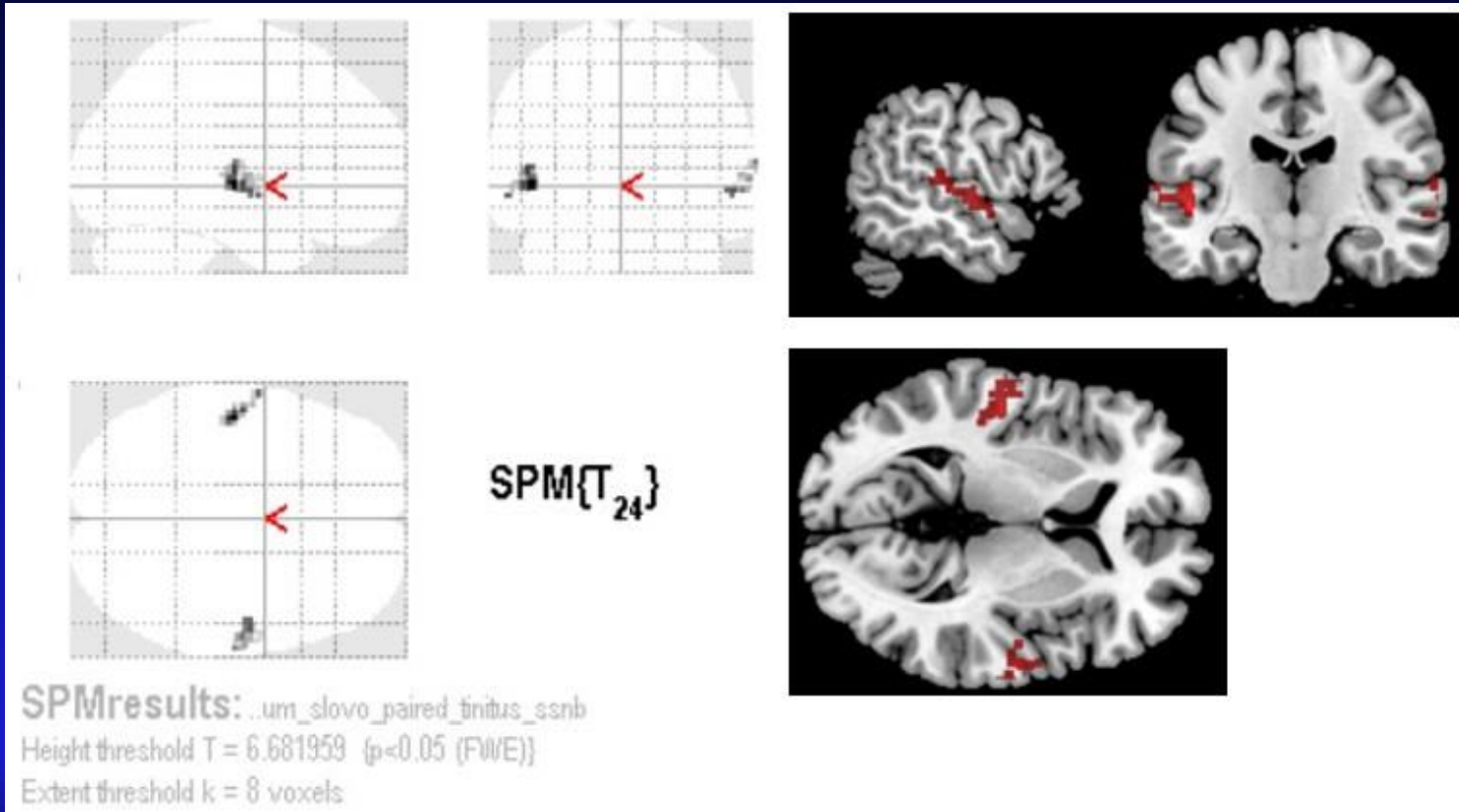

3 kHz

8 kHz

fMRI u pacientů s tinititem

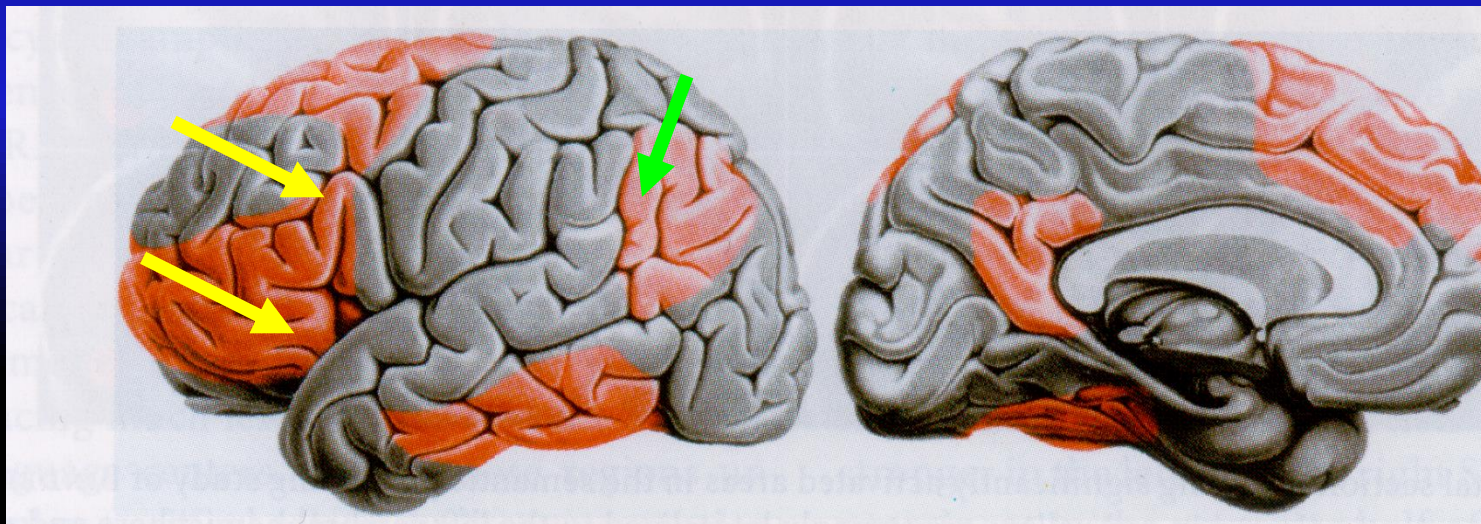
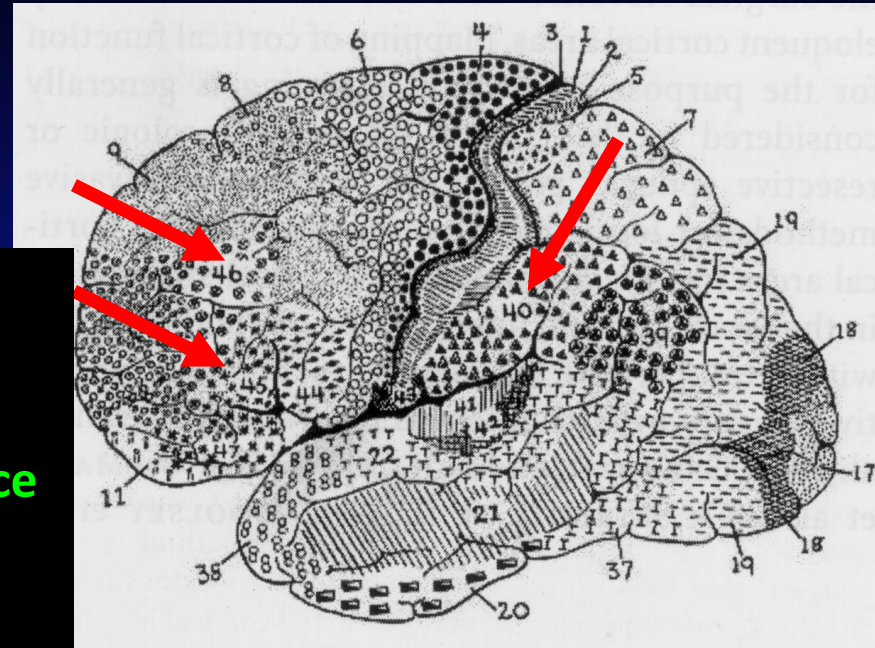
Rozdíl mezi stimulací čistým a zašumněným slovem

fMRI řečového procesu

4 hlavní funkce:

1. fonetika: produkce a percepce zvuku
2. fonologie: pravidla produkce a percepce
3. semantika: proces významu slov
4. syntaktika: tvorba vět ze slov

Mapování mozkových center verbálních funkcí

Praváci: 95% populace

99% levá hemisféra dominantní

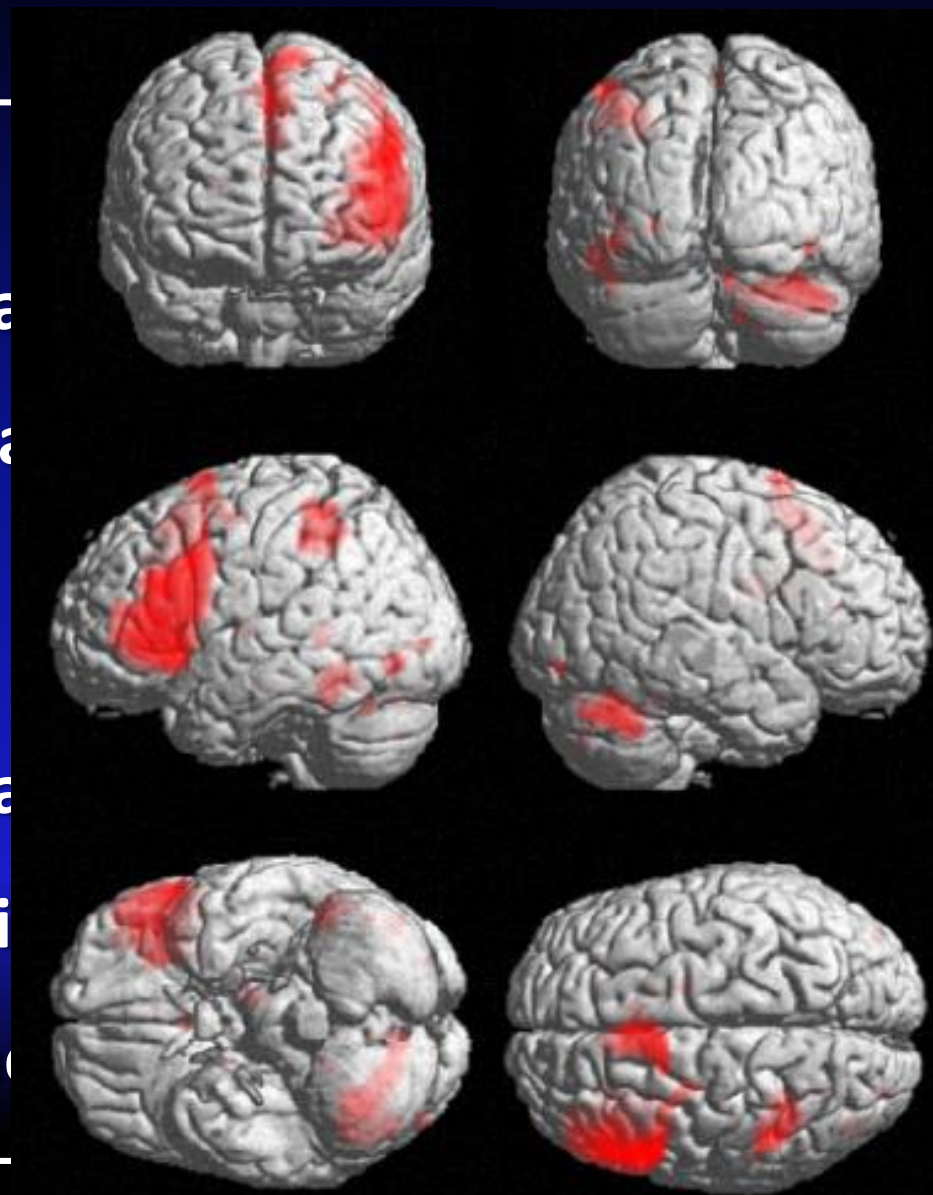
1% pravá hemisféra dominantní

Leváci: 5% populace

63% levá hemisféra dominantní

13% pravá hemisféra dominantní

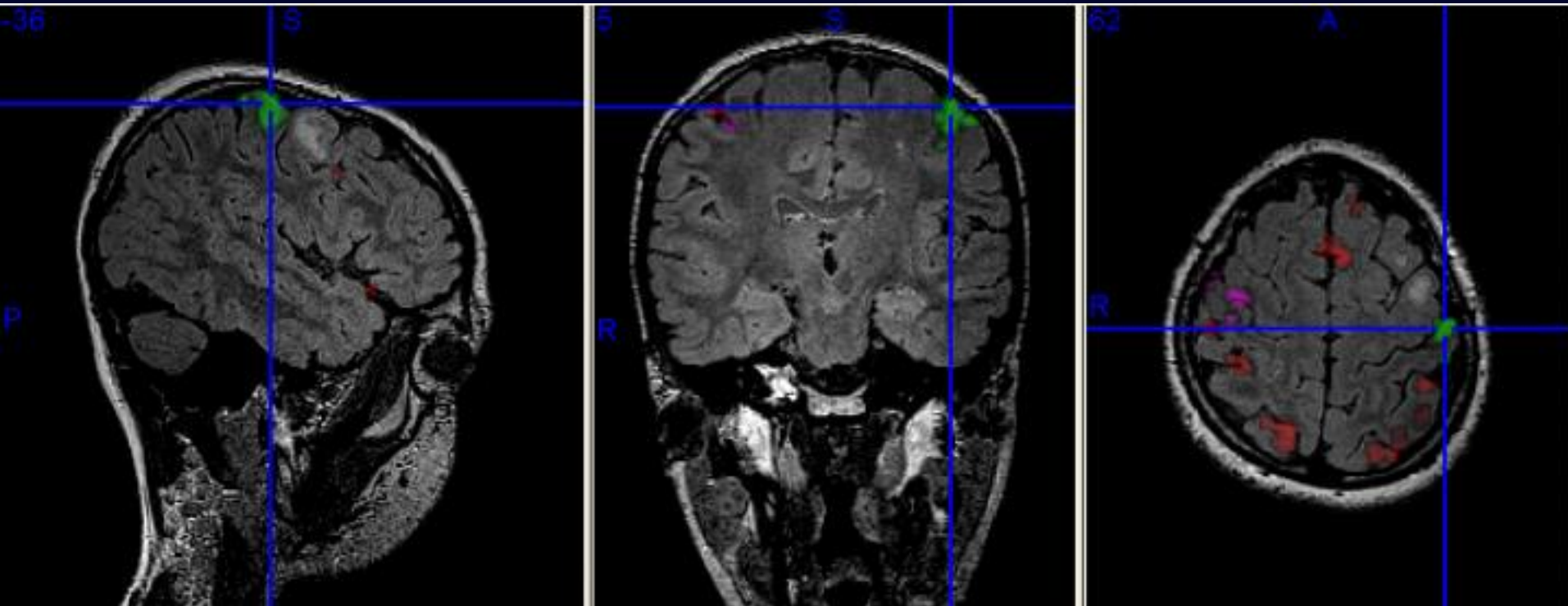
24% bilaterální reprezentace

11 zdravých praváků

Klinický příklad: kombinace více stimulací

Stimulace:

motorika prstů PHK

motorika prstů LHK

test verbální fluence

P

L

- Obecný úvod do MRI
- Funkční MR zobrazování
- **Mozkové sítě a konektivita**

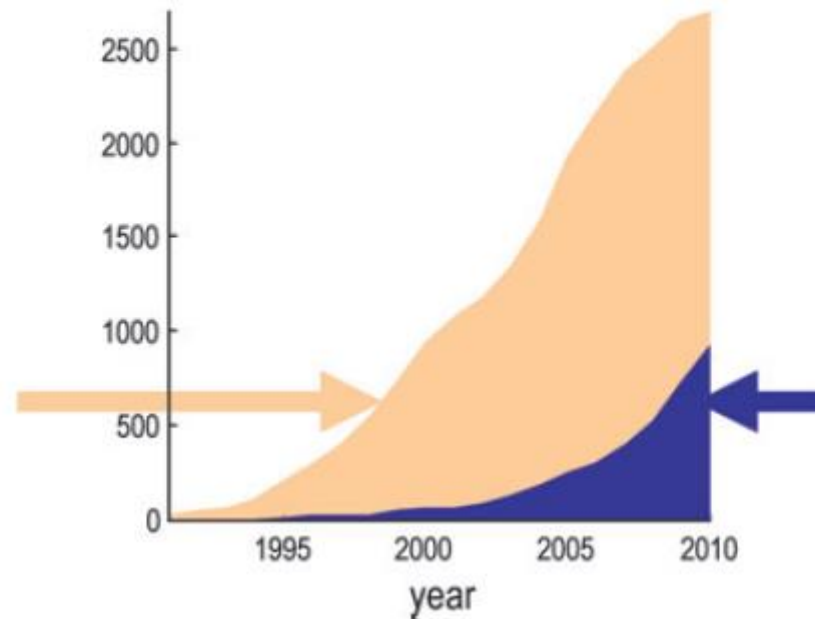

Segregate versus integrate

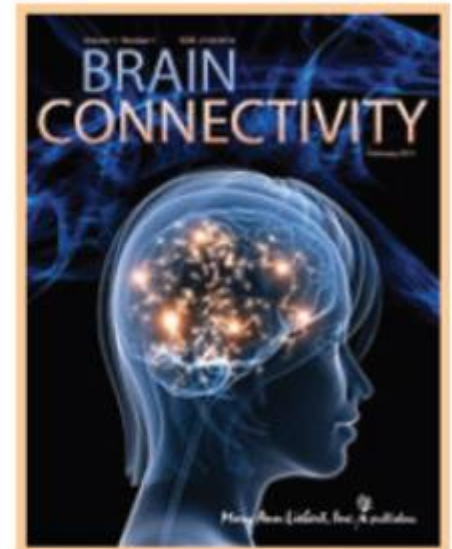
Functional segregation
(activation)

publications per year

Functional integration
(connectivity)

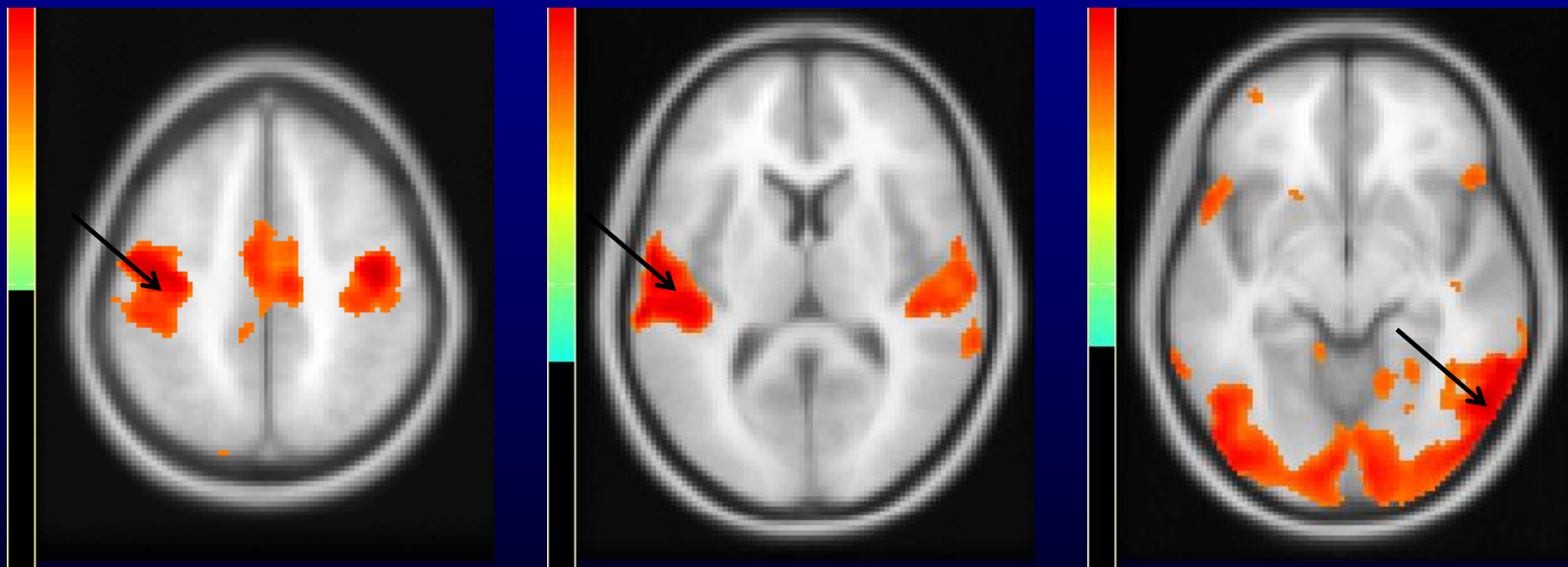

BRAIN CONNECTIVITY
Volume 1, Number 1, 2011
© Mary Ann Liebert, Inc.
DOI: 10.1089/brain.2011.0008

Functional and Effective Connectivity: A Review

Resting state: žádná stimulace

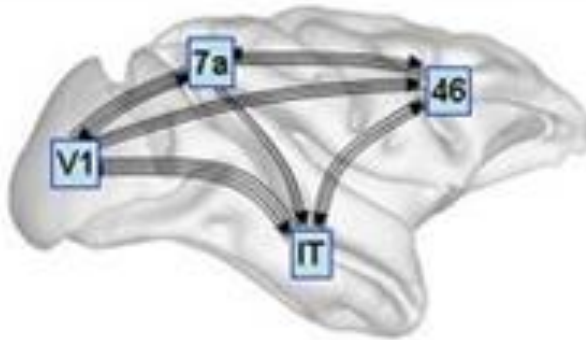
Využití spontánní mozkové aktivity
a koherence nízko-frekvenční fluktuační signálu
v rámci propojených oblastí – mozkových sítí.

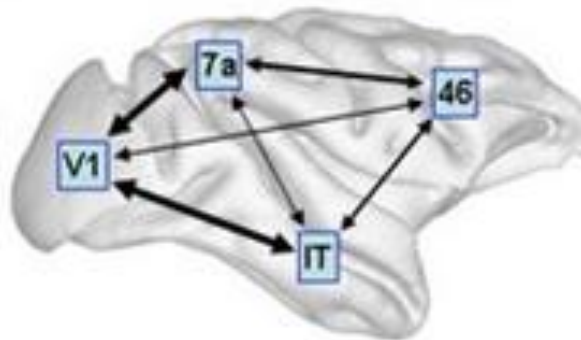
Vysoká korelace časových průběhů signálu

Konektivita: definice

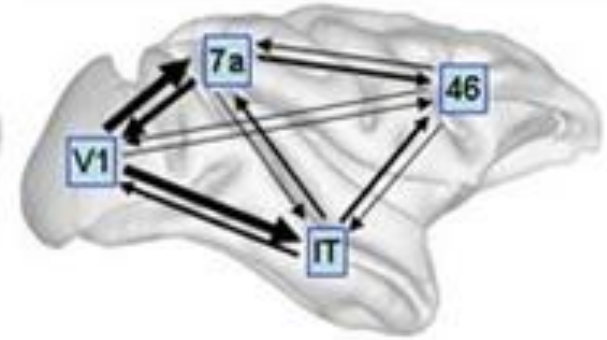
structural connectivity

functional connectivity

effective connectivity

- **Strukturální konektivita**

- morfologické propojení oblastí – měření směru difúze (DTI)

- **Funkční konektivita**

- korelace časových průběhů signálu v různých oblastech

- **Efektivní konektivita**

- testování kauzality propojení vybraných oblastí

Funkční konektivita

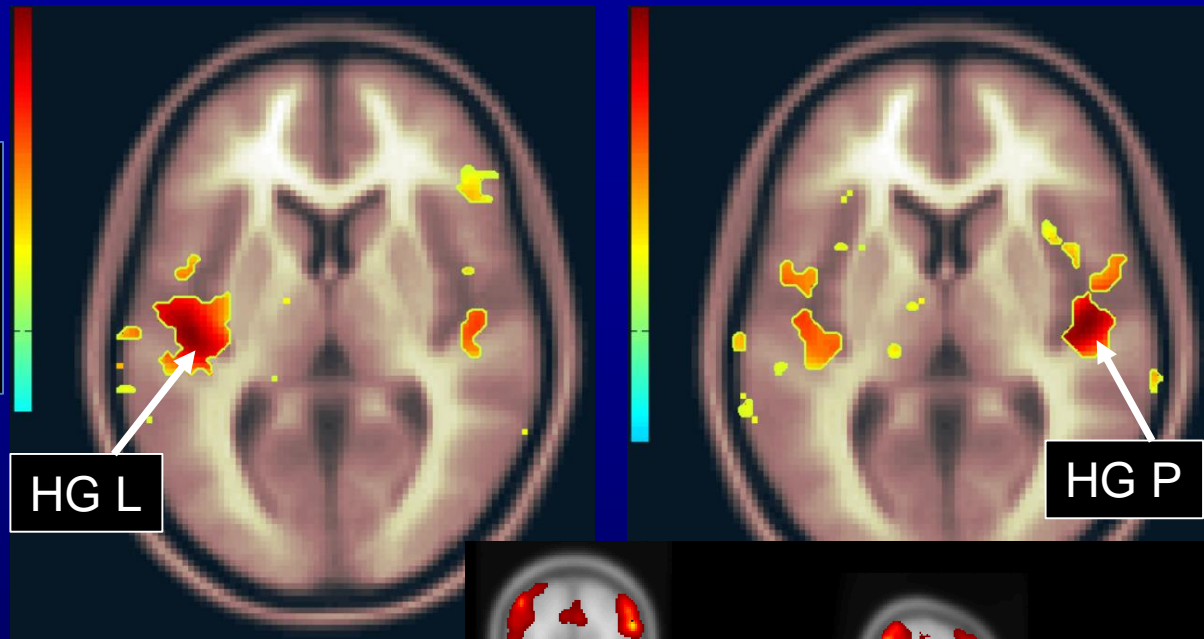

Funkční konektivita

Jak najít mozkové sítě

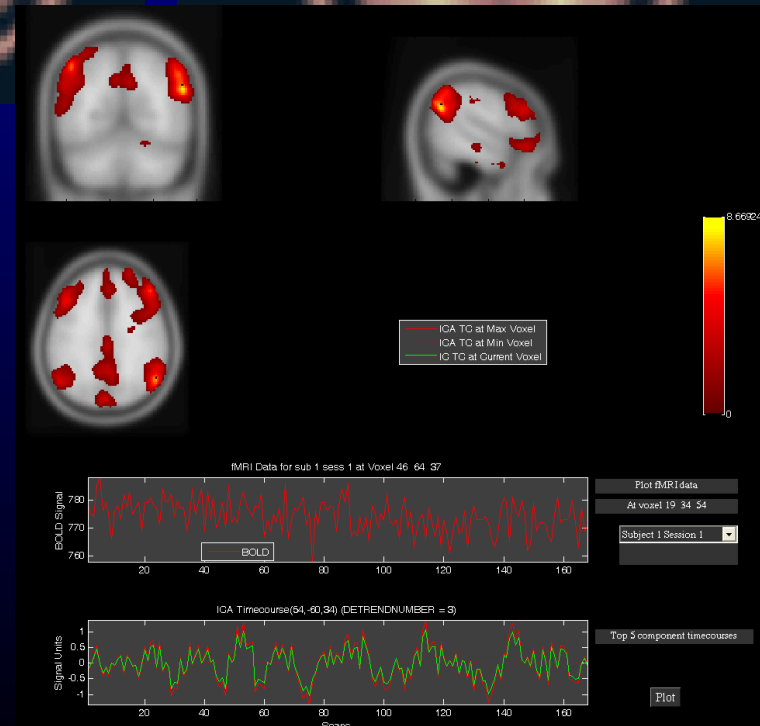
Startovací oblast (Seed)

korelační analýza

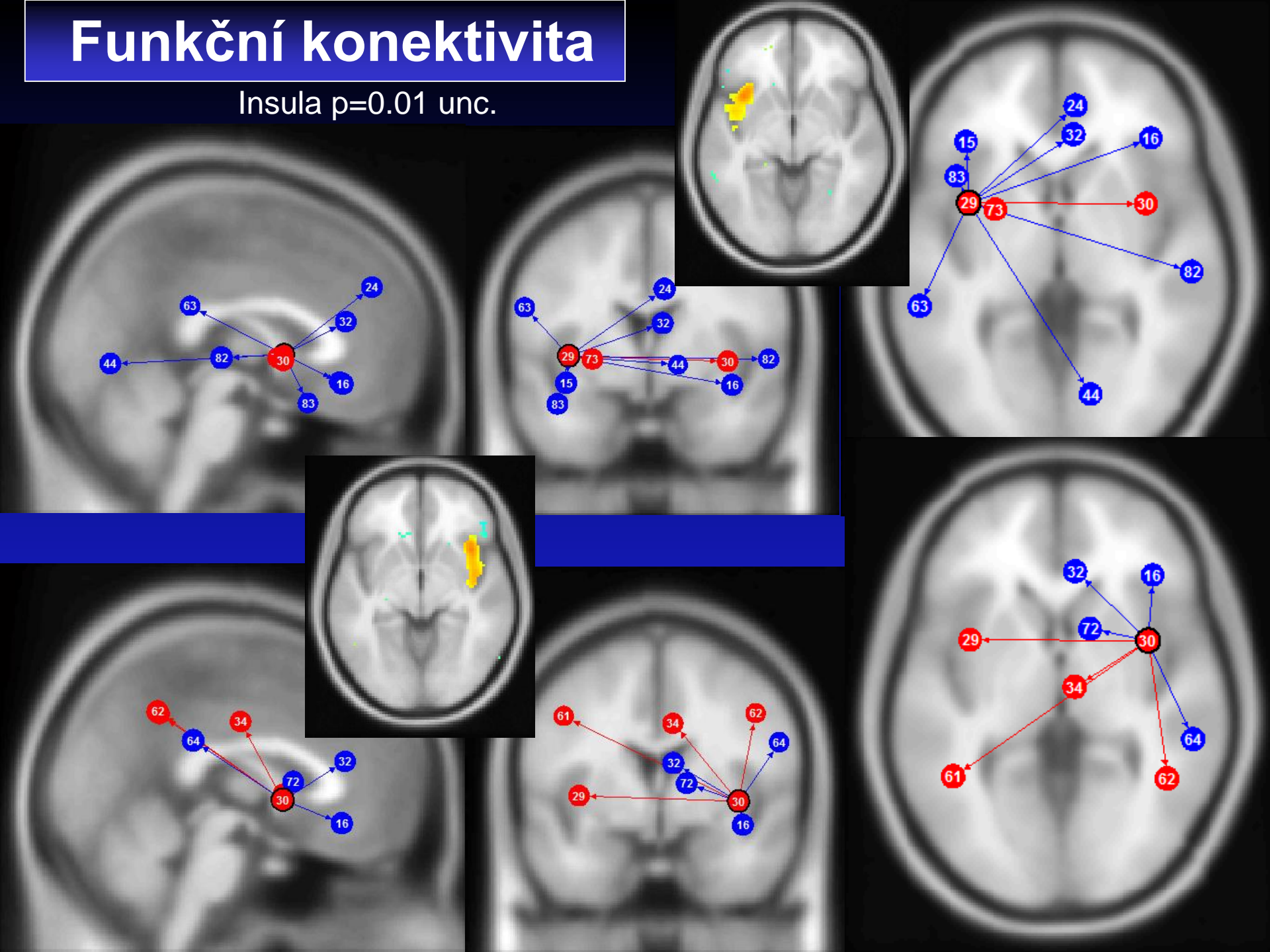
Analýza nezávislých komponent (ICA)

- **nepředpokládá žádnou modelovou funkci**
- předpokládá **prostorové korelace voxelů** a možnou časovou koherenci
- rozloží data do několika (20 - 70) komponent ortogonálních (nekorelujících) časových průběhů a prostorových typů chování

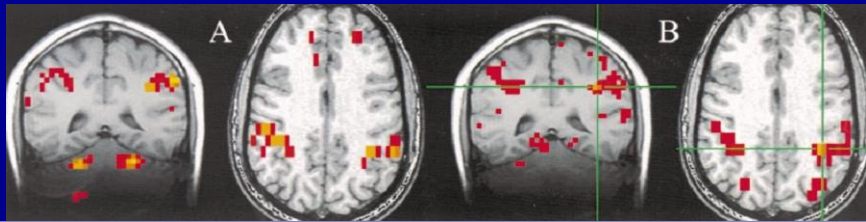

Funkční konektivita

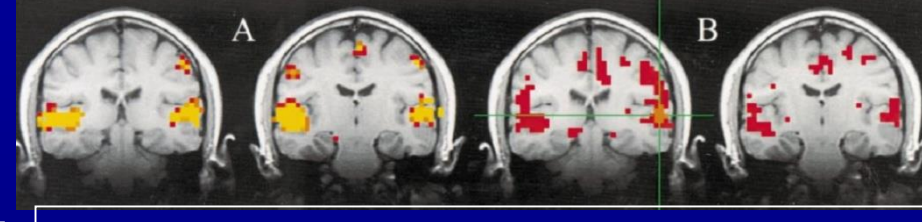
Insula p=0.01 unc.

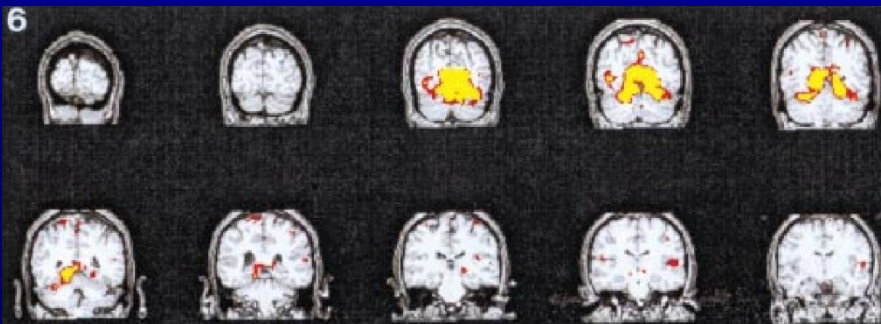
Funkční sítě identifikované pomocí funkční konektivity a resting-state fMRI

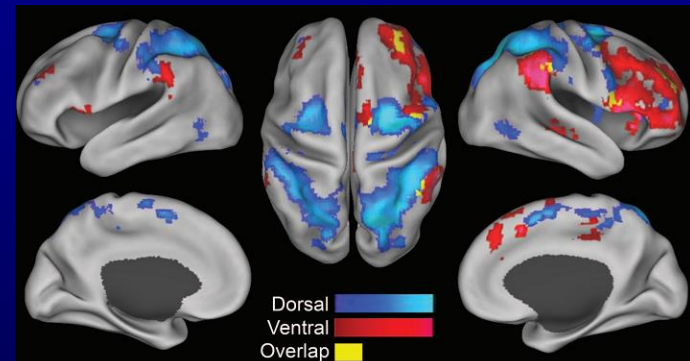
Sensorimotor network (Cordes et al., 2000. AJNR)

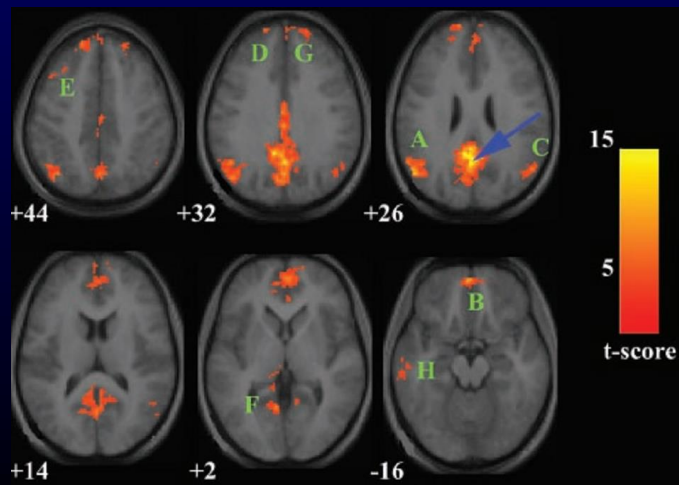
Auditory network (Cordes et al., 2000. AJNR)

Visual network (Lowe et al., 1998. Neuroimage)

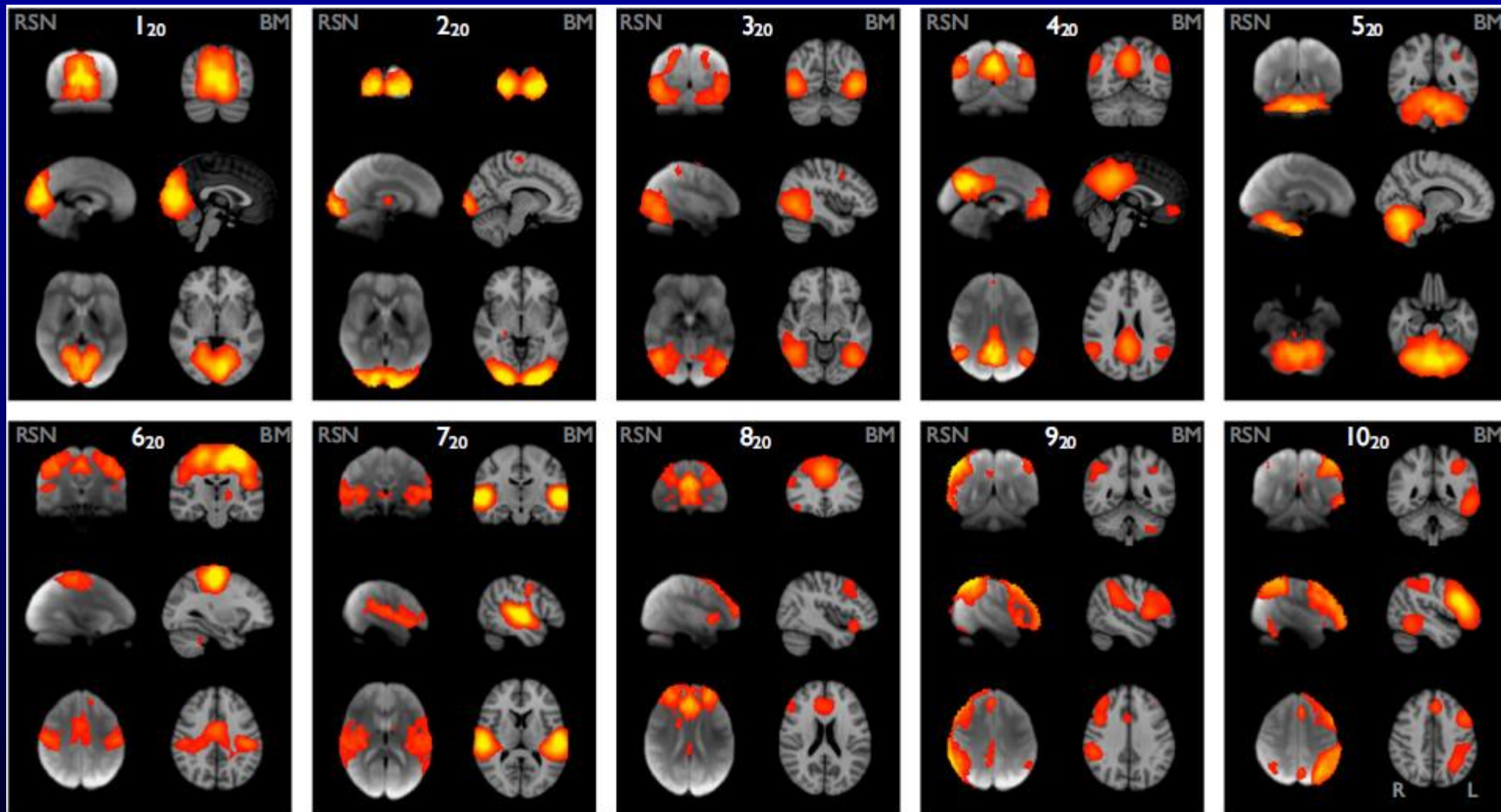
Attentional network (Fox et al., 2006. PNAS)

DMN (Greicius et al., 2003. PNAS)

Základní síť mozku

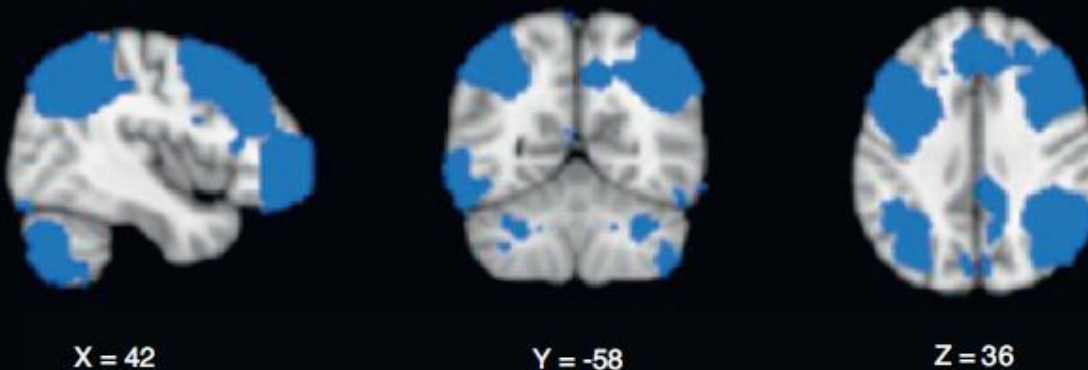
Correspondence of the brain's functional architecture during activation and rest

Stephen M. Smith^{a,1}, Peter T. Fox^b, Karla L. Miller^c, David C. Glahn^{b,c}, P. Mickle Fox^b, Clare E. Mackay^a, Nicola Filippini^a, Kate E. Watkins^a, Roberto Toro^d, Angela R. Laird^b, and Christian F. Beckmann^{a,e}

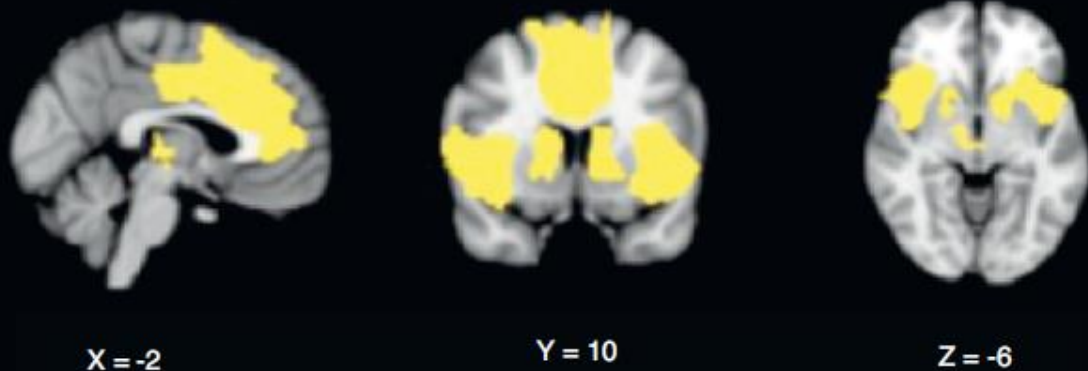
Základní neuro-kognitivní sítě

Central executive network

Fronto-parietální CEN:
*pracovní paměť
pozornost*

Saliency network

SN:
*detekce a mapování
významových externích
podnětů a interních
událostí*

Default-mode network

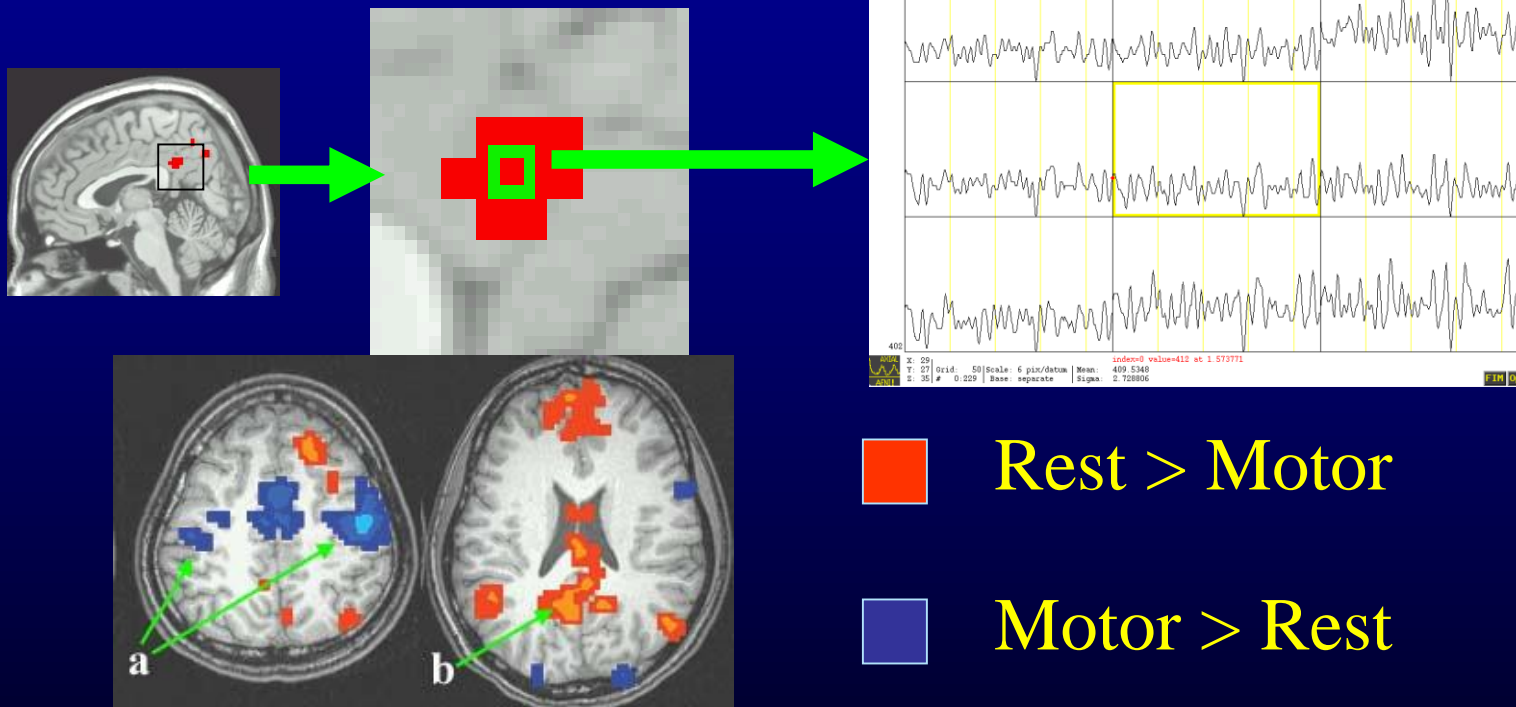

DMN:
*self-referenční mentální
aktivita*

Large-scale brain networks and psychopathology: a unifying triple network model

Regional Homogeneity (ReHo)

Similarity or coherence of the time courses within a functional cluster (Zang et al., 2004)

a) Higher ReHo in bilateral primary motor cortices during motor task

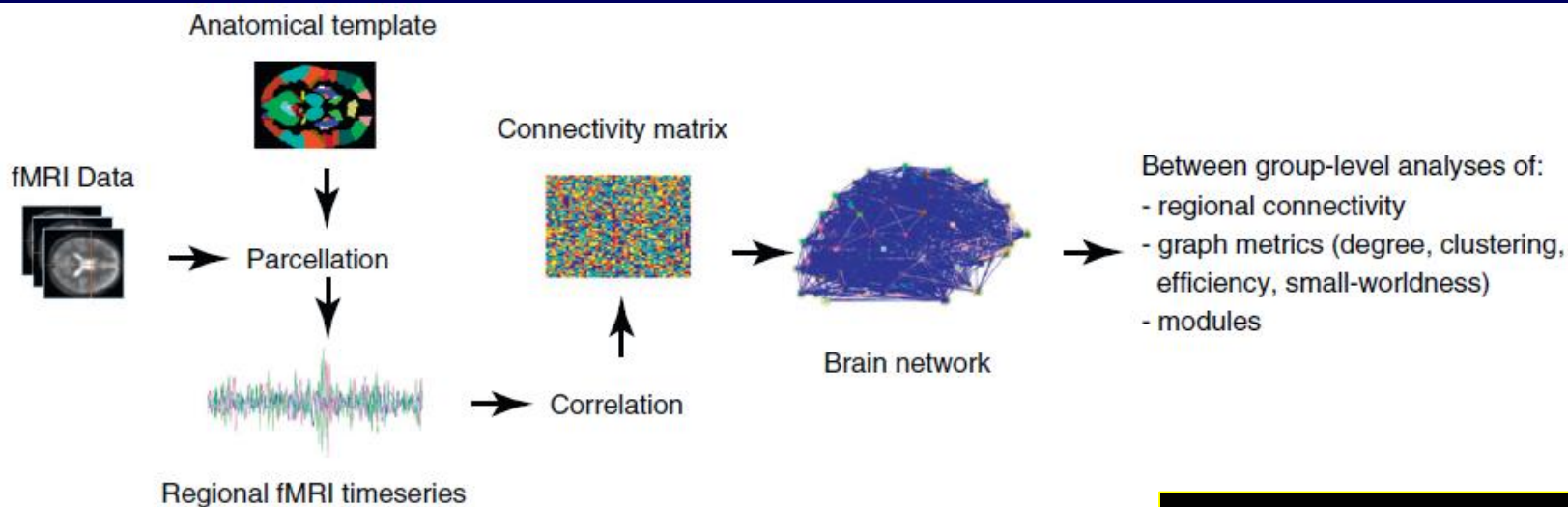
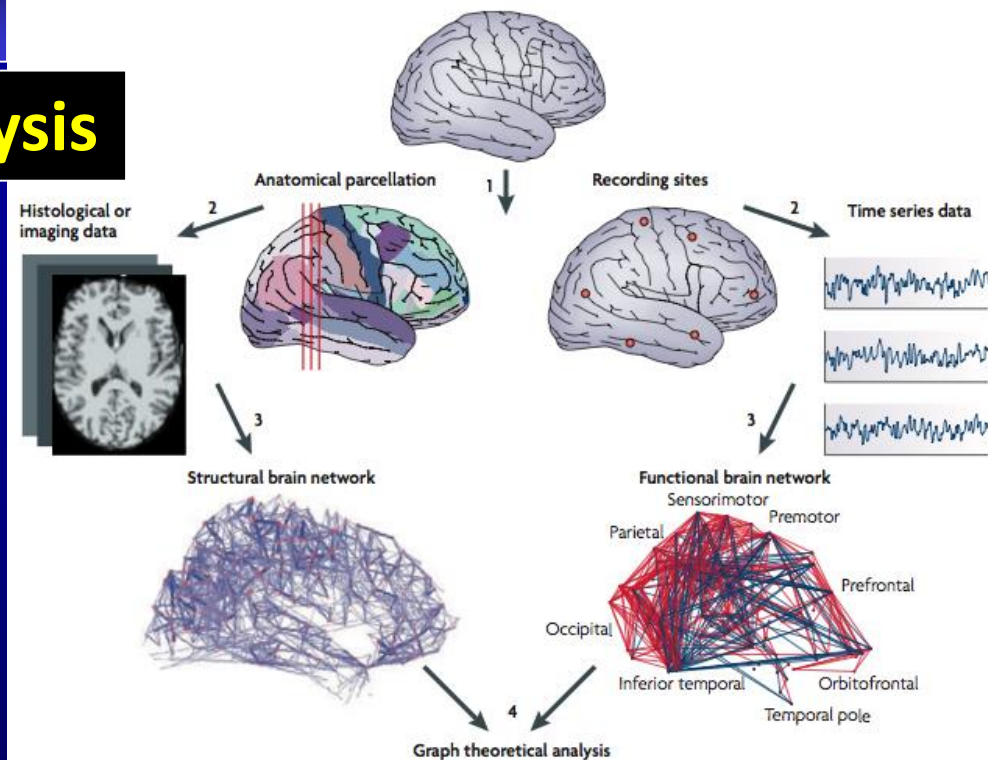
b) Higher ReHo in default mode network (PCC, MPFC, IPL) during rest

(Raichle et al., 2001; Greicius et al., 2003)

Výpočetní metody

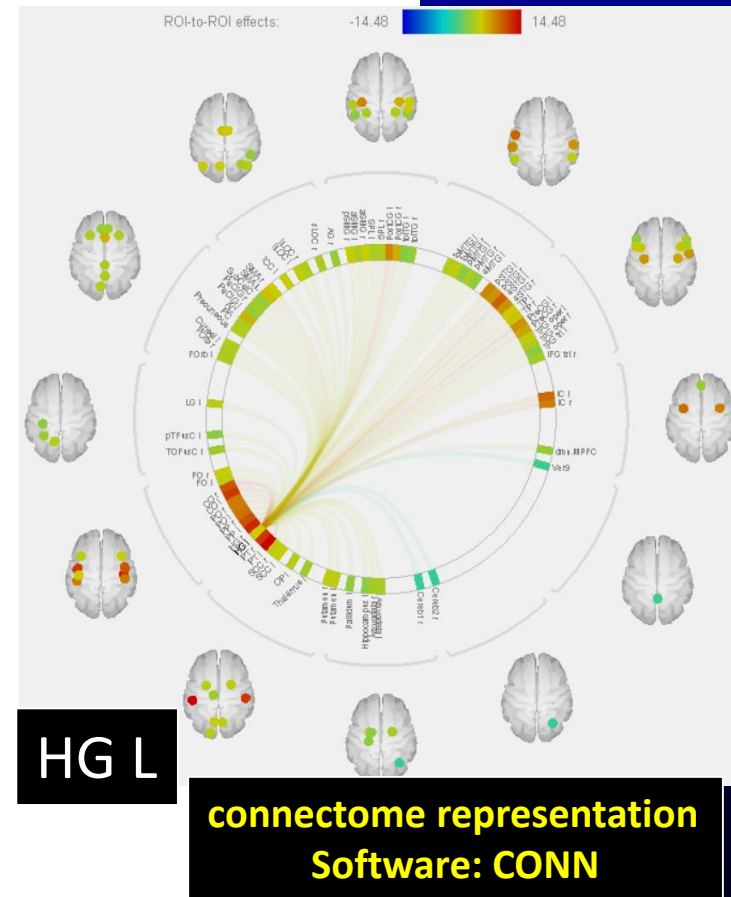
Graph theoretical analysis

Bullmore and Sporns, 2009

Kvantifikace funkční konektivity

- ▶ ALFF – Amplitude of Low Frequency Fluctuation
- ▶ Intrinsic connectivity (Martuzzi et al. 2011), Degree (network) centrality
  - ▶ the strength of the connectivity pattern between each voxel and the rest of the brain
  - **root mean square of the correlation coefficient values**
- ▶ Global correlation
  - **average of the correlation coefficient values**
- ▶ ReHo (Regional Homogeneity), Local correlation
  - ▶ the average correlation between each voxel and its neighbors
- ▶ Radial correlation (Goelman, 2004)
  - ▶ the spatial asymmetry of the local connectivity pattern between each voxel and its neighbors
- ▶ Radial similarity (Kim et al. 2010)
  - ▶ the global similarity between the connectivity patterns of neighboring voxels
- ▶ MPVA (Multi-Voxel Pattern Analyses)
  - ▶ variability in connectivity patterns

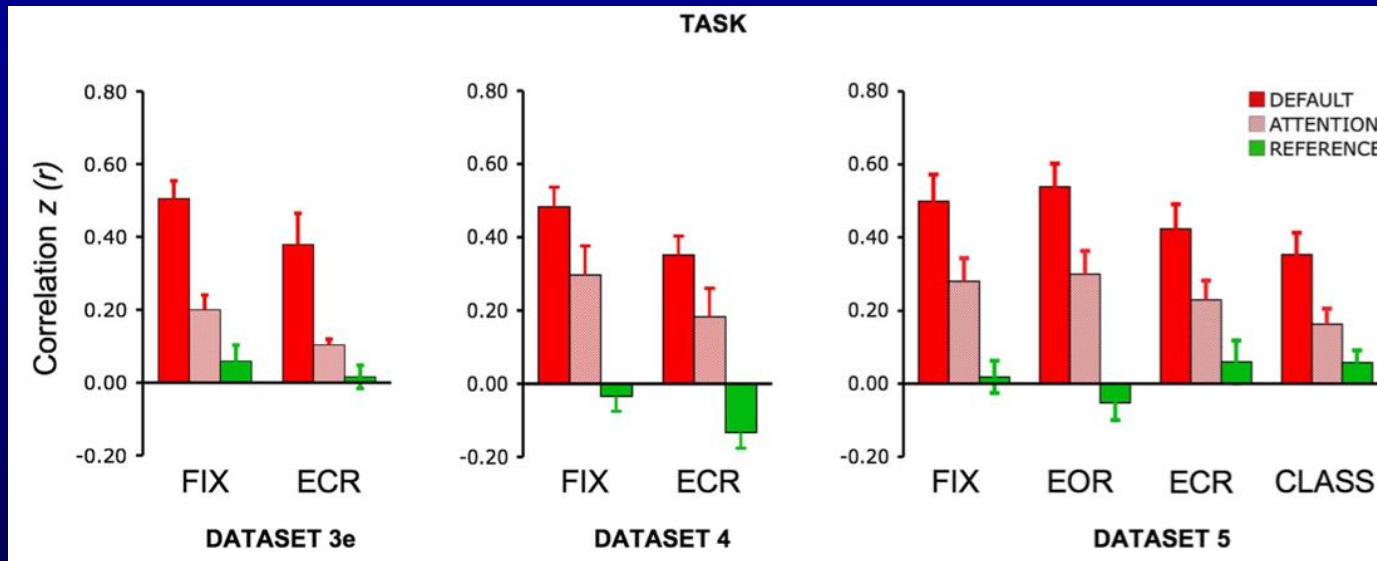

Problémy

- Experiment settings
- Head motion
- Linear trend
- Global signal regression
- Standardization
- Temporal undersampling
- And many many more...

Podmínky při měření

Different resting conditions?

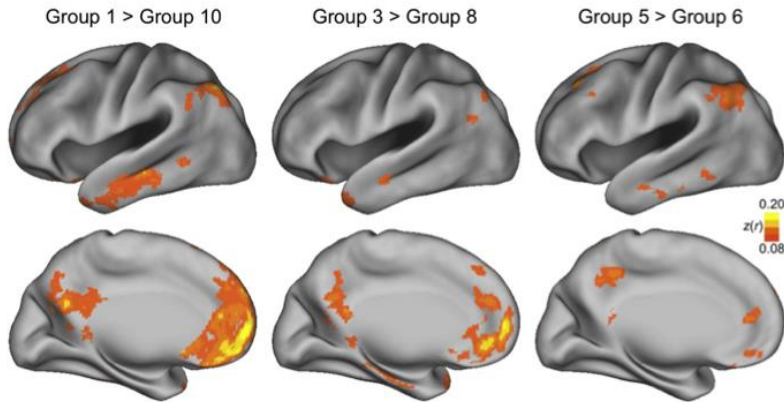
Functional connectivity strength

Functional connectivity strength was **significantly diminished** for eyes closed rest (ECR) when compared with the fixation (fix)

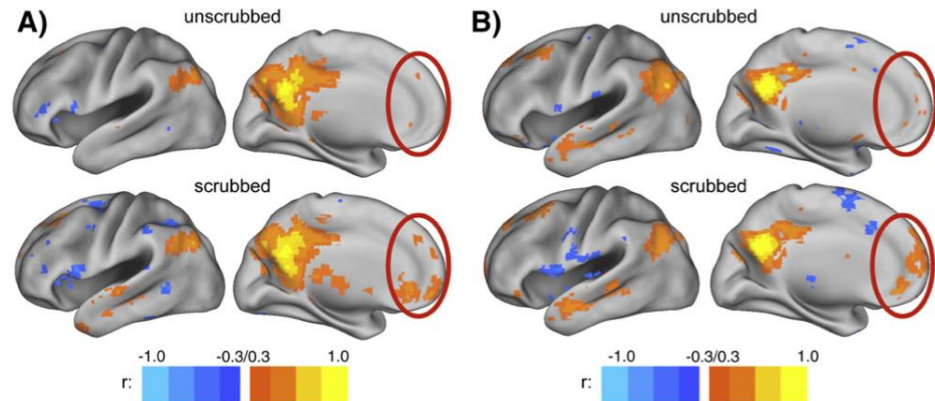
Van Dijk et al., 2010. J Neurophysiol

Head motion matters

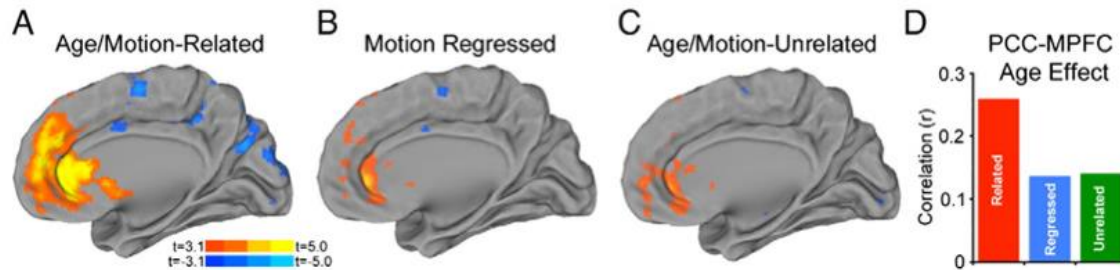
Pohyb

Van Dijk et al, 2012. Neuroimage

Power et al, 2012. Neuroimage

Satterthwaite et al., 2012. Neuroimage

Yan et al., 2013. Neuroimage

Chao-Gan YAN, Ph.D

Table 3

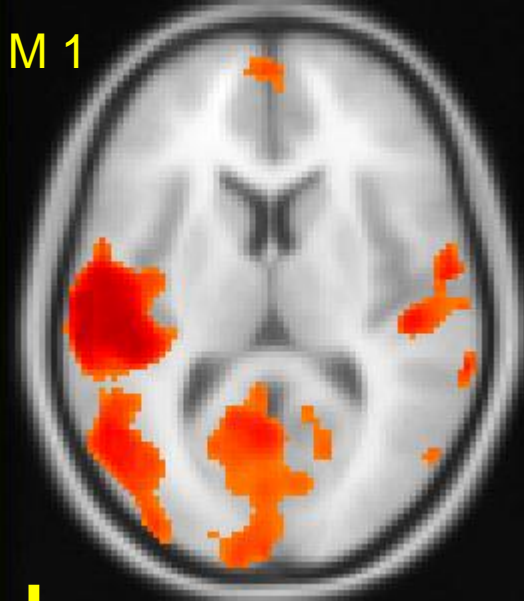
Summary recommendations.

Summary recommendation

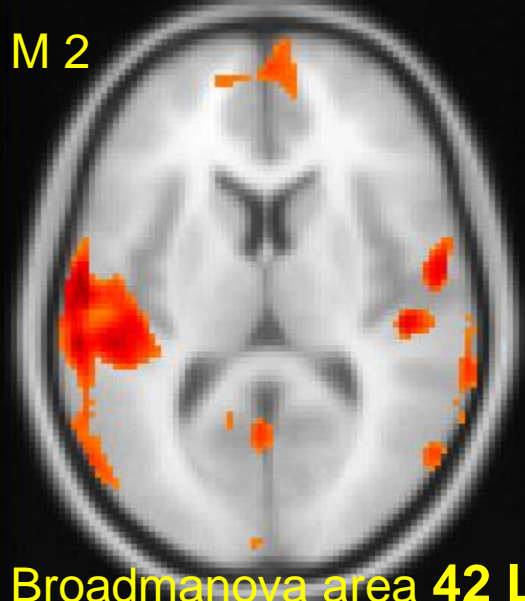
- Individual-level correction with the Friston-24 model is recommended.
- Additionally, group-level correction for mean FD is recommended, and removes the need for scrubbing.
- If group-level correction for mean FD is contraindicated or not practical, then individual-level correction with scrubbing is recommended for PCC-FC, VMHC and ReHo (not ALFF^a, fALFF, DC^b).

Funkční konektivita: variabilita

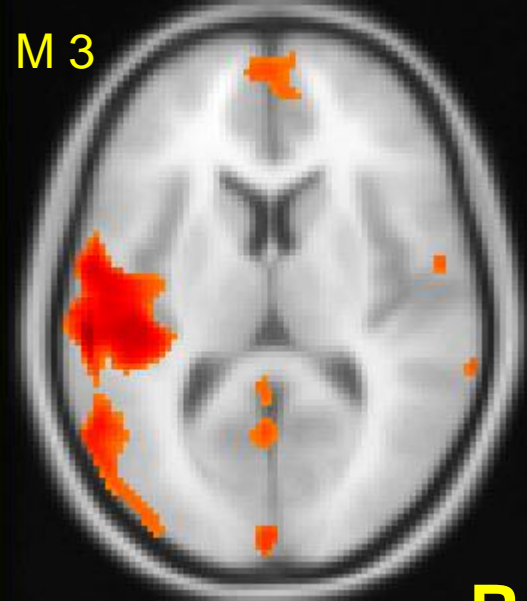
M 1

M 2

M 3

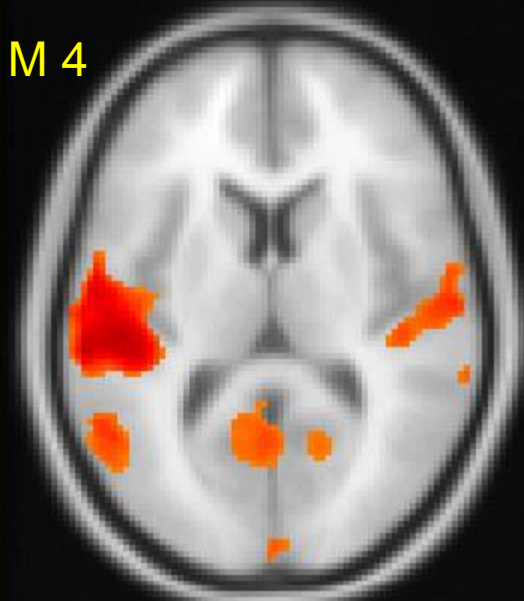

L

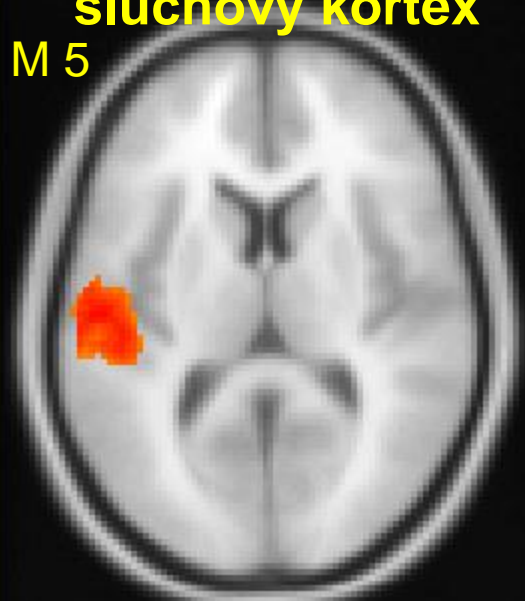
Broadmanova area 42 L
sluchový kortex

R

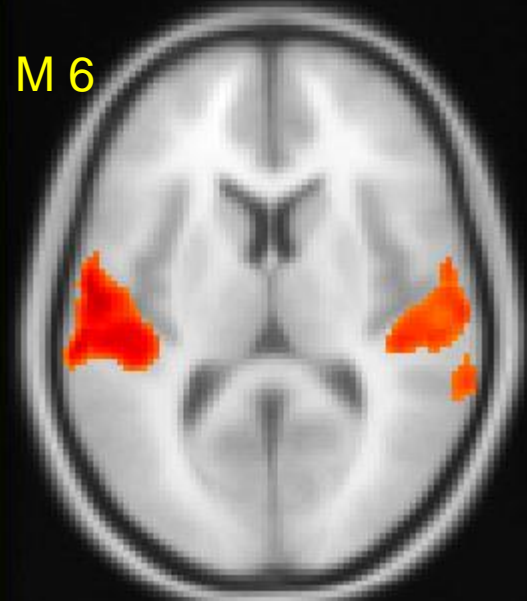
M 4

M 5

M 6

Efektivní konektivita

Efektivní konektivita

- **Statické modely**

- Structural equation modeling – SEM

- **Dynamické modely**

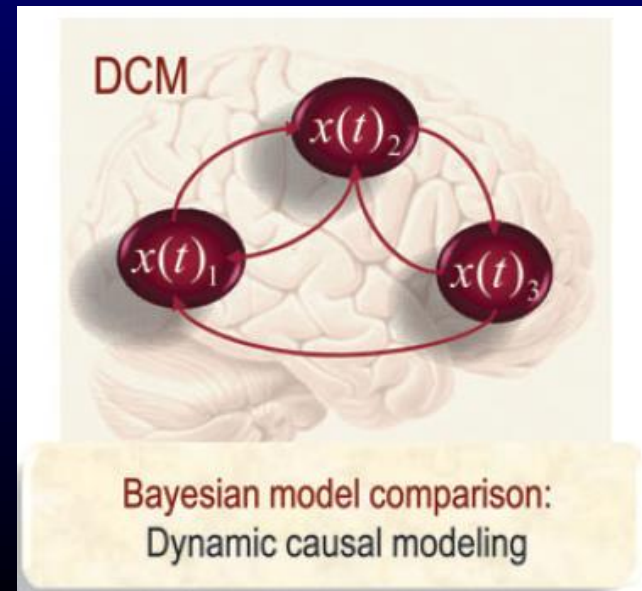
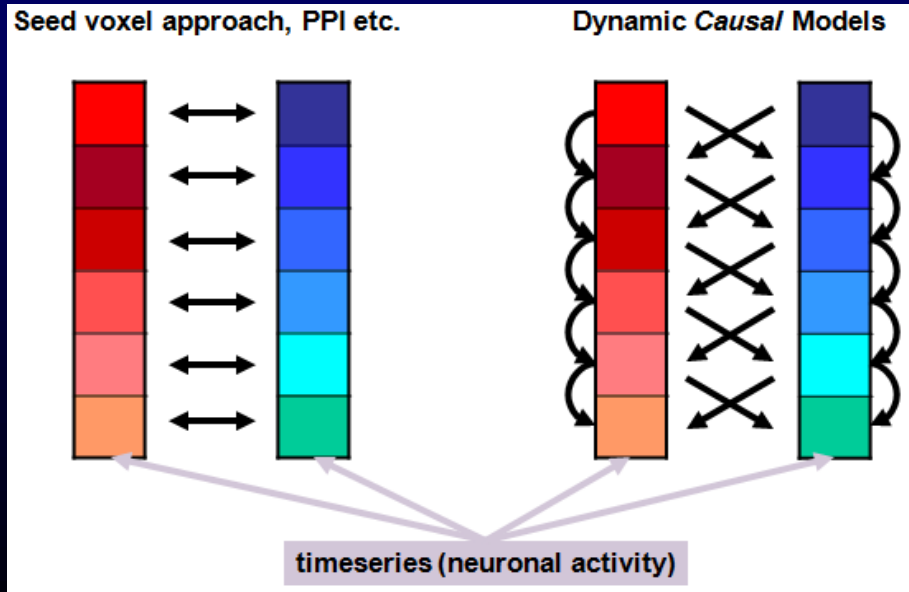
- **Lineární modely:**

- Granger causality mapping – GCM

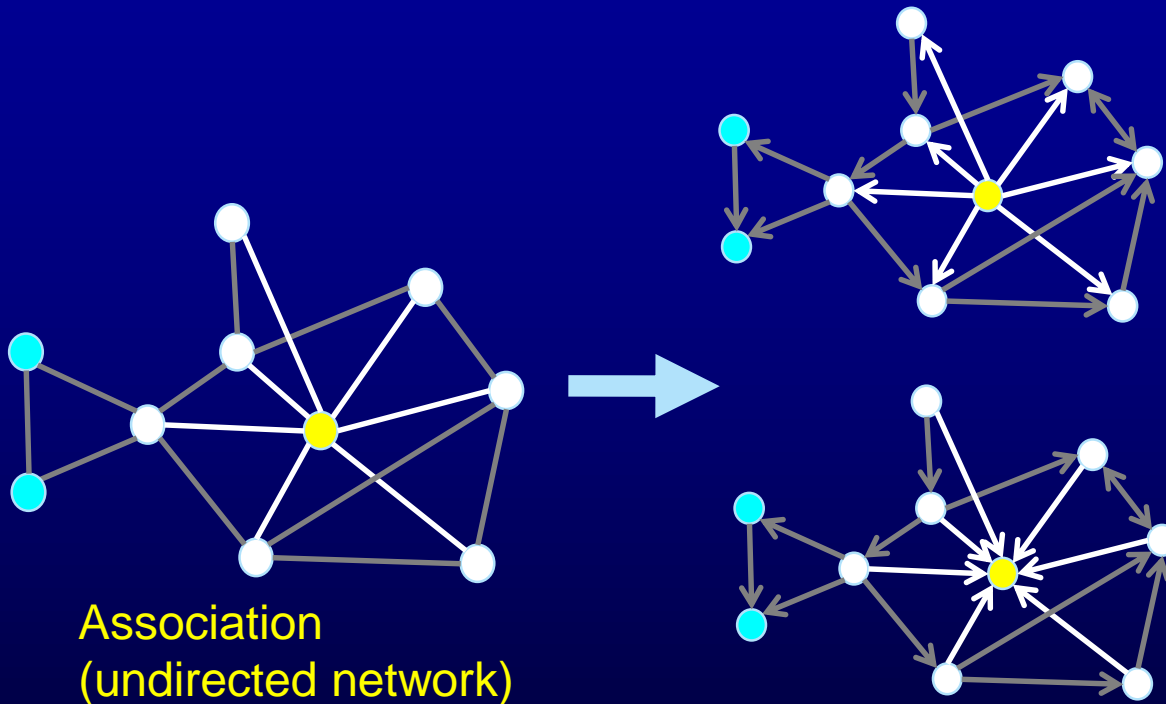
- **Nelineární modely:**

- Dynamic causal modeling – DCM

Friston, 2011 Brain

Funkční a efektivní konektivita

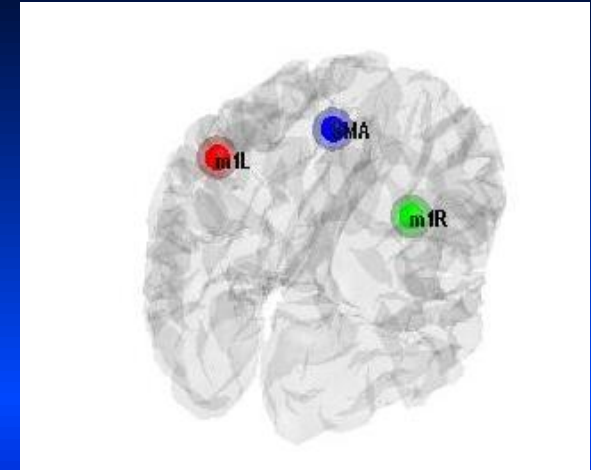
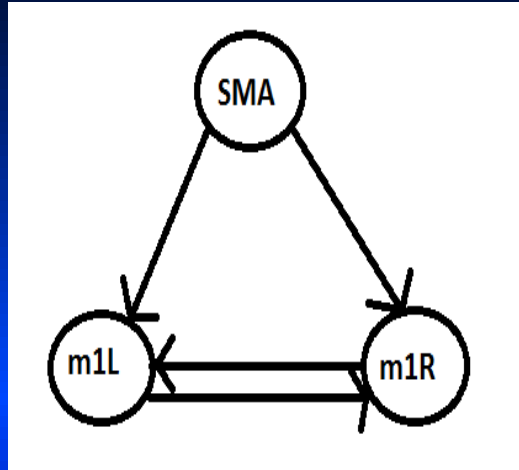
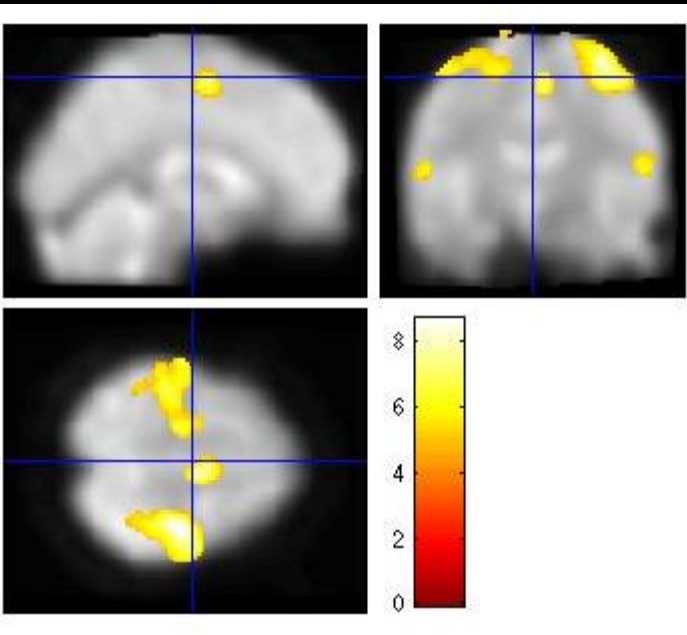

Association
(undirected network)

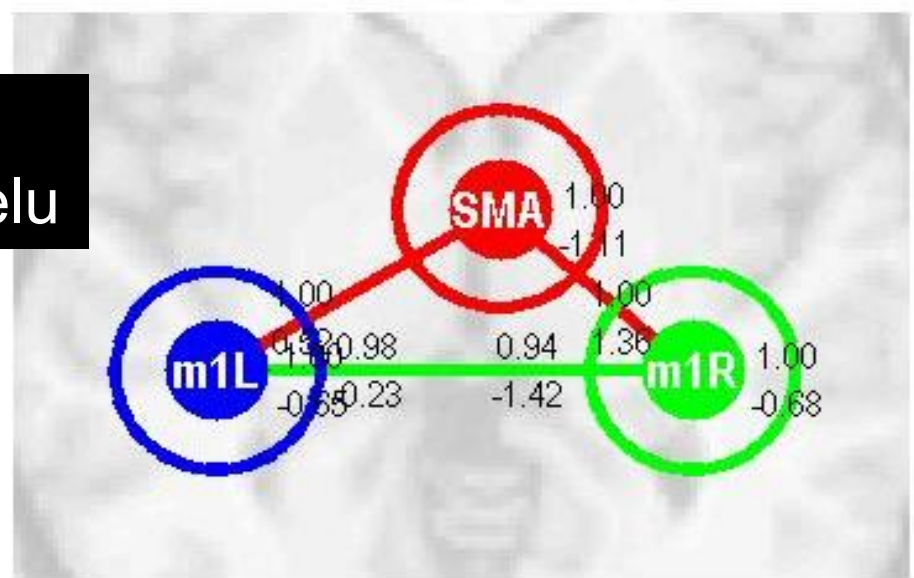
Directionality
Causality
(directed network)

Directionality

Efektivní konektivita: DCM

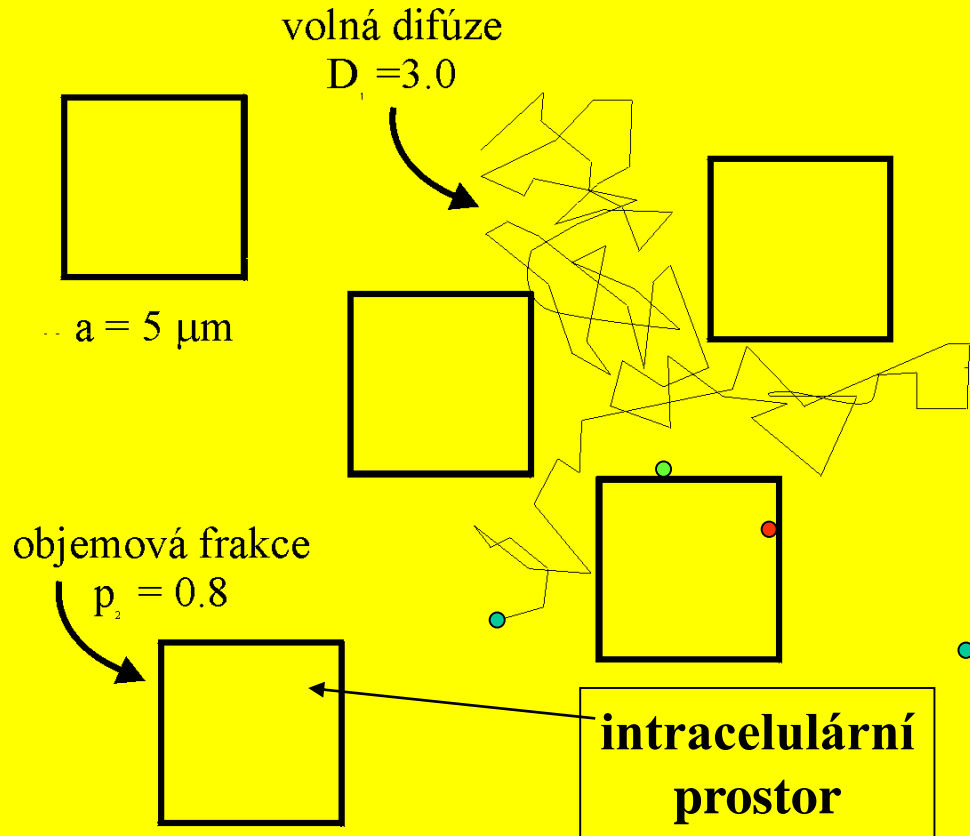
Vyjádření síly a směru vazby při uvažovaném modelu

Strukturální konektivita

MR zobrazování molekulární difúze: **DWI**

$$S = S_0 e^{-b \cdot \text{ADC}}$$

citlivost sekvence: **b-faktor**

$$b = \gamma^2 G^2 \delta^2 (\Delta - \delta/3)$$

Kvantifikace ADC:

alespoň 2 a lépe více hodnot **b**

Ve volném prostoru: difuzní koeficient

V biologické tkáni: aparentní difuzní koeficient (ADC)

nenulová pravděpodobnost průchodu buněčnou membránou

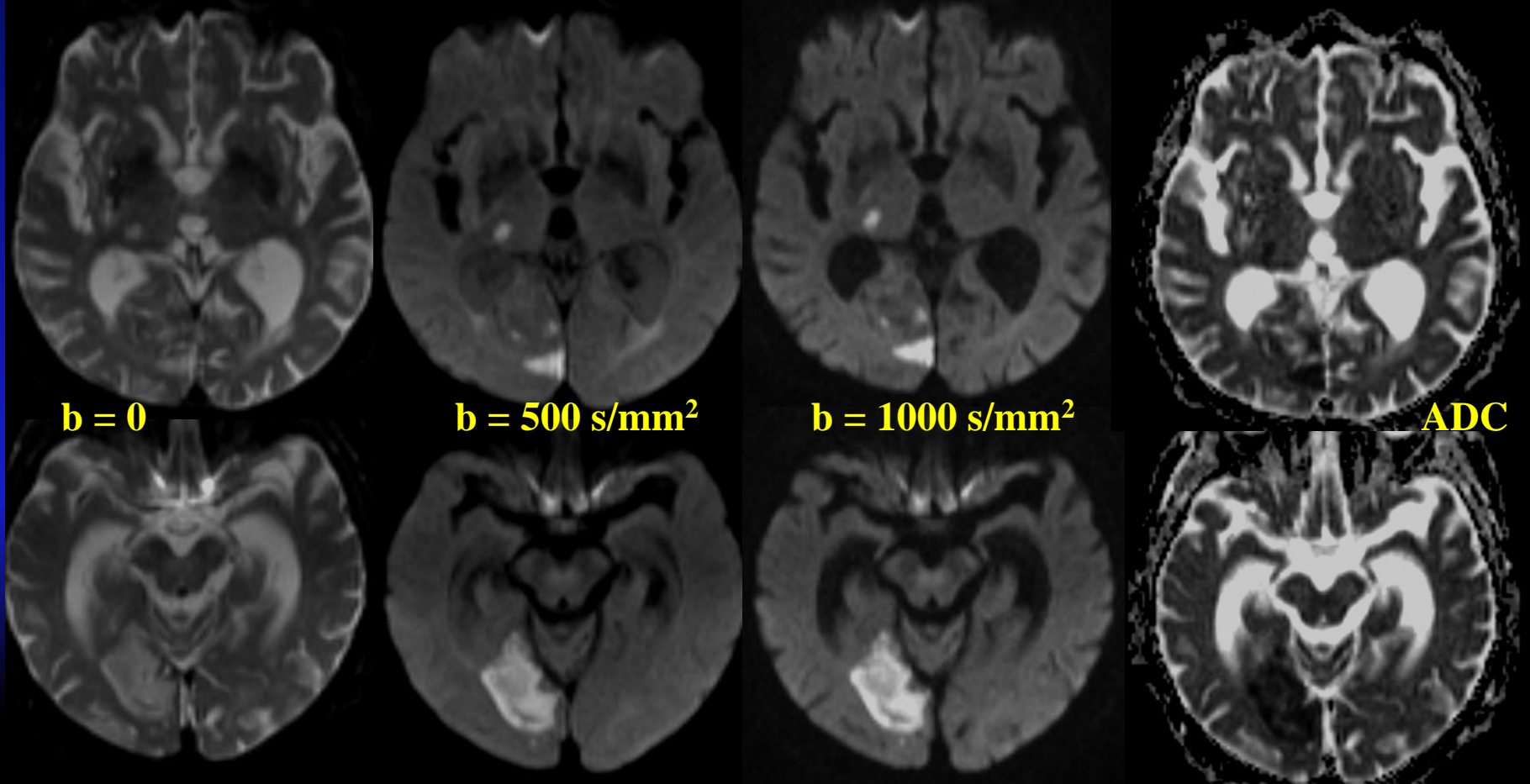
DWI: časná ischemie

Změny na DWI

jsou pozorovatelné již během prvních hodin

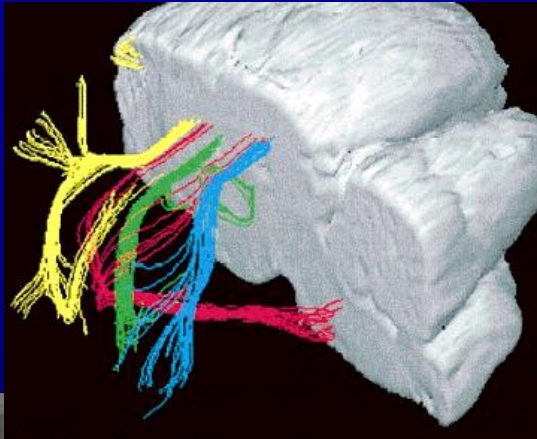
Akutní fáze (< 11 dní):
hyper-intenzita na DWI

Chronická fáze (> 11 dní):
hypo-intenzita na DWI

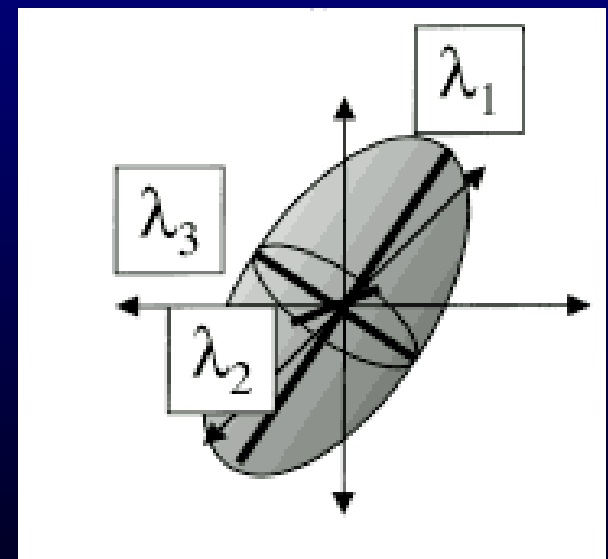
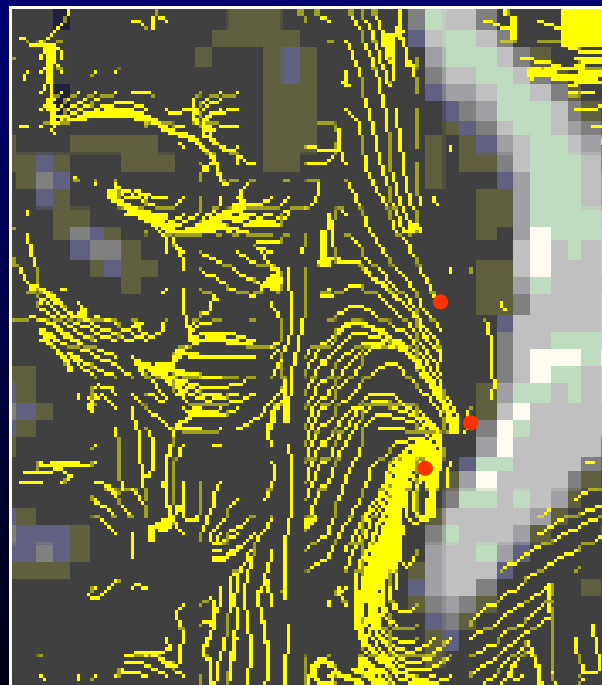

Směrnost difúze - Anizotropie ADC v bílé hmotě

směr hlavní difúze $\leftrightarrow$ směr drah neuronových svazků

- Anizotropie difuze popsána tenzorem (DTI)
- Hlavní (radiální) směr dán λ_1
- Axiální směry λ_2 a λ_3

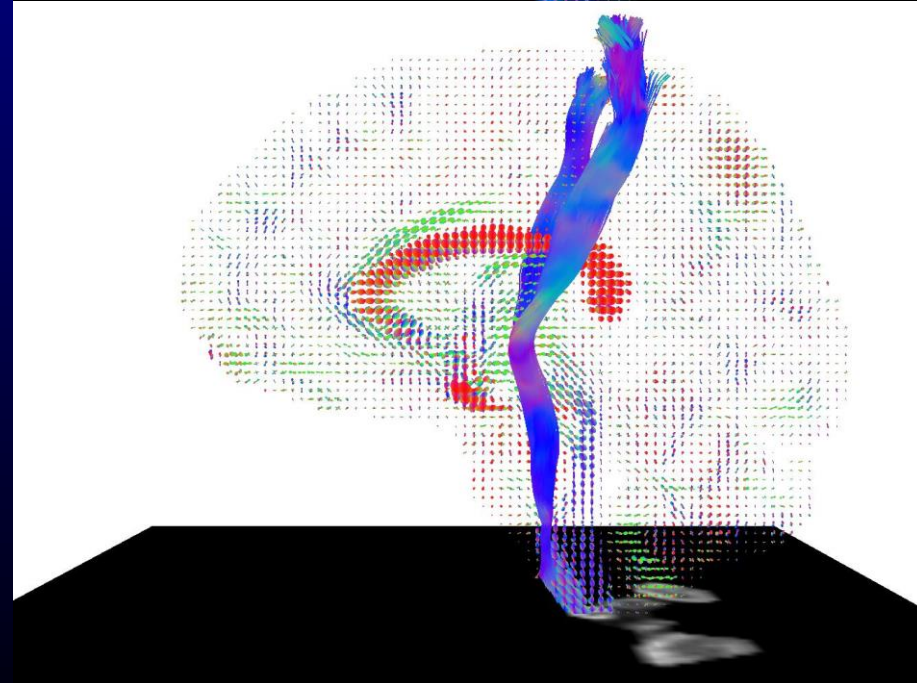
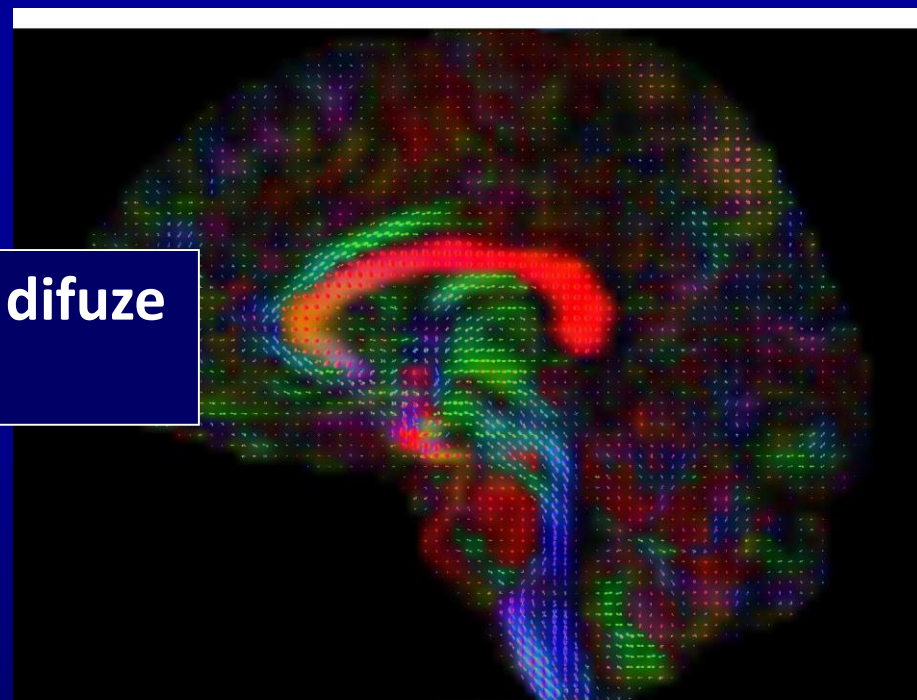
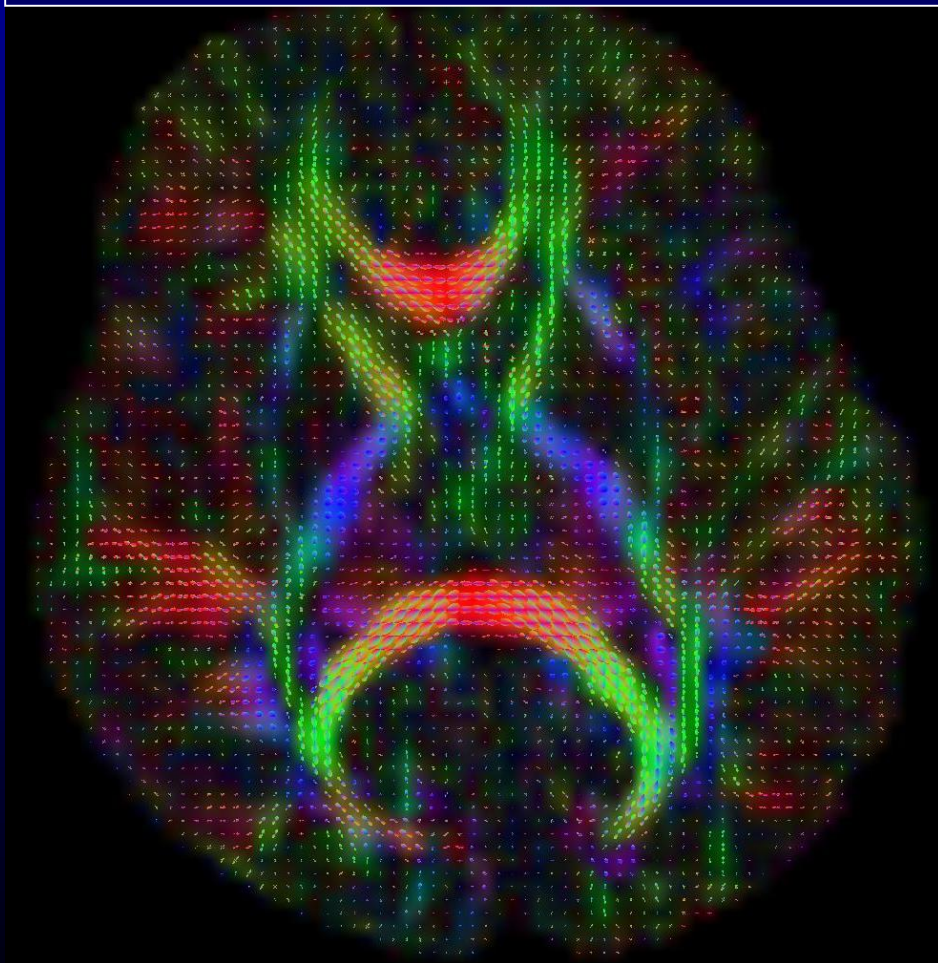

Elipsoid tensoru difuze

Strukturální konektivita

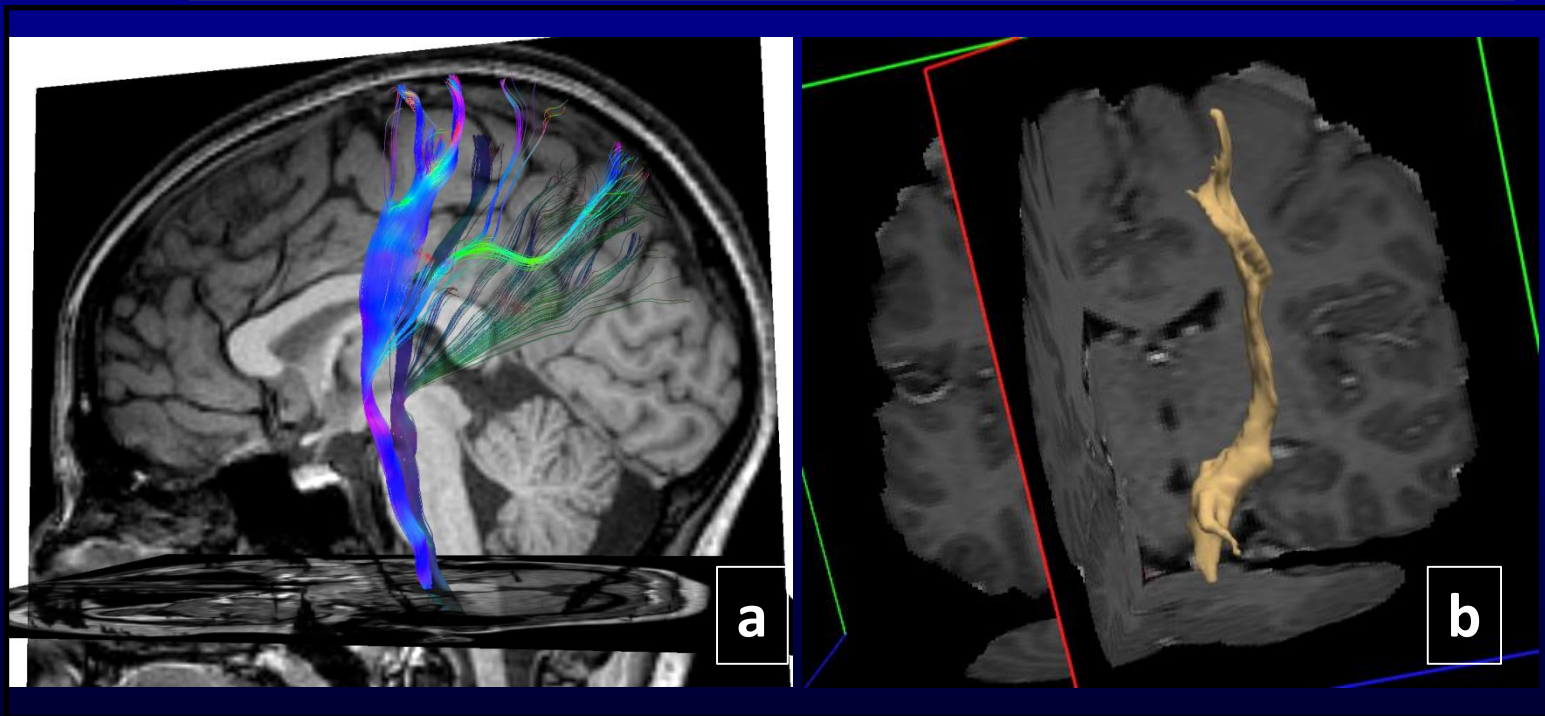
- Výpočet hlavních směrů tenzoru difuze
- Propojení do MR traktografie

Strukturální konektivita

MR traktografie

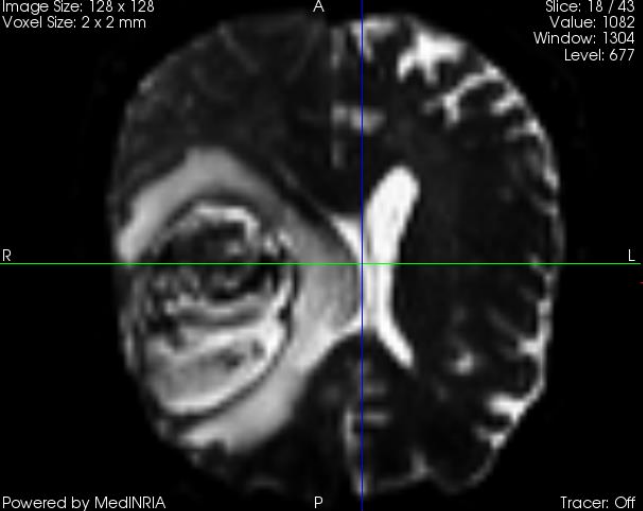
- Deterministické metody rekonstrukce
- Probabilistické metody rekonstrukce

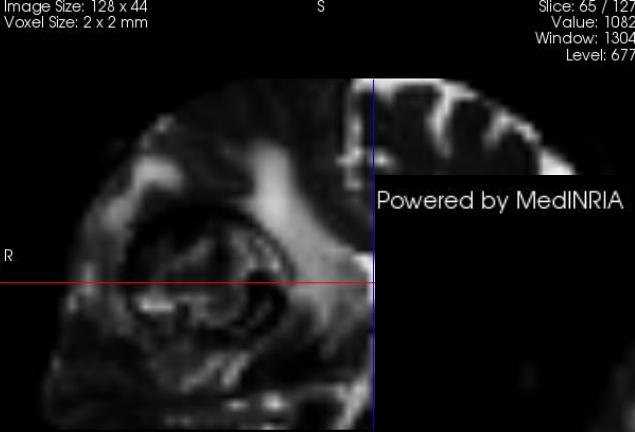
- Distribuce pravděpodobnosti existence dráhy
- Možnost odhadu existence či validity dráhy

Image Size: 128 x 128
Voxel Size: 2 x 2 mm

Slice: 18 / 43 Image Size: 128 x 44
Value: 1082 Voxel Size: 2 x 2 mm
Window: 1304
Level: 677

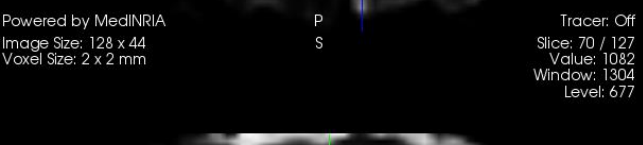

Slice: 65 / 127
Value: 1082
Window: 1304
Level: 677

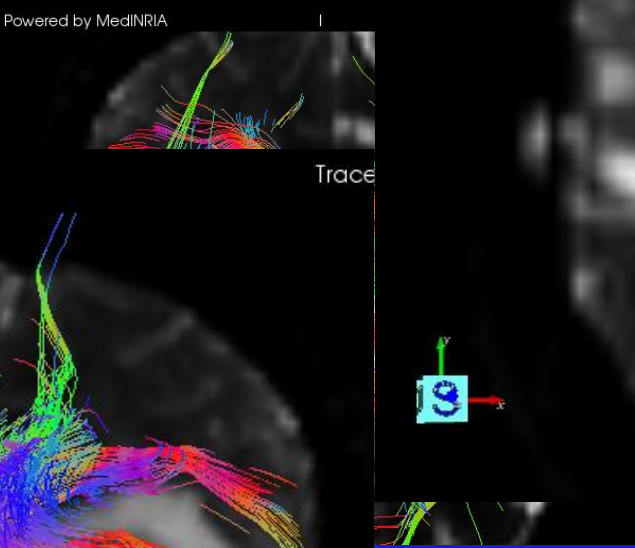
DTI při OP

Powered by MedINRIA

Powered by MedINRIA
Image Size: 128 x 44
Voxel Size: 2 x 2 mm

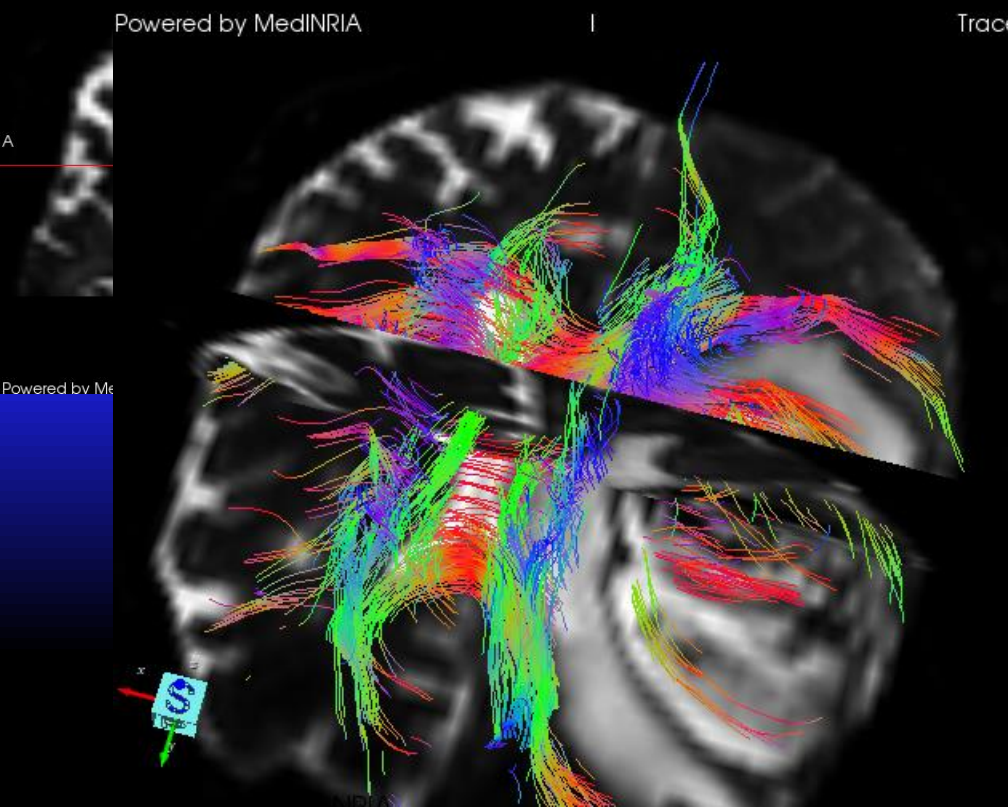

Tracer: Off
Slice: 70 / 127
Value: 1082
Window: 1304
Level: 677

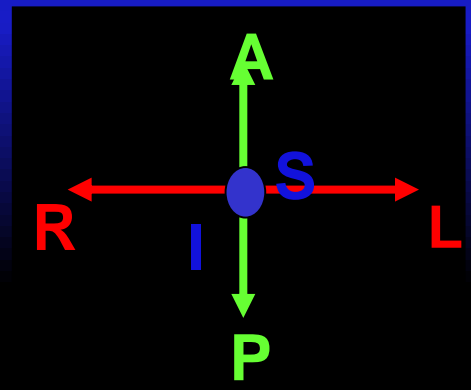
Trace

Powered by MedINRIA

Trace

Powered by Me

Strukturální konektivita

Použitelné veličiny

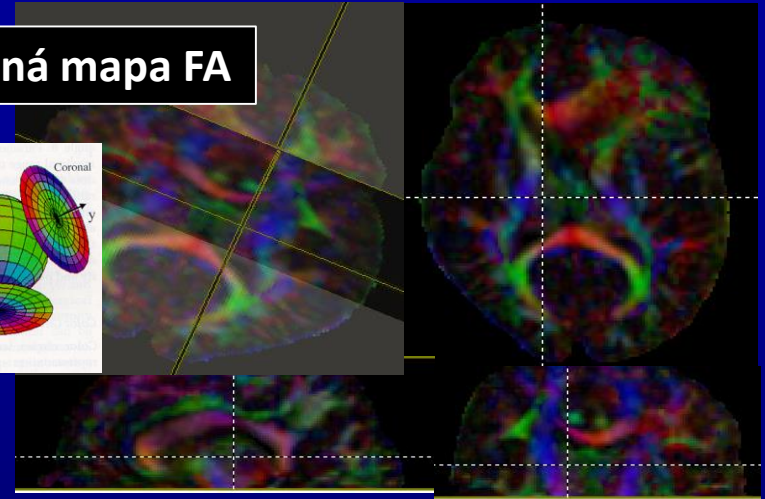
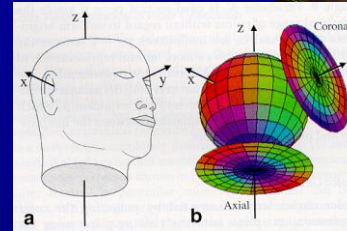
radiální difuzivita = λ_1

axiální difuzivita = $(\lambda_2 + \lambda_3)/2$

střední difuzivita (MD) = $(\lambda_1 + \lambda_2 + \lambda_3)/3$

frakční anizotropie (FA) = $((\lambda_1 - \lambda_2)^2 + (\lambda_3 - \lambda_2)^2 + (\lambda_1 - \lambda_3)^2)^{1/2} / (\lambda_1^2 + \lambda_2^2 + \lambda_3^2)^{1/2}$

Barevně kódovaná mapa FA

Konvenční DTI předpokládá Gaussovskou difuzi: lineární fit

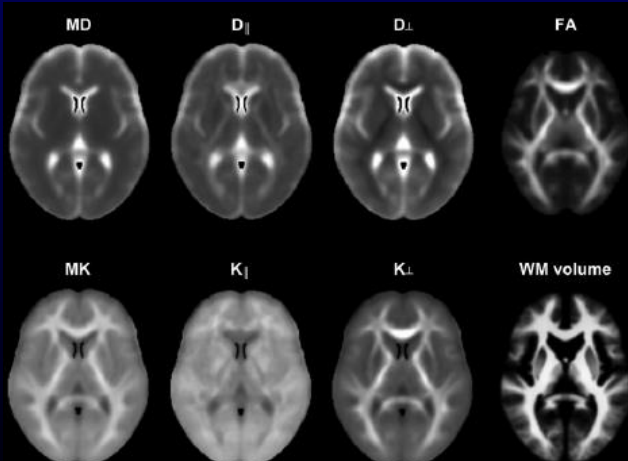
$$\ln \frac{S(b)}{S(0)} = -bD_{app}$$

Při ne-Gaussovské difuzi: Kurtosis K_{app}

$$\ln \frac{S(b)}{S(0)} = -bD_{app} + \frac{1}{6}b^2D_{app}^2 K_{app}$$

Diffusional Kurtosis Imaging (DKI)

Odchylka od Gaussovského rozložení je dána komplexností difúze, přístupem buněčnou membránou

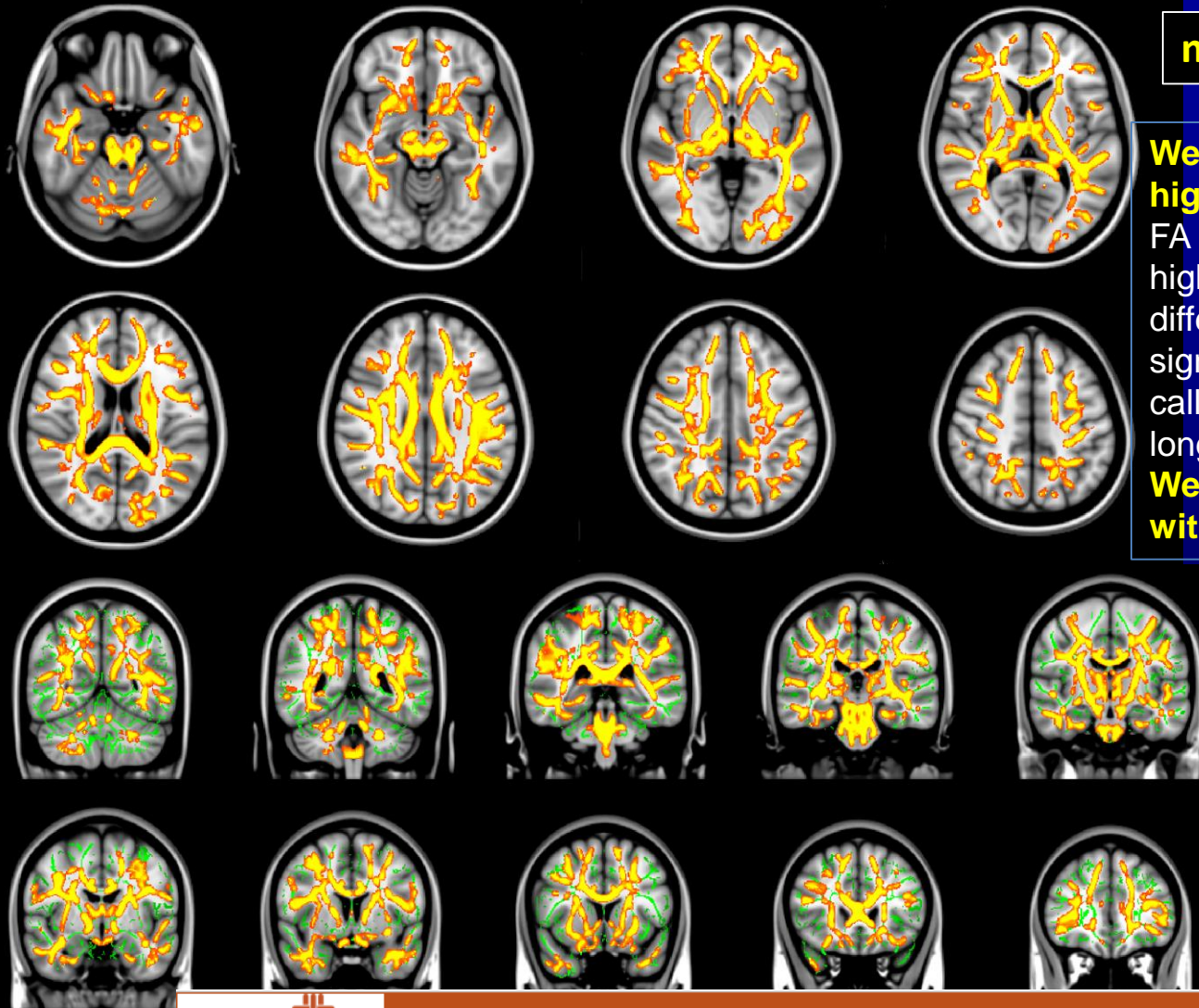
Diffusional Kurtosis Imaging: The Quantification of Non-Gaussian Water Diffusion by Means of Magnetic Resonance Imaging

Jens H. Jensen,^{1*} Joseph A. Helpert,¹ Anita Ramani,² Hanzhang Lu,¹ and Kyle Kaczynski²

Magnetic Resonance in Medicine 53:1432-1440 (2005)

FA – míra integrity svazků BH...

male > female

We have found lower FA and higher MD in female subjects.

FA analyses by ROI also showed higher values for males subjects. The differences were statistically significant in the splenium of corpus callosum, and bilateral superior longitudinal fasciculi.

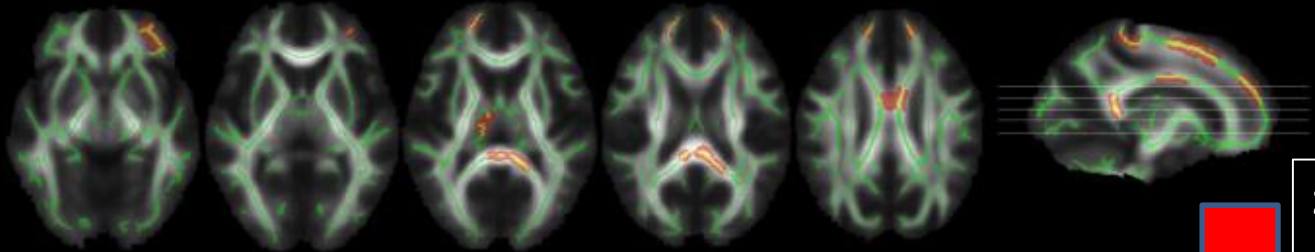
We have not identified any areas with higher FA in females.

41 mužů
50 žen

Strukturální konektivita

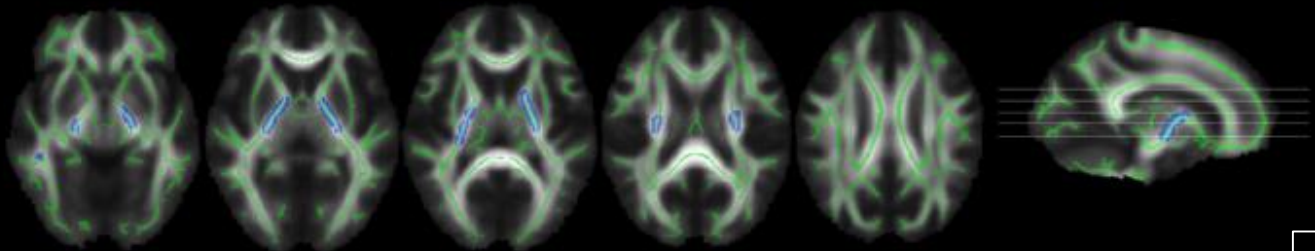
Tract Based Spatial Statistic (TBSS): střední, radiální a axiální difuzivita

Střední difuzivita

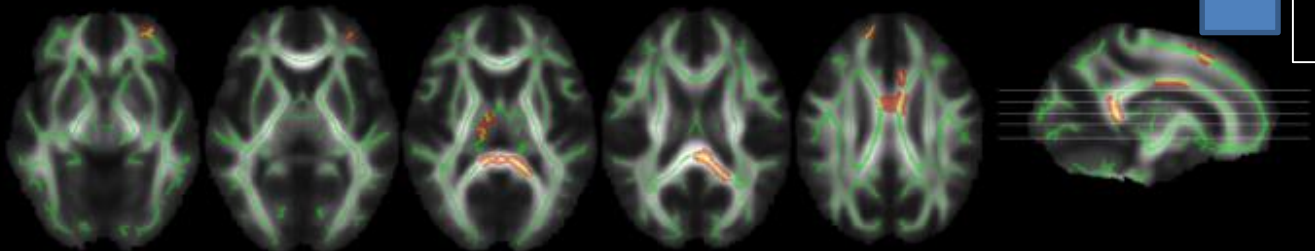
zvýšení
EPI > kon

Radiální difuzivita

snížení
EPI < kon

Axiální difuzivita

Diffusional kurtosis imaging reveals a distinctive pattern of microstructural alternations in idiopathic generalized epilepsy

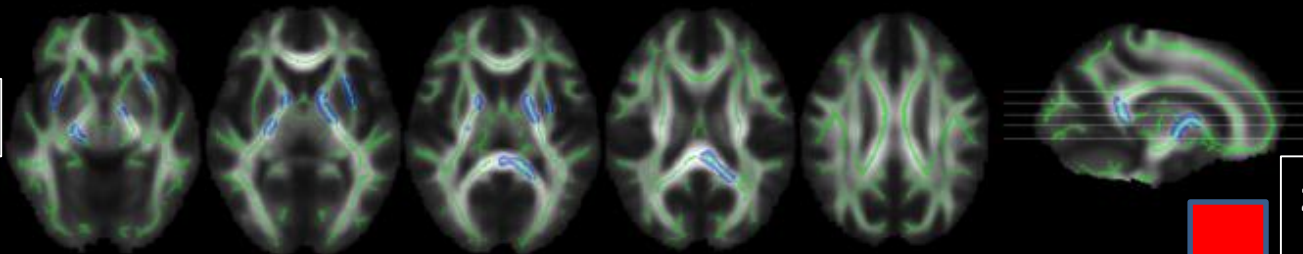
Pacienti s generalizovanou epilepsií

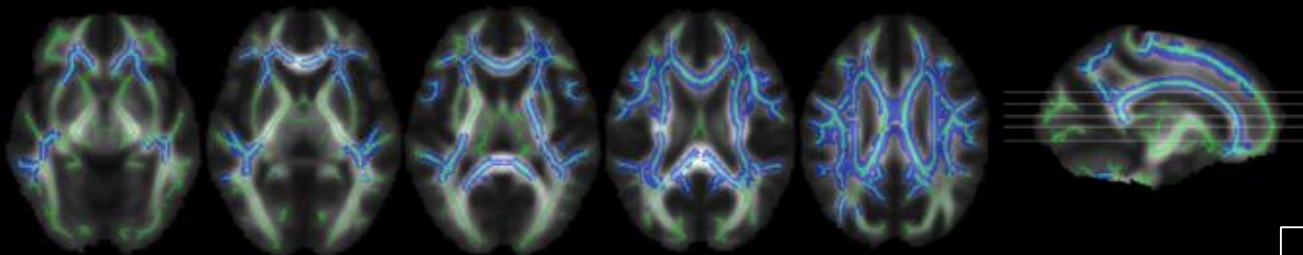
Strukturální konektivita

Tract Based Spatial Statistic (TBSS): Frakční anizotropie, střední, axiální kurtuozita

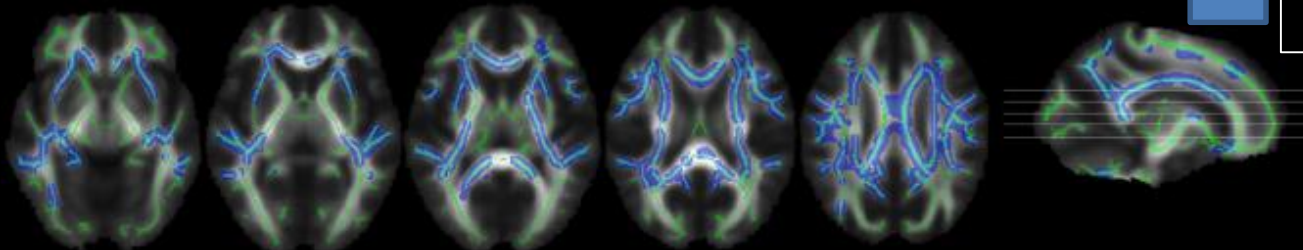
Frakční anizotropie

Střední kurtuozita

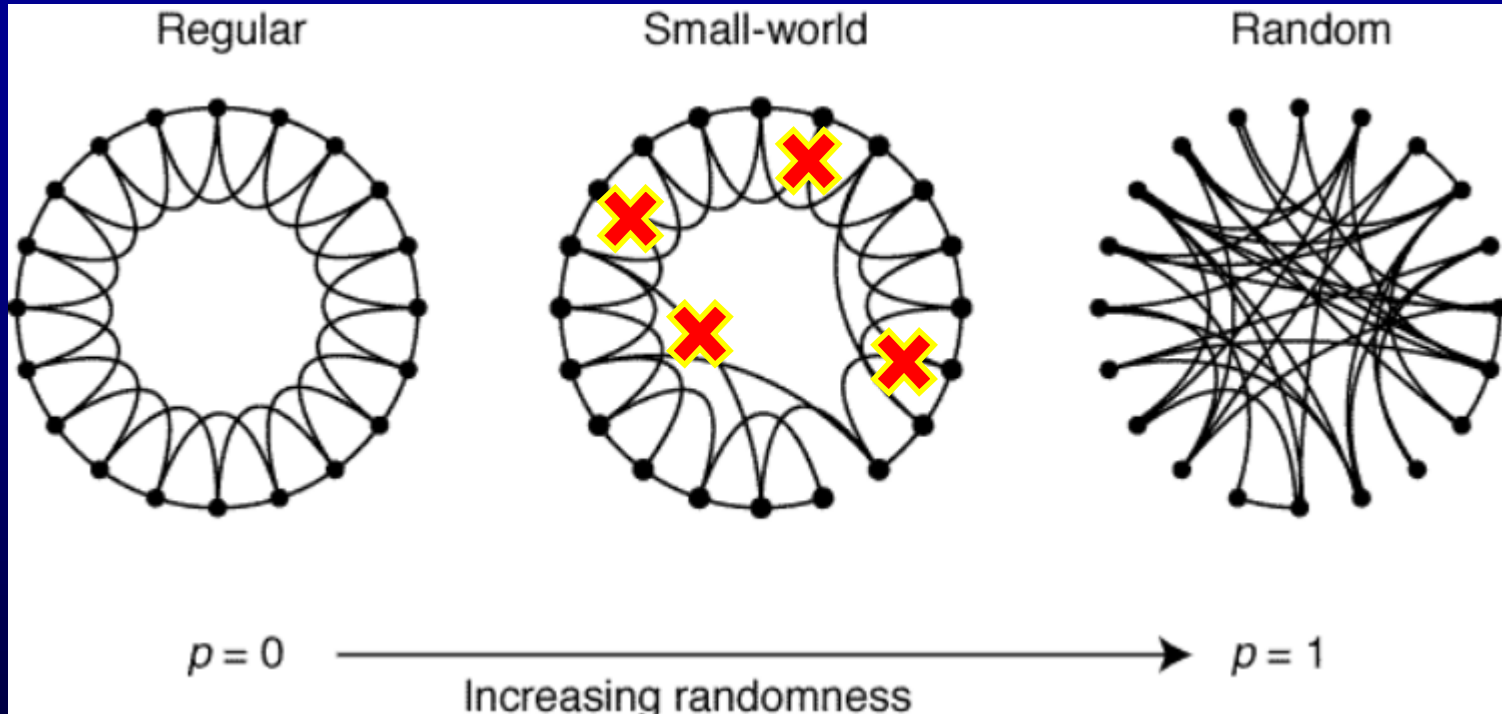
Axiální kurtuozita

Diffusional kurtosis imaging reveals a distinctive pattern of microstructural alternations in idiopathic generalized epilepsy

Pacienti s generalizovanou epilepsií

Jak je mozek organizován: Small world theory

Funkční konektivita

In vivo functional connectome of human brainstem nuclei of the ascending arousal, autonomic, and motor systems by high spatial resolution 7-Tesla fMRI

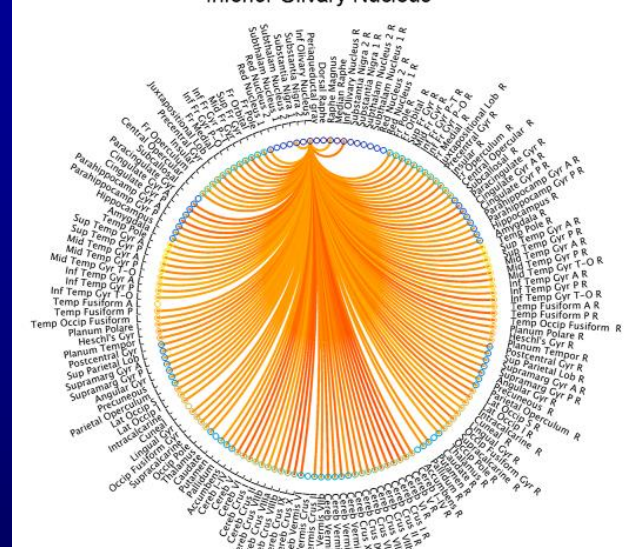
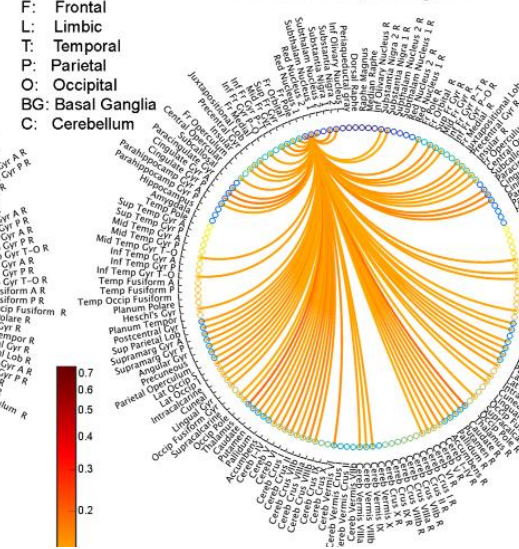
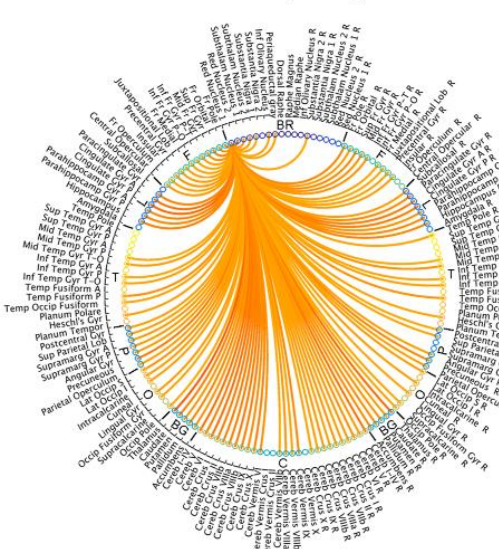
Marta Bianciardi¹ · Nicola Toschi^{1,2} · Cornelius Eichner¹ · Jonathan R. Polimeni¹ · Kavin Setsompop¹ · Emery N. Brown³ · Matti S. Hämäläinen¹ · Bruce R. Rosen¹ · Lawrence L. Wald¹

Red Nucleus, subregion 1

BR: Brainstem
F: Frontal
L: Limbic
T: Temporal
P: Parietal
O: Occipital
BG: Basal Ganglia
C: Cerebellum

Red Nucleus, subregion 2

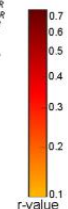
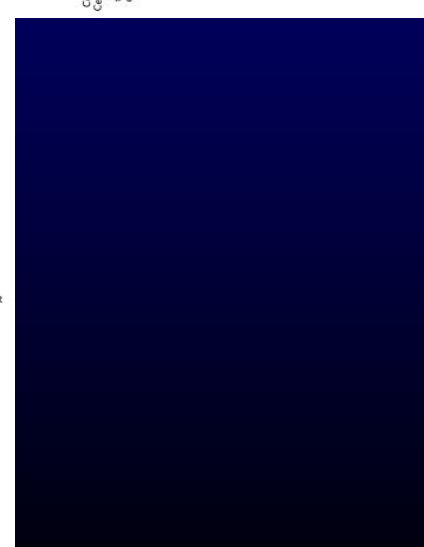
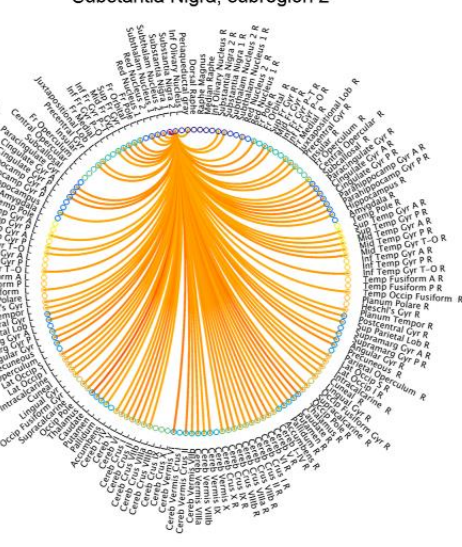
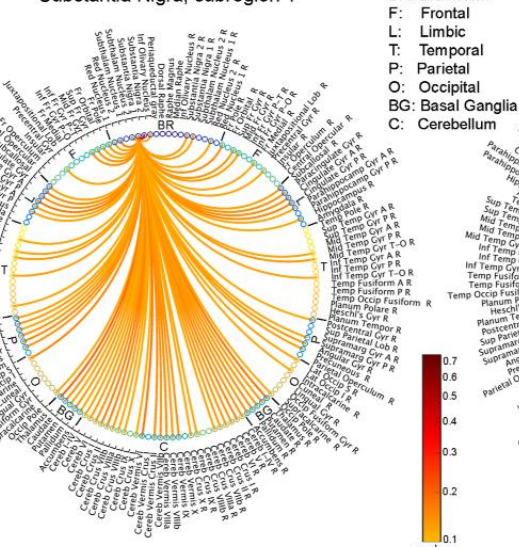
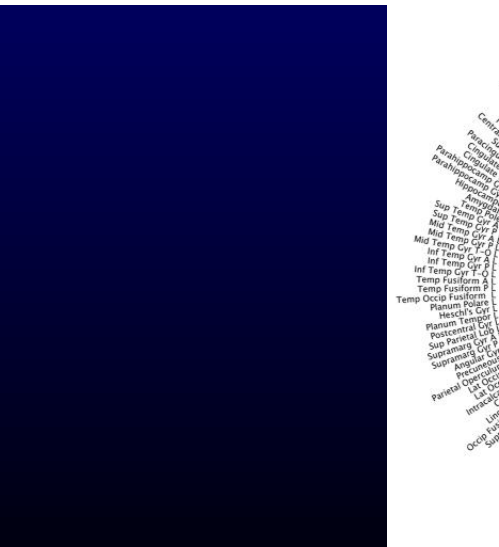
Inferior Olivary Nucleus

Substantia Nigra, subregion 1

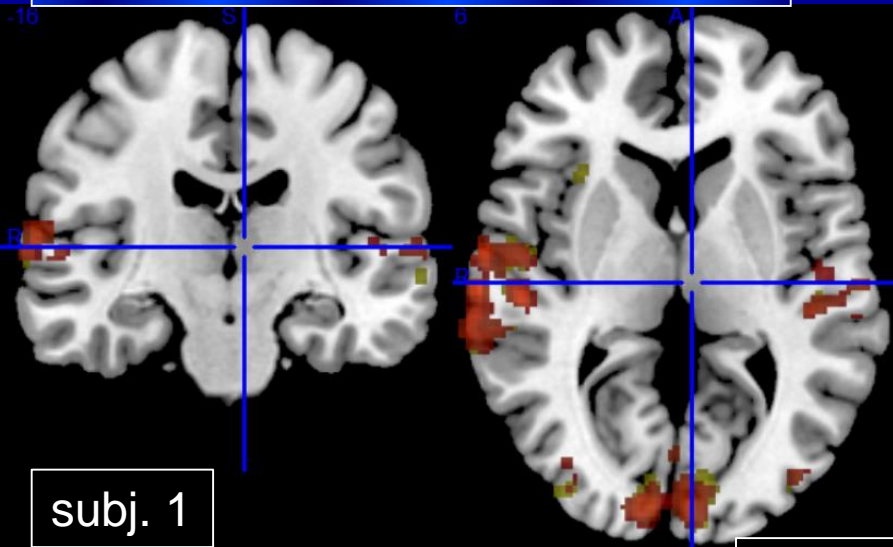
BR: Brainstem
F: Frontal
L: Limbic
T: Temporal
P: Parietal
O: Occipital
BG: Basal Ganglia
C: Cerebellum

Substantia Nigra, subregion 2

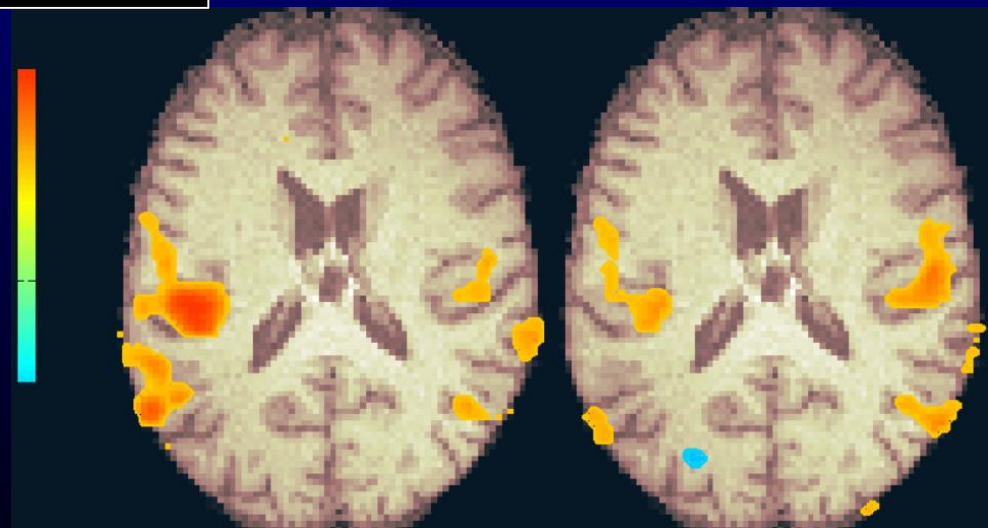
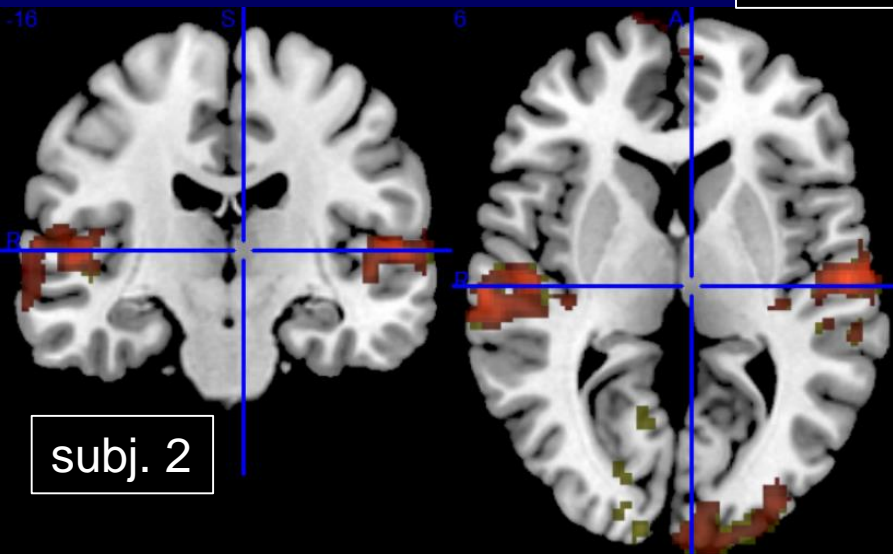
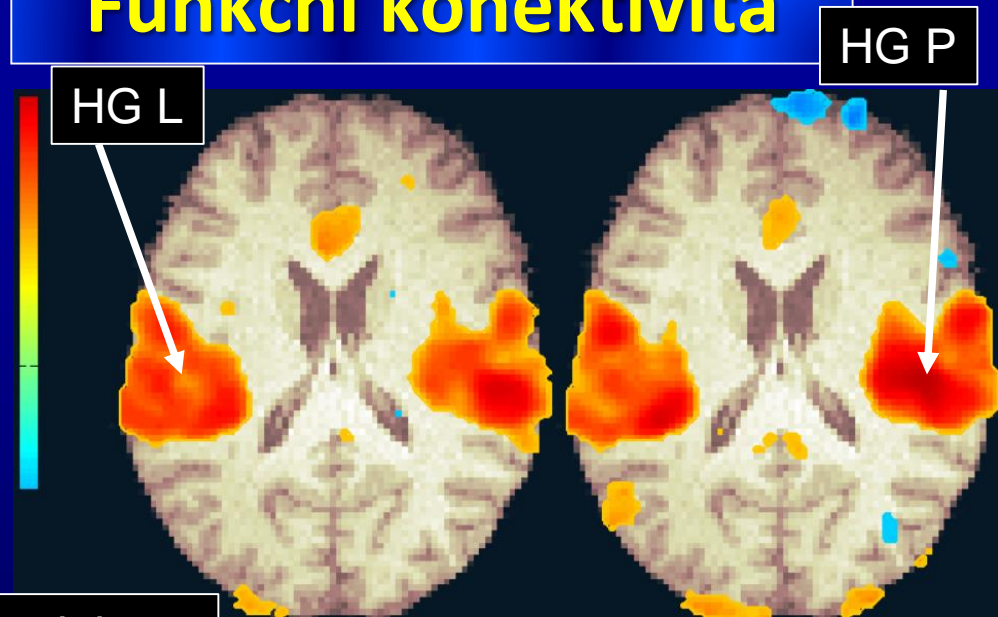

Stimulace: zašuměné slovo

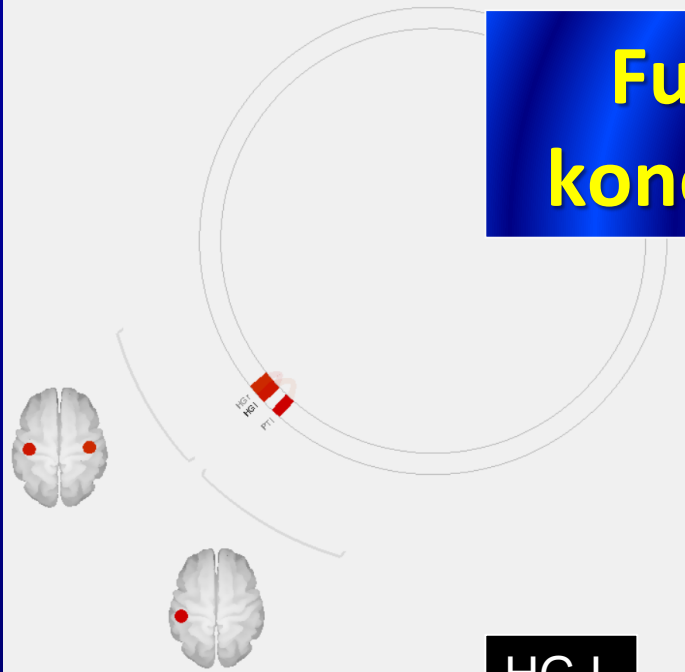
Resting state: Funkční konektivita

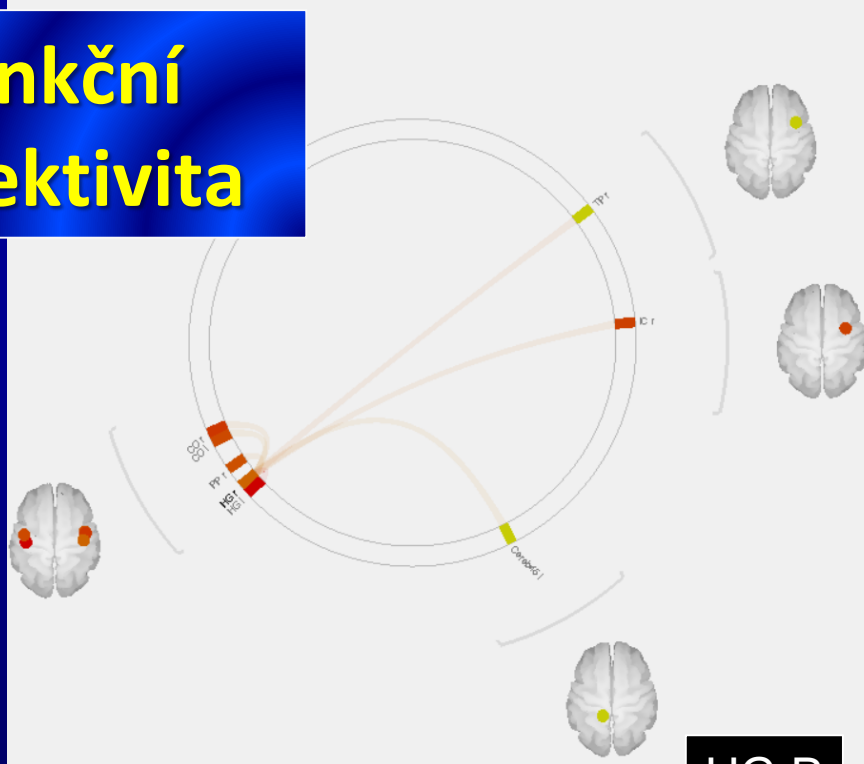
ROI-to-ROI effects: -12.95 12.95

Funkční konektivita

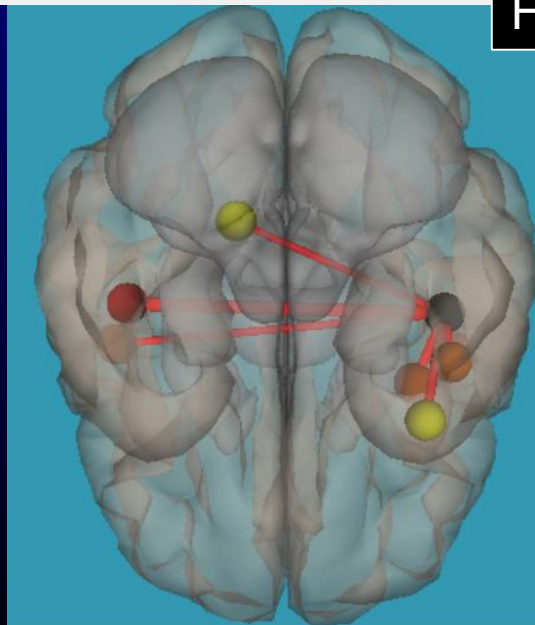
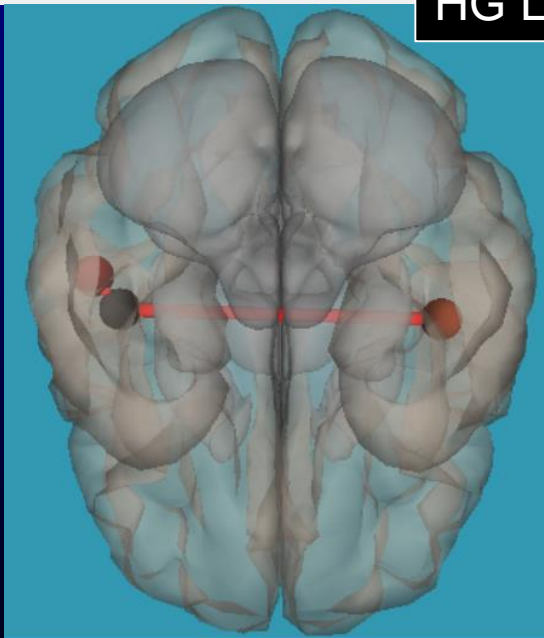
ROI-to-ROI effects: -12.95 12.95

HG L

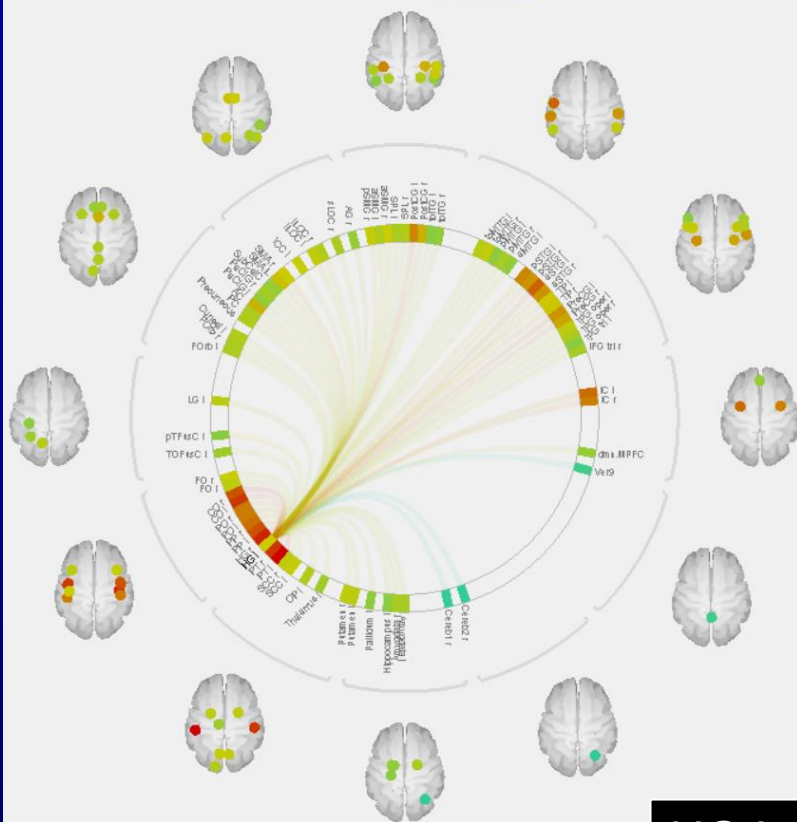
HG P

pacienti s tinitem:
skupinová analýza
(5 pacientů)

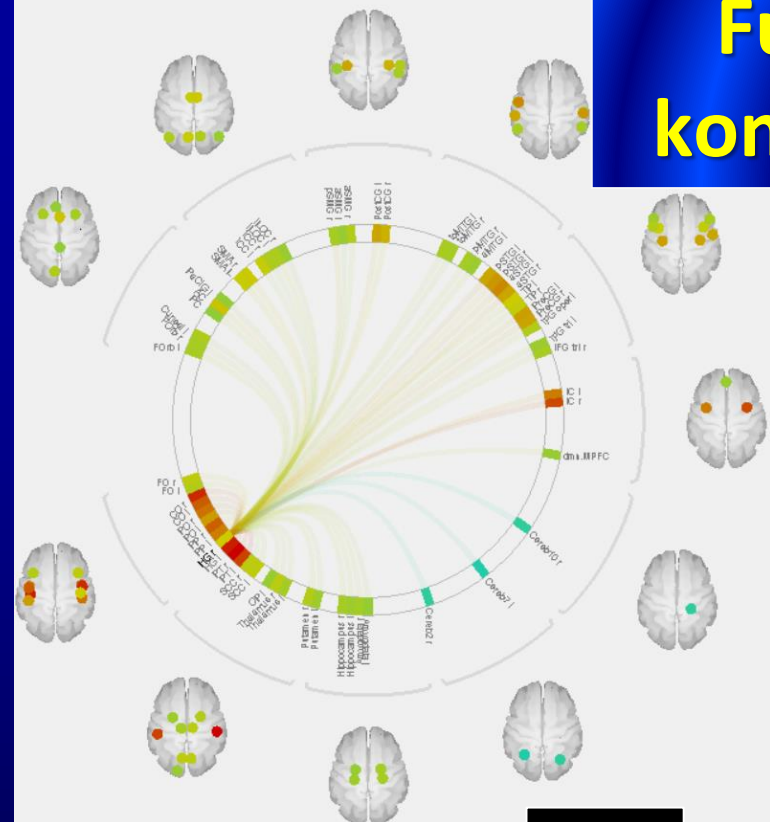
Funkční konektivita

ROI-to-ROI effects: -14.48

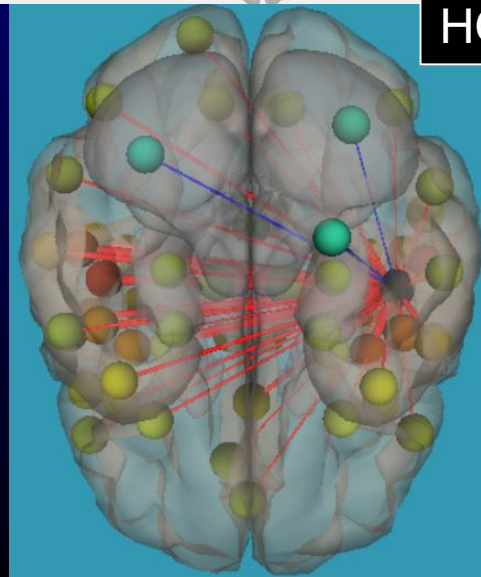
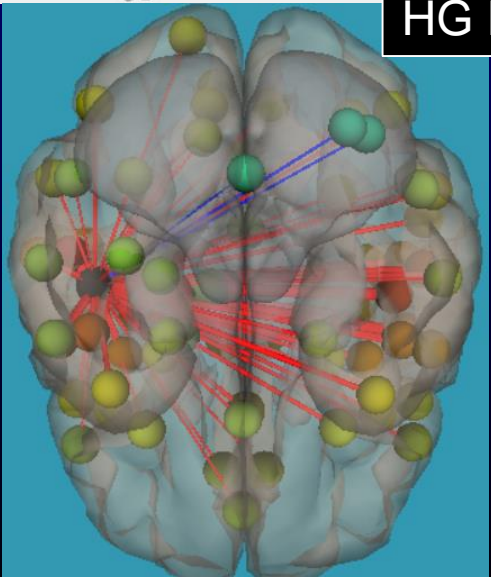

HG L

ROI-to-ROI effects: -17.66

HG P

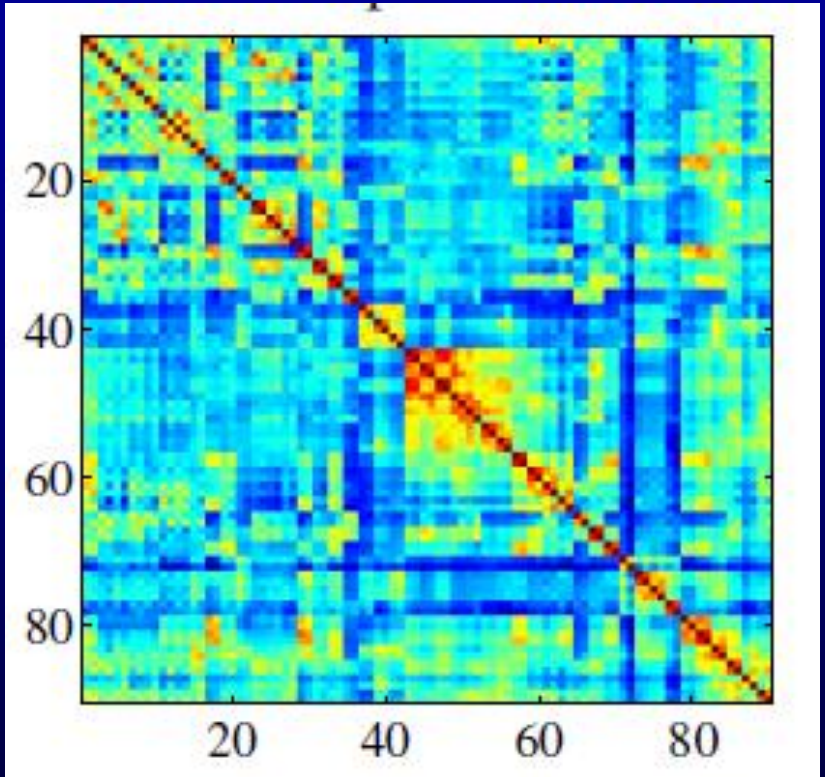
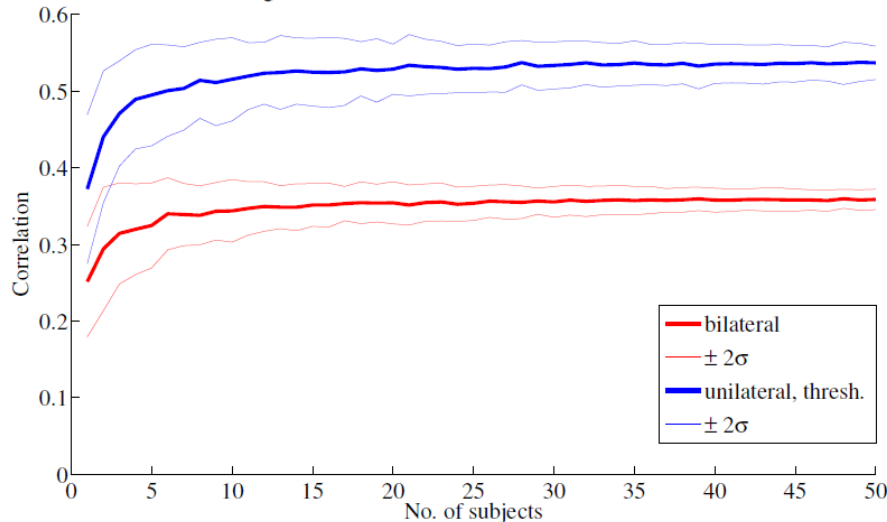
pacienti s RS:
skupinová analýza
(9 pacientů)

Korelace mezi strukturální a funkční konektivitou

Korelační matice pro 86 anatomických oblastí

Figure 1: Pearson correlation between SC and FC

Relating structural and functional connectivity for large N: How far can one get with basic methods?

J. Hlinka^{1,2} A. Škoch^{2,3} F. Děchtěrenko^{1,4} D. Řezníček² N. Jajcay^{1,2}
I. Ibrahim³ J. Rydlo^{2,3} J. Tintěra^{2,3} R. Španiel² J. Horáček²

¹ Institute of Computer Science, Academy of Sciences of the Czech Republic, Prague, Czech Republic

² National Institute of Mental Health, Klecany, Czech Republic

³ Institute for Clinical and Experimental Medicine, Prague, Czech Republic

⁴ Institute of Psychology, The Czech Academy of Sciences, Prague, Czech Republic

This study was supported by the Czech Science Foundation project No. 13-23940S.

Nové trendy fMRI

Hybridní technologie

PET-MRI

FN Plzeň
FN Brno

EEG + fMRI

NUDZ
CEITEC
Homolka

Ultra-high field MR

7 Tesla...

?

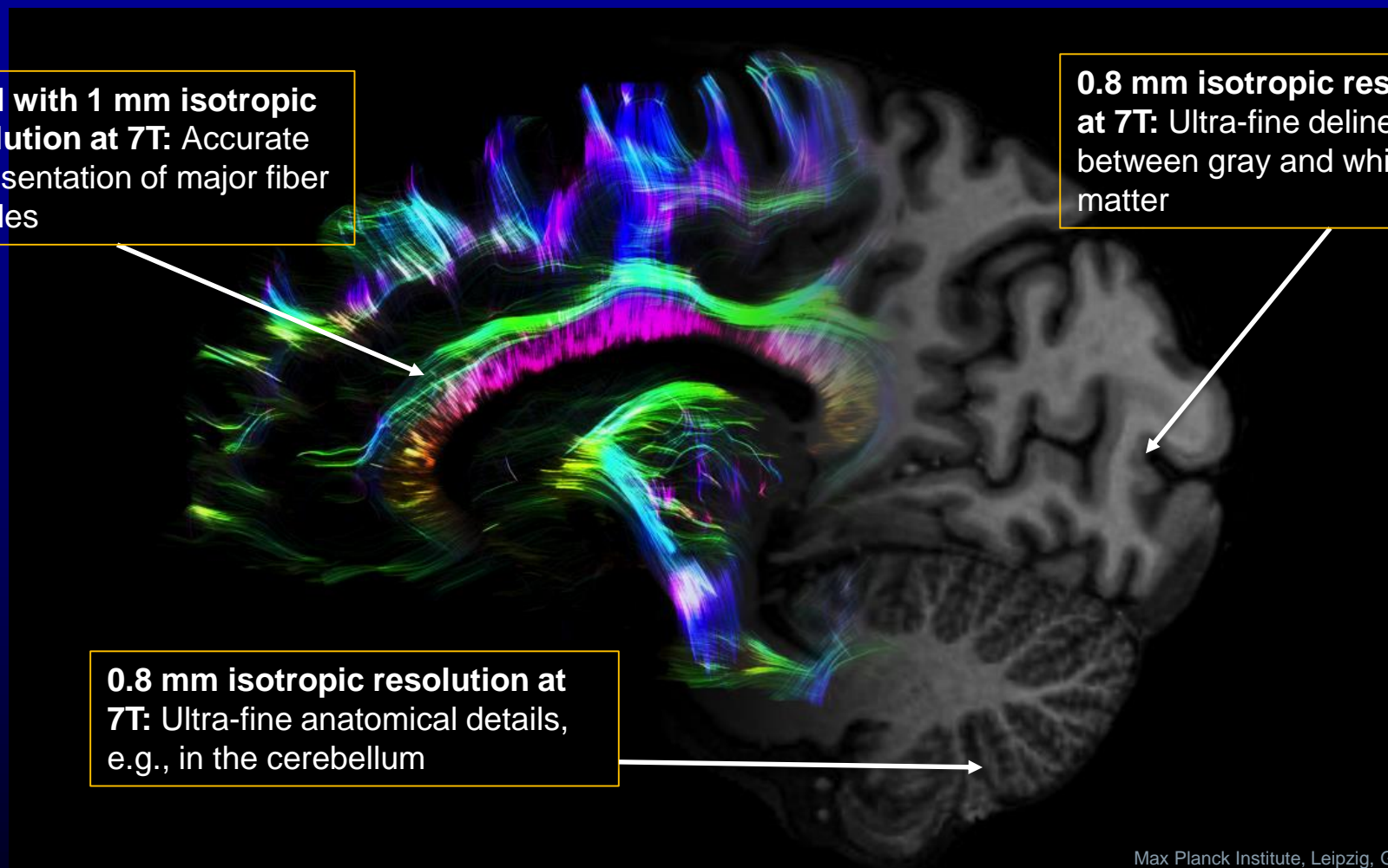
Ultra-high field 7T: nové možnosti

SIEMENS

dMRI with 1 mm isotropic resolution at 7T: Accurate representation of major fiber bundles

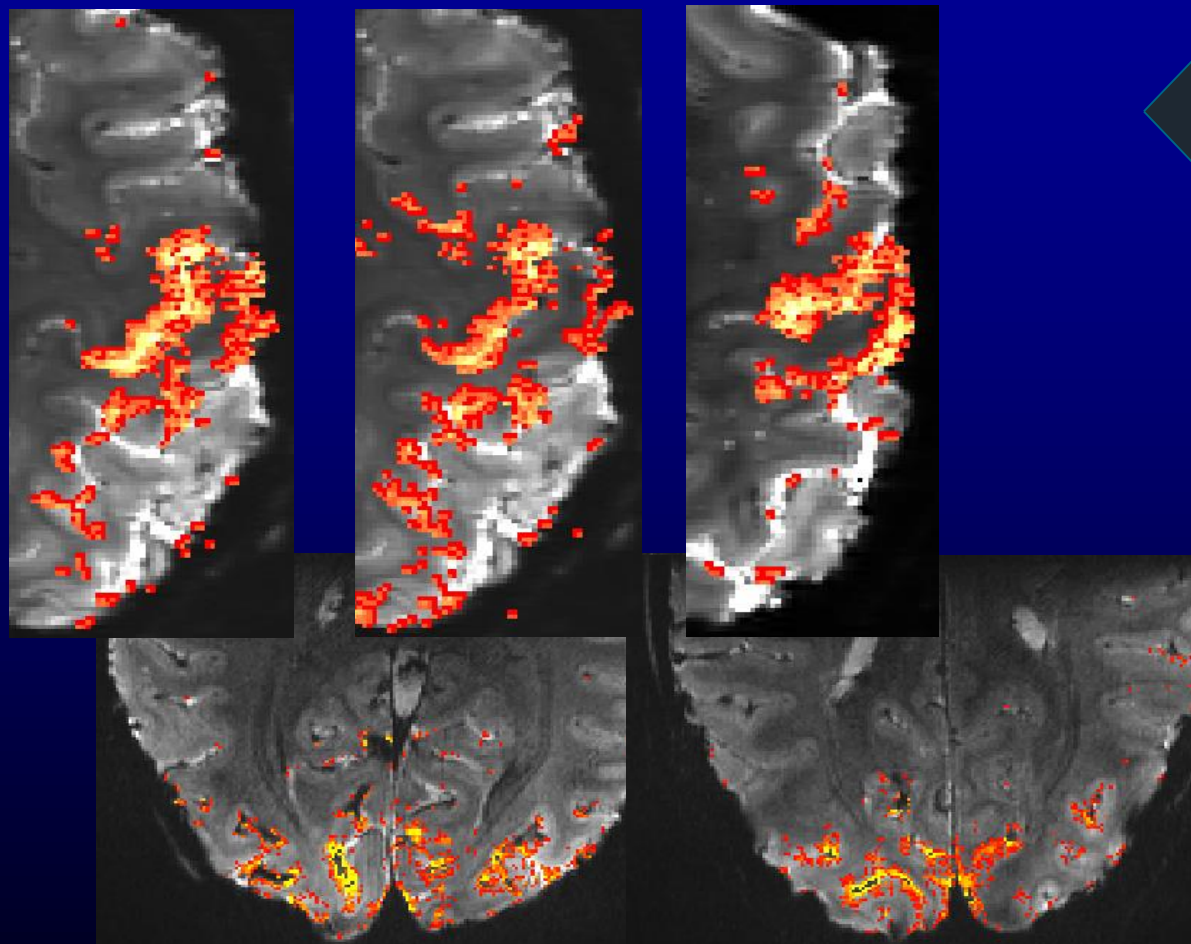
0.8 mm isotropic resolution at 7T: Ultra-fine delineation between gray and white matter

0.8 mm isotropic resolution at 7T: Ultra-fine anatomical details, e.g., in the cerebellum

Max Planck Institute, Leipzig, Germany

Sub-milimetrové fMRI na 7T: zvýšení sensitivity i prostorové specificity

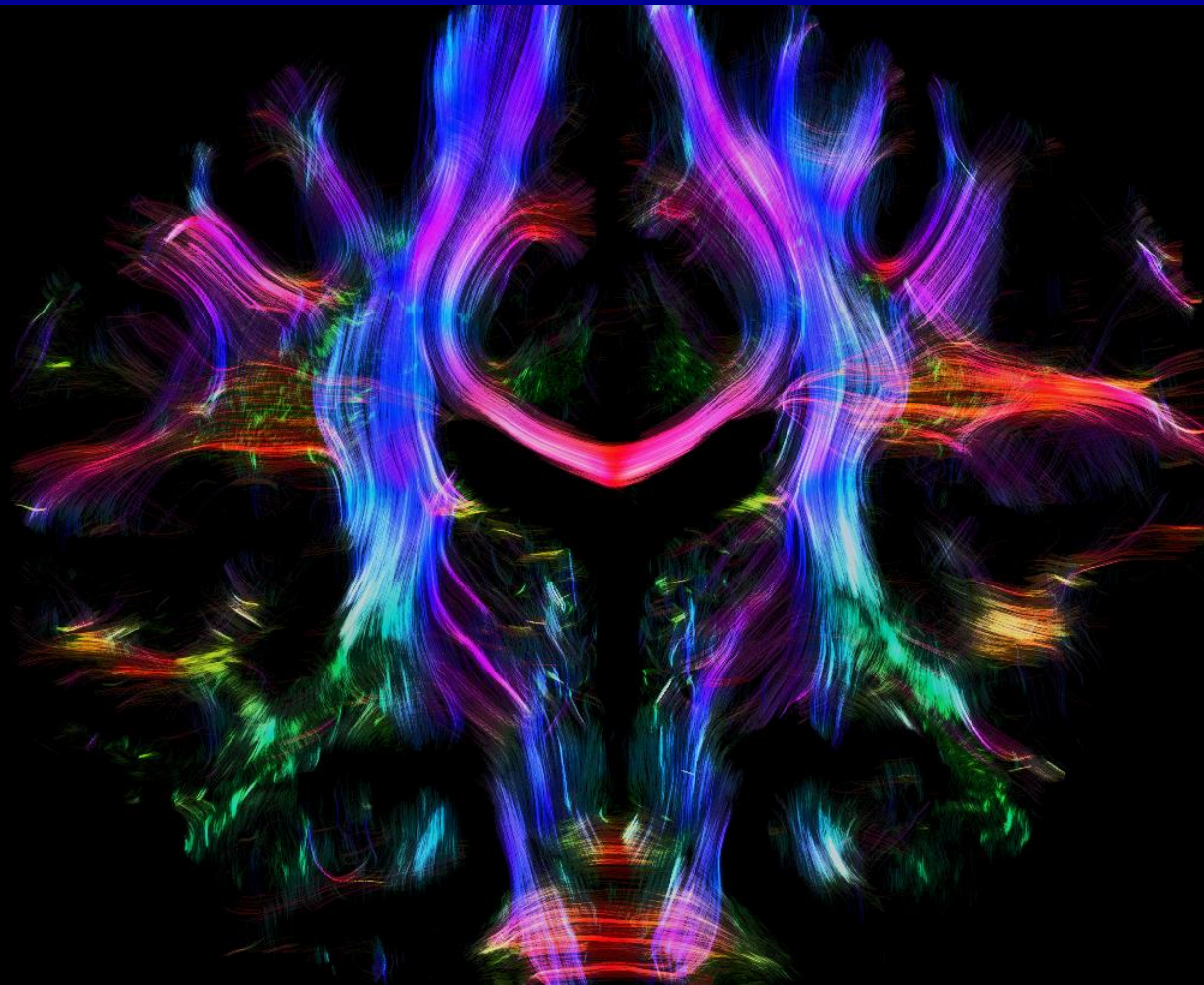
**Submillimeter
BOLD fMRI
due to
increased
SNR
and CNR**

- Higher MR signal due to 7T
- Increased BOLD due to shorter T2*

DTI na 7T: křížení neuronálních svazků

SIEMENS

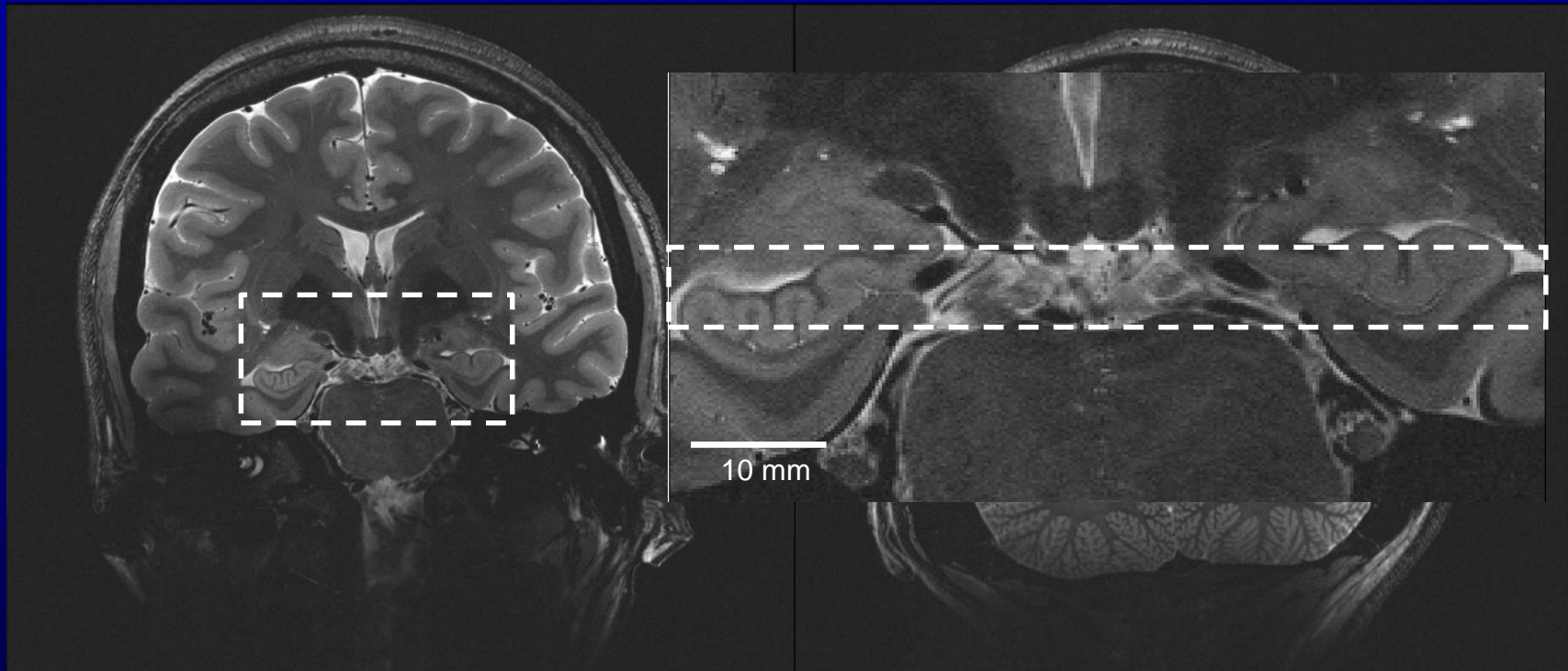
Resolve crossing fibers in brain-subregions

- Tracks calculated with spherical deconvolution based on diffusion-weighted EPI acquisitions
- 1 mm isotropic resolution covering the whole brain

Max Planck Institute, Leipzig, Germany

Vysoké rozlišení na 7T: neuro-anatomie hypokampů

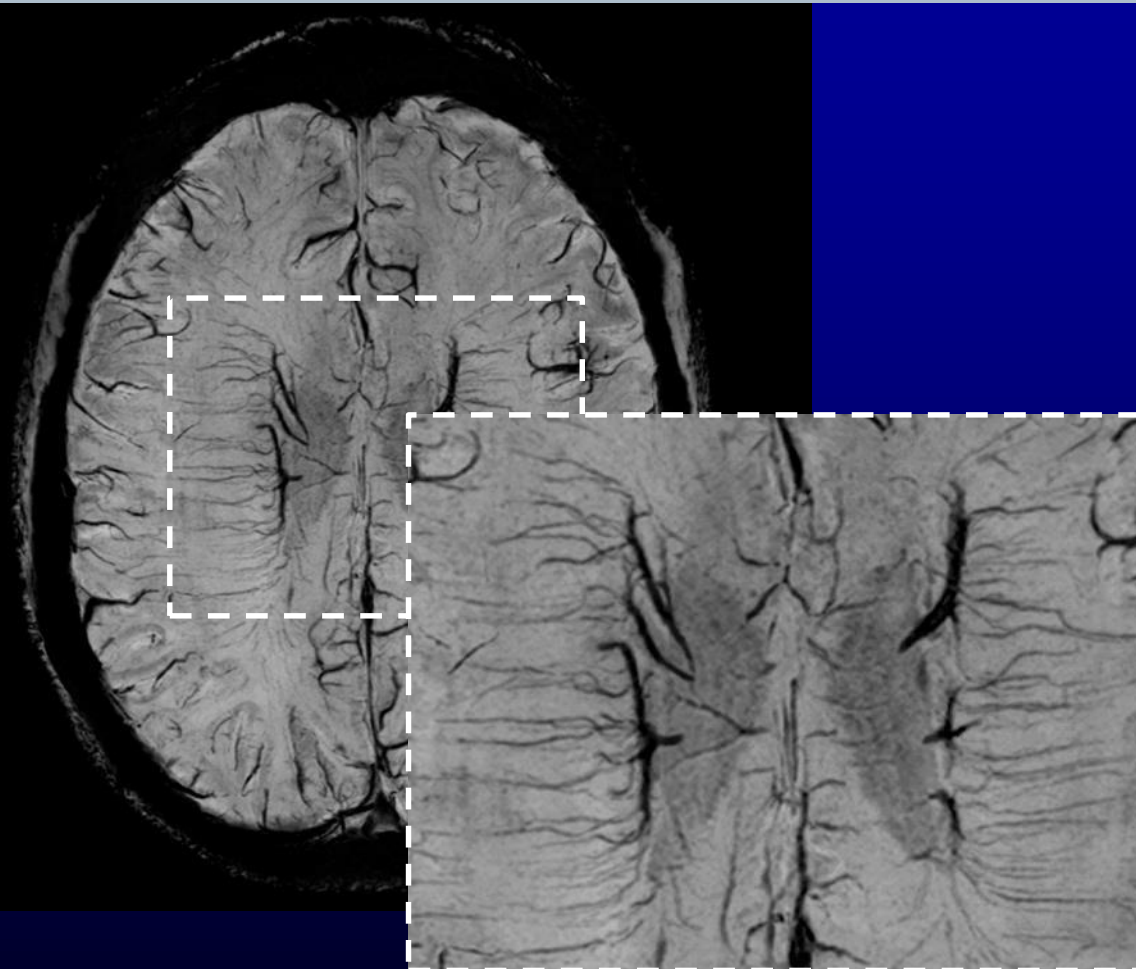
SIEMENS

Maastricht University and Scannexus, Maastricht, The Netherlands

TSE with 3 averages ($0.25 \times 0.25 \times 1 \text{ mm}^3$)

SWI na 7T: zobrazení žil s vysokým rozlišením

Provide details
with high spatial
resolution and
improved tissue
contrast.

University Hospital, Erlangen, Germany

Horizont 2020

???

